

ནང་ཆེས་ངོ་སྤྱད་

དམ་ཆེས་བདུད་ཅིང་ཉིང་ཁ།

མཛད་པ་པོ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ཕུན་ཆོག་གས།

༣༡། །ནང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒོ་གསར་རྣམས་ལ་
ཉེ་བར་མཁོ་བ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སུན་ཆོག་གས།

THRANGU VAJRAVIDYA EBOOKS

VAJRA VIDYA INSTITUTE LIBRARY

Khajuihi, P.O. Sarnath 221007, Varanasi, U.P. India

Phone: 00-91-542-2595744, 2595748

Email: vvlibrary48@yahoo.in

www.vajravidya.org

www.rinpoche.com

* * * * *

THRANGU VAJRAYANA BUDDHIST CENTRE

RM 912, 9/F., Wah Shing Centre, 11-13 Shing Yip St.,

Kwun Tong, Hong Kong

Phone: (852)2760 8381,

Email: info@thranguhk.org

www.thranguhk.org

Ebook prepared by Ngodup Gyaltsen for

www.dharmaebooks.org

THRANGU RINPOCHE

དེང་གི་དུས་ནང་བསྟན་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་དད་གུས་སྦྱིས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་
 བ་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། དེ་ནམས་ཚོས་
 སྒོར་བཅུག་པའི་སྐབས་སྤྱི་ཚོས་སུ་མ་སོང་བར་ཕན་ཐོགས་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་པར་
 བརྟེན། ཉོང་གོང་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཚུ་བས་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཚོགས་ལ་ནང་
 ཚོས་ངོ་སྤྱོད་ལས་དང་པོ་པས་གོ་བདེ་ཞིང་། ཉམས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་རྩོམ་གནང་རོགས་
 ཞེས་བསྐྱེད་མ་ཞུས་པ་ལྟར། ཁོང་གིས་ཚོས་ཚན་སྤྱོད་པས་བསྐྱེད་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པ་
 འདི་ཉིད་གསལ་རྩོམ་གནང་འདུག་པས། ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞིབ་
 གཞིགས་གནང་ནས། བསྐྱབ་སྟོན་དང་། ལག་ལེན་གནང་བས་གནས་སྐབས་མངོན་
 མཐོ་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས། རང་གཞན་གྱི་དོན་
 གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་སྟོན་ལམ་བཅས། བྲ་
 འགྲུ་སྤྱེད་མིང་པས་དང་སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་ནས་བྱིས་པ་དགོ་ལེགས་
 འཕེལ། སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༥། ༡། ༢༡། ཉིན།

དཀར་ཆག

༡༢། ཁང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་དམ་ཚོས་བདུད་རྩི་ཉིང་ལ།	01
༡༽ ཁང་ཚོས་ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟུན།	03
༢༽ ཁང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྟུན།	13
༣༽ ཁང་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲེལ་རྣམ་གཞག་	22
༤༽ དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པའི་སྒོར་བསྟན་པ།	36
༥༽ ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གལ་ཆེབ་བསྟན་པ།	44
༦༽ ལྷ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ།	56
༧༽ དམ་པའི་ཚོས་རི་ལྟར་ཉན་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	63
༨༽ སྐྱེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་མདོར་བསྟན་པ།	69
༩༽ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པ།	93
༡༠༽ གསོ་སྤྱོད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	101
༡༡༽ ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒོར་སྒྲིབ་བསྟན་པ།	109
༡༢༽ དུག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ།	117
༡༣༽ མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཡན་ལག་	128
༡༤༽ སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་	145
༡༥༽ རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་	155

༡༤༽ ཚས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་	159
༡༥༽ ལྷ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ།	161
༡༥༽ བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་	163
༡༧༽ བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སློ་འབྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	168
༡༨༽ སྤྱིང་ཐེ་ཚད་མེད་ལ་སློ་འབྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	179
༡༩༽ དགའ་བ་ཚད་མེད་ལ་སློ་འབྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	188
༢༠༽ བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ལ་སློ་འབྱོར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	193
༢༡༽ བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	203

༡༡། །ནང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒོ་གསར་ནམས་ལ་

ཉེབར་མཁོ་བ་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁུ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྒོད་བཙུད་ཉེར་འཆེ་མཐའ་དག་ཞི་བའི་ཆེད།།

ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་ཞི་བསིལ་དམ་པའི་ཆོས།།

རིས་མེད་འགོ་ལ་བཙུང་བས་ཉེར་དགོངས་ཏེ།།

སྟོན་མཛད་ཤུགས་ཀྱི་དབང་པོ་གཙུག་ན་རྒྱལ།།

བྱབ་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་དོན།།

ཉིང་དུའི་དག་གིས་ཉིང་ཁུ་ཕྱུང་མཛད་པ།།

འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་ནམས་ཀྱི།།

གཞལ་མེད་བཀའ་དྲིན་ཡངས་པ་རྗེས་སུ་བྲན།།

གང་གི་མཛོས་སྐྱེ་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པར།།

མཚན་དཔེའི་མེ་ཏོག་འཇུག་པའི་ཆ་རིས་ཀྱང་།།

དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཟིལ་མངར་འབུམ་སྟེར་བའི།

དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྒྱི་བའི་རྒྱན་དུ་མཆོད།

ནང་ཚཱ་དོན་གཉེར་སྒྲོབ་མ་གསར་བུ་རྣམས།

གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་གཟིགས་པའི་སྒྲོབས་པ་བྲལ།

དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོས།

དམ་ཚཱ་བདུད་ཅིའི་ཉིང་ཁ་འཆད་ལ་སྒྲོ།

དེ་ལ་ནང་ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྲོ་གསར་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བ་དམ་ཚཱ་བདུད་
 ཅིའི་ཉིང་ཁ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་ཚཱ་ཚན་ཉེར་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་། རང་ཚཱ་
 ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྐྱུས། རང་ཚཱ་དེ་སྒྲོད་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་
 བརྟན་པ། རང་ཚཱ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་སྒྱབས་འགྲའི་རྣམ་གཞག་དམ་པའི་ཚཱ་གི་རྩ་བ་
 དད་པའི་སྒྲོར་བརྟན་པ། ཚཱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གལ་ཆེ་བར་བརྟན་པ། སྒྲ་མ་
 དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བརྟན་པའི་ཚུལ། དམ་པའི་ཚཱ་ཇི་ལྟར་ཉན་དགོས་པའི་
 ཚུལ་བརྟན་པ། སྒྲེས་བུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གི་ལམ་རིམ་མདོར་བརྟན་པ། ཡོན་ཏན་ཀྱང་
 གི་གཞི་རྩ་ཚུལ་བྲིམས་གི་སྒྲོར་བརྟན་པ། གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་གི་རྣམ་གཞག་ཚོགས་
 བསགས་ཡན་ལག་བདུན་གི་སྒྲོར་སྒྱིར་བརྟན་པ། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་སྟོན་
 པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ཚཱ་འཁོར་བསྒྲོར་བར་བསྐྱུལ་

བའི་ཡན་ལག་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་མི་འདྲ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་དག་ཅུ་གཞན་
 དོན་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཡན་ལག་གྲམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སྟོ་འབྱོར་བའི་ཚུལ། སྟིང་རྩེ་ཚད་མེད་ལ་
 སྟོ་འབྱོར་བའི་ཚུལ། དགའ་བ་ཚད་མེད་ལ་སྟོ་འབྱོར་བའི་ཚུལ། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ལ་སྟོ་
 འབྱོར་བའི་ཚུལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་བཅས་སོ།།

༡༽ རང་ཚིས་ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟུས་ནི།

རང་ཚིས་ལ་བཞུགས་མཁན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟུས་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
 ཡན་ཡོན་མཐོང་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། རང་ཚིས་ལ་འཇུག་ན་ཡན་འདོགས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་ཚུལ། རང་ཚིས་ལ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་རྟེན་པ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡོན་ཚུལ་ལོ། །དང་
 བོ་ནི། དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་ལ་སྦྱིར་བགོགས་དང་བར་ཆད་མང་
 བོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། གདུལ་བྱ་ལས་དང་བོ་བ་འགའ་ཞིག་ཐོག་
 མ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཚིས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ནས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཡང་འགའ་
 ཞིག་ཚིས་སྒྲོར་བཞུགས་ཟིན་ནས་དམ་པའི་ཚིས་སྐྱབ་པ་ལ་དད་པ་དང་སྟོ་བ་བརྟག་ནས་
 དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དང་བོ་དེ་ནི་ཆེ་བས་སྟོན་མ་
 རྣམས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཚིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཙམ་བཞག་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་
 ཡོན་པས། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་སྟོ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོ་ནས་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་གནང་

ནས་ཚིས་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་བཙོན་ནན་ཏན་གན་ང་བྱབ་ན་རིམ་གྱིས་རྒྱད་ལ་བག་ཆགས་
འཛིག་ནས་དམ་པའི་ཚིས་ལ་སྒྲོ་བ་གོང་འཕེལ་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ནས་གཉིས་པ་ཐོག་མར་ཚིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུགས་
ཀྱང་། ཚིས་ཉམས་སུ་ལེན་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་
འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྱུ་བ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཚིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་
རྣམས་མ་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱན་མ་བྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཚིས་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཕན་འདོགས་དང་། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་
བྱུང་བའི་ཤེས་ཤིང་། ཡིད་ལ་བྱན་བྱབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་པའི་ཚིས་དེ་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་
དང་། ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན།

དཔེར་ན་ཚོང་བ་རྣམས་ཚོང་གི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ། ཚོང་གི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་པ་ལས་
ཁེ་ཕན་དང་འབྲས་བུ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཚོང་གི་
ལས་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བ་འཕེལ་ནས་བཙོན་པ་མི་འདོར་བ་བཞིན་ཡིན་པས་དམ་པའི་
ཚིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་
ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནང་ཚིས་ལ་འཇུག་ན་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་ནི། དེས་ན་ནང་པའི་
ཚིས་ལ་སྒྲོ་བ་གཉིས་དང་ཉམས་སུ་ལེན་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འདིར་ལས་དང་པོ་

པའི་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་ཞིག་གངས་འདྲེན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲོས་
 བ་ནི། ༡ འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་དང་རང་གཞན་ཀུན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་འབྲུག་ཅིང་
 མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ང་
 རྒྱལ་དང་ཕྲག་དོག །འགུན་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཡིན་པར་དམ་པའི་ཚཱ་བྱི་ནང་ནས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གཤེས་ཤིང་ངོས་ཟིན་བྱུང་བ་དང་།

༢ དེ་ལྟར་ངོས་ཟིན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་
 བ་དང་། ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རིམ་པའང་དམ་པའི་ཚཱ་བྱི་ནང་དུ་
 གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཚཱ་བྱི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་དང་རང་གཞན་མང་པོ་ལ་སྤྲེལ་
 བྱུང་ན། དེ་རྣམས་དམ་པའི་ཚཱ་བྱི་ལ་འབྲུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་ལ་སྒྲོན་དུ་བལྟས་ནས་དེ་སྤོང་
 བའི་གཉེན་པོའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་ཇི་ཆུང་ཇི་ཆུང་ལ་སོང་བྱུང་བ་དང་།

༣ རང་པའི་ཚཱ་བྱི་རྒྱུ་བཞུགས་པ་ལས་དུས་རྟག་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 ཡིད་ལ་བྱན་ཞིང་ཕྱག་མཆོད་འབུལ་གསོལ་འདེབས་སྒྲོན་ལམ་སོགས་ནན་ཏན་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། རང་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཤིང་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གོང་
 བས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ནས་ལུས་སེམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་ངང་གིས་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་།

༤ རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ནག་པོ་མི་དགེ་བའི་བྱོགས་ལ་ཆུད་ཟོས་མི་གཏོང་

བར། དེ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སྒོ་གསུམ་བཟང་པོའི་ཤྱོགས་ལ་སྒྱུང་ཚུལ་རྣམས་དམ་
པའི་ཚཱ་གི་ནང་དུ་ལེགས་པར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དམ་པའི་ཚཱ་ལ་འཇུག་ཅིང་
དེ་ཤེས་བཞིན་ཡོད་ཚུལ་བཞིན་བརྟེན་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུང་པ་མི་དག་བའི་ཤྱོགས་ལས་
ཐག་རིང་དུ་སོང་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བདེ་འཇམ་ཞི་བདེའི་ངང་ལ་བག་ཐེབས་པར་
འགྱུར་བ་དང་།

༥ རང་ཚཱ་སྒྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་རྣམས་
ལས་བྱམས་སྒྲིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་སྒོམ་པའི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་
པས། གདམས་ངག་དང་མན་ངག་ཟབ་མོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་བདེ་བ་ལྷན་འདོད་
གི་བྱམས་པ། སྤྱག་བསྐྱེལ་བྲལ་འདོད་གི་སྒྲིང་རྗེ། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གི་
གོ་འཕང་ཐོབ་འདོད་གི་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་བཅས་དེ་རྣམས་སྒོམ་པས་གཞན་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་རང་གི་ཕ་མ་དང་ནང་མི་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྦྱིས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་ལས་རྒྱ་ཆེར་བརྩོན་པ་ལ་དཀའ་ཆོགས་གྱིས་མི་སྒྱུ་བར་སེམས་དགའ་སྒྲོ་
དང་བཅས་གཞན་ཕན་གི་ཕྱག་ལས་ཡང་དག་པ་གནང་བྱུང་བ་དང་།

༦ རང་པའི་ཚཱ་གི་ནང་དུ་ལས་འབྲས་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་
པས། རང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་མང་པོ་གནང་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་སྒྲིང་ནས་རྟོག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིད་སྤྱག་བཟང་ངན་སོགས་མི་ཆོད་

གནས་སྤངས་ལ་འཕོ་འབྱུང་མང་པོ་འབྱུང་ནའང་སེམས་བྱལ་དང་སྤྱད་བསྡུལ་ཆེན་པོ་མེད་
པར་སེམས་གྲུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོས་དགོངས་པ་ཡག་པོ་བཞེས་བྱུང་བ་དང་།

༡ རང་པའི་ཆོས་ནི་བྱི་ཡི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་གཉིས་ལས་གཙོ་
པོ་ནང་གི་སེམས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་ཡིན་པས། དེ་ནང་མི་དང་སྤྱན་མཆེད་ངོ་
ཤེས་སོགས་ལ་སྤེལ་བྱུང་ན། སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་ཅིང་
ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་པན་ཚུན་འབྲུག་སེམས་དང་འབྲུག་ཅོད་སོགས་ཀྱི་བསམ་ངན་
ཞི་ནས་སེམས་གྲུ་ཡངས་ལ་མཛའ་ཞིང་བཙུང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་བ་དང་།

༢ རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་པོ་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ལྟོས་ན་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཁོར་ཇུས་འཛིལ་སྐྱབ་
སོགས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་བྱ་སྦྱོང་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཙམ་ལས་མཐར་དེའང་
སྤྱད་བསྡུལ་གྱི་རྒྱུར་འགོ་བ་སོགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ཙམ་མེད་པར་གོ་བས། ཁོར་ལོངས་སྦྱོང་ནམས་
ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་ཞེན་ཆགས་ཇི་ཅུང་ལ་འགོ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
འབྲུག་ཅོད་དང་། འདོད་པ་བཙལ་གུང་མི་རྟོག་པའི་སྤྱད་བསྡུལ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཅུང་
དུ་འགོ་ནས་སེམས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་རང་ལ་འཛོམས་བྱུང་བ་དང་།

༣ རང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོར་བཞུགས་ནས་སྐྱབས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་
ཆེས་ཅུ་གཙིག་པའི་སྒོ་ནས་སློ་གཏན་དུ་ཁེལ་བྱུང་ན། རང་ཉིད་གནས་ངེས་མེད་ས་ཕྱོགས་

གང་དུ་འགོ་ཡང་རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་གྱི་ཕྱིར་ཆོར་མེད་པར། དུས་རྒྱུ་ཏུ་རང་
དང་ལྟན་དུ་རེ་ས་དང་ལྟོས་ས་སྐྱབས་དང་མགོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་སེམས་
དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བག་ཐེབས་པའི་རང་ལ་གནས་ཐུབ་པ་དང་།

༡༠ ཆོ་འདི་ཡི་ཟས་གོས་དང་གཏམ་སྟན་གྲགས་གནས་མལ་ཙམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་
མི་ཆོ་རྒྱལ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་དགེ་
བའི་རྩ་བ་དང་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསྐྱུན་ཐུབ་པའི་བྱིར་ན་འགོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པའི་མི་ལུས་ལེན་པའི་དགོས་དོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་འགྲུབ་ཐུབ་པ་དང་།

༡༡ རང་གི་མི་ཆོ་ནང་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་། བྱ་བ་བཟང་པོའི་རིགས་རྣམས་
རི་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་ལམ་སྟོན་མང་པོ་ཐོབ་
ནས། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཉེན་ཉེད་མཛེས་བཤེས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བདེའི་རང་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཐབས་ལམ་མང་པོ་སྟེ་ལ་ཐུབ་པ་སོགས་
དམ་པའི་ཆོས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་སྟོས་པ་དེ་དག་ནི་གནས་
སྐབས་མི་ཆོ་འདི་ཡི་ནང་ལ་དངོས་སུ་ཉམས་སྦྱོར་གྱི་སྒྲིལ་མཐོང་ཆོས་སུ་བྱུང་ཐུབ་པའི་
ཕན་ཡོན་མདོར་བསྡུས་ཙམ་སྟོས་པ་ཡིན།

༡༢ དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་ཆོ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུ་
བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་ཐུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སོགས་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་ནང་ཚུལ་ལ་སློབ་གཉེས་དང་ཉམས་ལེན་
ཡག་པོ་གནང་བུམ་ན་ཆེ་རབས་འདི་དང་སྤྱི་མ་ཀུན་ཏུ་རང་གཞན་མང་པོ་ལ་ཉ་ཅང་གི་ཕན་
འདོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནང་ཚུལ་ལ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་རྟེན་པ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་ཚུལ་ནི།
གཞན་ཡང་རང་ཉིད་ད་ལྟ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་དང་ཕྱད་པ་ལས་ནང་པའི་ཚུལ་སྒྲོར་བཞུགས་
ནས་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་
པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་སོ་སོའི་མི་ཆེ་ལ་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་དང་། སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་བསམ་
དགོས་པ་ནི་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། རང་ཉིད་ཚུལ་སྒྲོར་བཞུགས་པ་དེ་འདྲར་རྒྱུན་སྒྲོམ་ཆོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་གི་ཡོད།

༡༽ དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་སོ་སོའི་མི་ཆེའི་གནས་སྟངས་ལ་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་
ཞིང་དཀའ་ངལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཕྱད་དང་འཕྱད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། རང་ལ་བྱུགས་བརྩེ་
ལྡན་པའི་མཆོད་གོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ནང་ཚུལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་གནང་ན་ཕན་
འདོགས་འབྱུང་ཞེས་བསྐྱབ་སྟོན་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནང་པའི་ཚུལ་སྒྲོར་བཞུགས་པ་ཡོད།

༢༽ འགའ་ཞིག་ནི་ནང་ཚུལ་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་སྤྱི་མ་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་
རྣམས་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་མཇུག་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ལ་

དང་པ་འདྲེན་ཞིང་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ནང་ཚཱ་ལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་སྐྱེས་ནས་ནང་པའི་
ཚཱ་སྒོར་བཞུགས་པའང་ཡོད།

༩༽ འགའ་ཞིག་ནི་ཚཱ་ལུགས་མང་པོ་ལ་བརྟག་དབྱང་ཞིབ་འཇུག་མང་པོ་གནང་ཚར་
ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚཱ་དེའི་འདྲ་འདུག་བརྟག་ཅིང་དབྱང་པའི་ཚཱ་ནང་ཚཱ་དོ་སྒྲོད་
གནང་མཁན་སྤྱ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མང་ལ་ཞིང་། དོ་སྒྲོད་
གསལ་བཤད་ལེགས་པར་གནང་བའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་ཚཱ་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་ལྡན་པ་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་ནས་ནང་པའི་ཚཱ་སྒོར་བཞུགས་པའང་
ཡོད། དེ་ནི་ནང་པའི་ཚཱ་གྱི་ནང་དུ་དབང་བརྟུལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་། དབང་ཚོན་
ཚཱ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་གསུངས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རང་སྒོ་དྲི་མ་མེད་པས་
རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་ནང་པའི་ཚཱ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ཐུབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་གི་དཀོན་པོ་ཡིན་པས་
ཤིན་ཏུ་སྐྱལ་པ་བཟང་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དམ་པའི་ཚཱ་ལ་ངེས་ཤེས་དེ་ལྟར་རྟོག་ནས། ཚིག་
སྐམ་པོའི་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་མི་ཞེན་པར་དམ་པའི་ཚཱ་དེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་དང་བསྐྱེས་
ནས་ཉམས་སྦྱོང་ནང་ནས་སྐྱེས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་ཐུབ་པ་དགོས།

༡༠༽ འགའ་ཞིག་ནི་གོང་ལྟར་ནང་ཚཱ་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱང་ནས་བཞུགས་པའི་ཚཱ་དོ་
སྒྲོད་གསལ་བཤད་གནང་མཁན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་པར་ཅན་དང་མ་ཐུང་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚཱ་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་མང་པོ་ལྟག་བསྟན་པའང་

ཡོད། དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་རྣམས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཐོས་
བསམ་གནང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

༥༽ ཡང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོ་རབས་སྒྲིན་མ་རྣམས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྐུན་གྱིས། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
ཤེས་ཀྱང་རུང་མི་ཤེས་ཀྱང་རུང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནང་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བའི་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་
དང་བཅས་ནང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་བཞུགས་པའང་ཡོད། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཆོ་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོ་
རབས་མང་པོའི་རིང་ལ་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་
ནས་སྐུལ་པ་བཟང་པོ་རེད།

འོན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་རང་གི་མི་ཆོ་ལ་བདེ་སྦྱིད་བྱུང་དུས་
སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་སྦྱེ་བ་དང་། དབལ་འབྱོར་ཉམ་ཆག་དང་དགྲ་བོས་གཞོད་པ་སོགས་མི་
འདོད་པ་མང་པོ་རང་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཆོ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ལྟ་སོགས་སྦྱེ་
ན་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཚུལ་ནོར་བ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ། ཆོ་འདི་ཡི་བདེ་སྦྱིད་
དེ་ཆོ་རབས་འདི་ཡི་འབད་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། གཙོ་བོ་ཆོ་རབས་སྒྲིན་མའི་
སྐབས་སུ་རྒྱ་དགེ་བ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཆོ་འདིར་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
དང་མི་འདོད་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོ་རབས་འདི་ཡི་སྐུན་འབའ་ཞིག་ལ་རག་ལས་

པ་མིན་པར། གཙོ་བོ་ཆོ་རབས་སྡོན་མའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཏེ་
ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིན་ཏེ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ལས་འབྲས་ལ་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་བར་སྦྱིད་སྦྱག་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་ཡང་སྐབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་དད་པ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་སྐྱེས་བྱུང་པ་གནང་དགོས།

མདོར་ན་དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་ཕྱད་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
བཞུགས་མཁན་ཆོས། རང་ཉིད་ནང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་དེ་ཏེ་
ཅང་གི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་རེད། དཔེར་ན་ནོར་འདོད་པའི་ཆོང་པ་རྣམས་
གསེར་དཔུལ་བྱ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རིན་ཆེན་དུ་མ་ཡོད་པའི་གླིང་དུ་སྤྲེལས་པ་ལྟར། རང་རང་
ཡང་རང་དང་གཞན་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏེ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་བའི་རྒྱ། སྦྱག་བསྐལ་དང་
གཞོད་འཆོ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གླིང་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྤྲེལས་
ཡོད་པ་ཡིན། ཆོང་པས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དུ་མ་བྱེད་ནས་རང་ཡུལ་དུ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་ཡག་
པོ་གནང་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་སུ་མཆོགས་པ་ཐོབ་བྱུང་པ་དང་
གཞན་ལ་སྤྲེལ་བྱུང་པ་གནང་དགོས། གལ་ཏེ་ཆོང་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་སྤྲེལས་ནས་
རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་བྱེད་བར་ལག་སྟོང་དུ་རང་ཡུལ་ལ་ལོག་བྱིན་ན་གིན་ཏེ་
ནས་ཀྱང་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་བཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་

བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཚཱ་ལ་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་དམ་
པའི་ཚཱ་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པའི་
ཐབས་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པ་ཡིན།

དེས་ན་ནང་ཚཱ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བཞུགས་པའི་གོ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་
དེ་སྐུལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་རང་གི་སེམས་ལ་ཡང་ཡང་བྱན་ནས་སྤྱོད་ཚོར་སྐྱེས་བྱུང་པ་
དང་། རང་གི་མཆེད་གོགས་ཚཱ་བྱེད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་ལྟག་བསམ་མ་རྣམ་དག་གིས་
བྱན་བསྐྱེད་གནང་བྱུང་ན་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

༡༽ རང་ཚཱ་ངོ་སྤྱོད་མདོར་བསྐྱེད་ནི།

རང་ཚཱ་ངོ་སྤྱོད་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པས་གསུངས་པའི་སྒྲོམ་
ཚིག་བཀོད་པ་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ།

དགོ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྦྱང་།

རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ་།

འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ་ལྷ། རྟིག་པ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ། དགེ་བ་སྐྱབ་
 དགོས་པར་བསྟན་པ། རང་སེམས་འདུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ། དོན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཚོས་
 གྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་འདུ་བའི་ཚུལ། དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྤྱད་དགོས་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོན་དེའི་བསྟན་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོས། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་
 བདུན་དང་། ཡིད་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བརྩམས་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།
 སྤྱིར་ཚོས་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐད་དུ་རྟོག་ཞེས་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་འཛིན་པའི་དོན་ལ་
 འཇུག་པས། རང་རང་ཚོ་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་གནས་སུ་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་ནས་བདེ་བ་ཡང་དག་
 པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་གནས་སུ་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་པའི་
 ཐབས་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་སྤང་དགོས་པ་རེད། རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་སྤྱད་
 བསྐྱུལ་བ་སྤོང་ག་འགྲོ་བ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་ས་པོན་དེ་མེད་པ་བཟོ་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་སྤྱད་བྱུ་མི་སྤྱོད་
 བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ།།

འོན་སྤྱད་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྟིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན། སྤྱིར་རྟིག་པ་མི་
 དགེ་བ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རགས་པ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུས་ན་མི་དགེ་བ་བརྩམས་
 ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་བརྩམས། ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ། ངག་གི་མི་དགེ་
 བ་བཞི། ཡིད་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི། སྟོན་གཙོང་

པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའོ། །གཉིས་པ་དག་གི་མི་དགོ་བ་
 བཞི་ནི། རྩོན། སྤྲུལ། ཚིག་རྩུབ། དག་འབྱུང་ལོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་
 བཞི་ནི། བརྒྱུ་སེམས། གཞོད་སེམས། ལོག་ལྟ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་དེ་
 རྣམས་ལ་འབྲུག་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེའུང་སྣ་ཚོགས་
 པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། ལམོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་སྤྱོད་དགོས་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དགོ་བ་རྒྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུད་གཉིས་པས། དགོ་བ་བཅུ་
 བརྒྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་
 པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་རྒྱུ་ནི་བདེ་བ་ཡིན། འོན་པའང་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས།
 བདེ་བའི་རྒྱ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་དགོ་བ་ཡིན་པས་
 དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚེས་བརྒྱབ་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དགོ་བ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་
 རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་། རགས་པ་རྒྱབ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱེད་ན་དགོ་བ་བཅུ་ཡི་
 བར་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ།།

དགོ་བ་བཅུ་ནི། གོང་གི་མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལྷོག་ལྷོགས་ཡིན། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་
 གསུམ། དག་གི་དགོ་བ་བཞི། ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལུས་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་ནི།
 གཞན་ཀྱི་སྤྲོག་སྒྱབས་པ། སྤྱིན་པ་གཏོང་བ། ཚངས་སྤྱོད་ལ་གནས་པའོ། །དག་གི་དགོ་བ་

བཞིན། བདེན་པར་སྒྲུབ། མི་མཛེས་པ་དང་ལམོན་པ་རྣམས་སྒྲུམ་པ། ཞི་དལ་གྱིས་དྲང་པོར་
 སྒྲུབ། རོན་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་པའོ། །ཡིད་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི། ཚོག་ཤེས་པ། བྱམས་པ་
 དང་སྤྱིང་རྩེ་སོགས་སྒྲོམ་པ། ཡང་དག་པའི་ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་སྦྱོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་
 བ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བྱུང་ན། ཚེ་འདིར་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆེ་རབས་
 སྤྱི་མ་རྣམས་སྲུའང་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཡང་དག་པ་ཐོབ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱ་མི་དགེ་བ་བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་དགེ་བ་
 བསགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་བྱུང་བ་ནི་མི་བསྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་མངར་བ་
 བཏབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་མངར་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆ་བ་མི་འབྱུང་། ས་བོན་ཆ་བ་
 བཏབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་འང་ཆ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་མངར་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། རྒྱ་དགེ་བ་
 ལས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་
 པས་ལས་དཀར་ནག་སོ་སོ་ལ་འཛིན་བུ་མི་འཆོལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་
 བདེ་བའི་རྒྱ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཚོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ལེ་ལོ་དང་རྣམ་གཡེད་གི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་
 བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་རྟག་ཏུ་བྲན་ཤེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་སྒྲུབས་པར་གྱིས་ཤིག་
 ཅེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རང་སེམས་འདུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པ། རང་གི་
 སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ་ཞེས་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་
 དགོ་བ་བཅུ་གྲུབ་མི་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་མི་
 དགོ་བ་ལ་རང་གིས་འཇུག་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེད་ཟེར་ན། ཅུ་བ་སེམས་
 འདུལ་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་བསམ་
 པར་དང་། གང་ཡང་མ་བྱུང་པར་ཡོང་གི་མེད། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 ཏི་སྤྱིག་པའི་ལས་དེ་དག་གསོག་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་འདི་སྐྱབས་འགར་ཞེས་ལྟ་བུ་གི་
 དབང་དུ་ཤོར་ནས་ལས་མི་དགོ་བ་བསམ་ནས། སྐྱབས་འགར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར།
 དེ་བཞིན་དུ་ཐུག་དོག་དང་། འགུན་སེམས་དང་། ར་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་
 ཤོར་ནས་ལས་མི་དགོ་བ་མང་པོ་བསམ་ནས་ཤོར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཅུ་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པ་འདི་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་
 པ་འདི་བདུལ་ཐུབ་ན་སྤྱིག་པ་མི་དགོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགོ་བ་
 ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་རང་སེམས་གྱི་རོ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་
 འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འདུལ་དགོས་སྟུག་ན། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད།
 གནས་སྐྱབས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྒྲིབ་པའི་སྒོ་བཀག་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དབང་དུ་མི་ཤོར་བའི་ཐབས་དང་། ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་ཅུ་བ་ངོས་ཟིན་ནས་ས་

བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་བའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་
 ཟུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་གོམས་པ་དེ་ཆོ་རབས་
 འདི་ཁོ་ན་ལ་མ་ཡིན་པར་ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པ་འི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་
 པ་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཤོར་ཡ་ཉ་ཅང་སྤྲོ་
 བོ་དང་མགྲོགས་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྐབས་འགར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་
 པའི་མན་ངག་རྣམས་སྒྲོམ་ནས་ཐད་ཀར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མགོ་པོ་འཛོམས་པའི་ཐབས་ལ་
 འབད་བརྩོན་གནང་དགོས། འོ་ན་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤྲོས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། སེམས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་
 ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྤྲུག་དོག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་
 གཞན་མཉམ་པའི་སྤྲོ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་དབུགས་འབྱུང་
 རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཞེན་པ་ཤས་ཆེན་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་།
 འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྦྱིར་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཡིན། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་
 བློ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོན་ཀྱང་གིང་སྤྲོད་གི་རྩ་བ་མ་བཅད་ན་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་ཇི་ཙམ་བཅད་ཀྱང་སྤྲར་སྤྱེ་
 ཡོང་བ་བཞིན། མངོན་གྱུར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྲུ་
 བ་ལ་ཕན་འདོགས་ཡོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་དབྱེད་ནས་འབྱིན་མི་རུས་པ་ཡིན། དེས་

ན་ཉོན་མོངས་པ་སྐར་མི་སྒྲེ་བ་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་འབྱིན་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཅི་ཞིག་བསྟེན་དགོས་
 ཞེ་ན། གང་ཟག་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན། ང་འོ་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་དེ་ཡོད་ན་ང་ཡི་ཞེས་བདག་གིས་འཛིན་པ་དེ་ཡོད་གི་ཡོད། ང་དང་ང་ཡིས་འཛིན་པ་གཉིས་
 ཡོད་ན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་པ་ཡིན།
 བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་
 དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བ་སོགས་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་འགུན་སེམས་
 སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་ཡོད་གི་རེད། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་
 སྒྲེས་ཕྱིན་ཆད་དེ་དེ་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ལས་ངན་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་མང་པོ་བསམས་གྱི་
 ཡོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དང་མཐོང་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་འི་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 གྱི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་འི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འི་རྒྱ་བདག་འཛིན་
 མ་རིག་པ་དེ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྤང་བྱུང་བ་གནང་དགོས།

འོན་པར་བདག་འཛིན་དེ་དེ་ལྟར་སྤྲོད་བྱས་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་དེ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་
 བས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱུ་བ་པས་སྤྲོད་མི་བྱུང་། བདག་འཛིན་དེ་སྤྲོད་པ་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་འི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་དགོས་པ་ཡིན་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འི་ལམ་ནི་སྤྲོད་
 པ་འི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པ་འི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་འདུལ་པ་འི་ཐབས་ཀྱང་
 གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་བདག་

མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་བདག་འཛིན་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ལ་དྲི་མས་གོས་མེད་ཀྱང་སྒོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་ལས་སེམས་དྲི་མ་ཅན་དང་རྟོག་པ་ཅན་དུ་
བཟོས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྒྲ་ཚོགས་མྱོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཚུལ་རང་བཞིན་གཙང་
ཁེད་དུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་འདམ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་བ་དང་མུན་པ་བཞིན་
ལྷན་གཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་
སྐྱེས་ན་བདག་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བྱུང་བ་ཡིན། བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲོབས་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རན་པ་ཐམས་ཅད་འགག་ནས་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
པས་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུལ་བའི་ཐབས་ཉོན་མོངས་ས་ཐོན་དང་བཅས་
པ་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་མཛོན་གྱུར་
སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྒྱད་ལ་སྒྲིམ་པར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་དོན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་
ཚོགས་བཅད་འདི་རྟོན་པས་ཚོས་འཁོར་དང་པོའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱེས་
བུ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཚོགས་

བཅད་དེའི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད་པས། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གི་ཉམས་ལེན་ཆཚང་བ་
ཞིག་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཚིག་ས་བཅད་དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་འདུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ནི། ཉེས་
སྦྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགེ་བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
བྲིམས་སོ། །དེས་ན་ཚིག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་པོས་སྒྲིག་པ་མི་བྱ་ཞེས་པས་ཉེས་སྦྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན། ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་པ་དགེ་བ་སྤྱད་དགོས་ཞེས་པས་དགེ་
བ་ཚོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་
པར་བསྟན། ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པ་རང་སེམས་གདུལ་དགོས་གསུངས་པས། ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ནས་རང་སེམས་
གདུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་ཚིག་ས་བཅད་དེ་ཡིས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཚོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཚིག་རྒྱུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་
གའི་སྦྱོད་པ་བྱང་དོར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན། ཚིག་རྒྱུ་གསུམ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལྟ་
བ་དང་སྒྲོམ་པའི་གནད་རྣམས་བསྟན་ནས་འབྲས་བུ་ཞེས་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས། ཚིག་ས་བཅད་
དེ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚིག་གི་སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་སྤྱད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་དེའི་དོན་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འདུལ་བའི་མདོ་ལས།

ངག་རྣམས་བསྐྱང་ཞིང་ཡིད་གྱིས་རབ་བསྐྱམས་ཏེ།

ལུས་གྱི་མི་དགེ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་།

ལས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱངས་ན།

དང་སྤྱོད་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱན་དུ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཤོར་བར་དྲན་ཤེས་བག་ཡིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན། སྐབས་འགར་
མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས་
ལས་མི་དགེ་བ་བྱས་ཤོར་བ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྒོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱ་ཞིང་། སྒོ་གསུམ་
རྟག་དུ་དགེ་བའི་ལས་དང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྱོད་ན་རིམ་གྱིས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ནོ།

༣༽ རང་ཚཱ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་ནི།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚཱ་དེ་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དུ་མཐོང་ནས།
དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་

གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། རང་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ་
བརྟུང་། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ། སྐྱབས་འགྲོ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ། སྐྱབས་
འགྲོའི་དུས། རི་ལྟ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་ཚུལ། སྐྱབས་
འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་འཕམ་དོན་ནི། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་འཕམ་སྤྱད་བསྐྱལ་ལས་
སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་དམ་
བཅའ་བཤོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ནད་པ་ཞིག་ནད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ནས་ཉམ་ཐག་པ་
ཡོད་པའི་ཆོ། སྤྱད་བསྐྱལ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་བསྟེན་པའི་འབད་བརྩོན་
བྱེད་པ་བཞིན། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ། སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་
དང་། སྟོན་ལྟ་བུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། སྟོན་བཅོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གྲོགས་ལྟ་བུ་དག་
འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་སྒོ་གཏད་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་
ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགྲོ་དེ་ནི། བྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད། རང་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་
སྒོ། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྟན་པ་ལས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཐེག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སྒོ་གང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་འཇུག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱི་སྒོ་སྒོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ། རང་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། གསང་བ་

རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་སྟོན་པས་མ་གནང་
བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་སོ་བྱང་རྒྱགས་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་
ལ་འཇུག་ཀྱང་། ལམ་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་ཡིན་ཏན་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཆེད་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོམ་
པ་ཁྱེད་གོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་
འཛིགས་སྐྱག་གམ་དེ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། སྐྱབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་
འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནད་པ་དེ་ནད་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟེན་
པ་ལ། ཐོག་མར་ནད་པའི་ངོས་ནས་ནད་དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་མི་འདོད་ཅིང་ནད་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། སྒྲན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་སྒྲན་དེ་བཟའ་བ་ལ་དང་བ་དང་འདོད་
པ་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་སྐྱོབ་པ་དང་།།

སྒྲ་མེད་གནས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་།།

སྐྱབས་འགོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པས་ན་སྐྱབས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་སུ་འགོ་བར་
བྱེད་པས་ན་འགོ་ཞེས་སྐྱབས་འགོའི་སྐྱ་བཤད་འདི་ཡིས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་རྣམས་
གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྐྱབས་
ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པས། སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚེས་དཀོན་མཆོག་དང་། ད་གེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཅས་
རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དང་པོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། སྔོན་སྔོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐྱབས་སུ་གཉེན་པོའི་ལམ་གོམས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་འཛིགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཉོན་
མོངས་པ་སོགས་སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་གཏན་ནས་བཅོམ་ཞིང་སྤངས་ཟིན་པས་སྤངས་པ་ལུན་
སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་
རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྤྲུགས་བཅུ་བ་ཆེན་པོས་
འགོ་བའི་དོན་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པས་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཅས། སྤངས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་།
ཕྱིན་ལས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གང་

ཟག་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བསྟན་པ་འདིའི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཚོས་དགོན་མཆོག་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དངོས་སུ་གོལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ལམ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱམས་སྙིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་སོགས་ལར་བྱིན་དུག་གི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་རྟོགས་པའི་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་དེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ལུང་གི་ཚོས་སམ། བསྟན་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ལས།

སྟོན་པའི་དམ་ཚོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ།

ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་དང་།

སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱི་བར་མཛད་པའི་རིག་གོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་

འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་། རང་ལ་དངོས་སུ་ཚཱ་སྟོན་པའི་གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྲུ་མ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། བསྟན་པའི་གཞི་མ་དམ་ཚཱ་འདུལ་བའི་ཉམས་
 ལེན་ལ་ཚུལ་བཞིན་བརྩོན་པའི་དག་འདུན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དཔེ་ཞིག་ཞུ་ན། སངས་
 རྒྱུ་ལྷ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། ཚཱ་ལྷ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ། དག་འདུན་ལྷ་སྟོན་བཅས་བྱེད་པའི་གྲོགས་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་སྟོན་དེ་བཟུང་ན། རང་
 ཉིད་ནད་གྱི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ལུས་པ་བཞིན་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོན་ཅི་གཅིག་
 ཏུ་གཏད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནས་དམ་པའི་ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་ན། འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་
 དང་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྐྱབས་འགོའི་དུས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཇི་སྲིད་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཐེག་པ་བྱུན་
 མོང་གི་ལུགས་ནི། ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་དང་པོ་སངས་
 རྒྱུ་ལ་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་ཀུན་འཛིགས་པ་
 དང་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་མཛད་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་ནས་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ང་རང་ཚཱ་ལམ་

རྒྱུད་ལ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རང་གཞན་གྱི་འཛིགས་པ་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམས་སྤྱུག་གིས་ཡར་ལེན་ནས་སེལ་བ་དང་། ཚཱ་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ནའང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དྲི་མ་ཚུལ་ཡིས་བཀྲ་བ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་སྤྱུག་མེད་པར་བཟོ་མི་
 རུས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ནད་པས་སྤྲོན་མ་བཟའ་ན་སྤྲོན་པ་བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ནད་ལས་ཐར་
 བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་སྟོན་མཁན་སྤྲོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
 དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་སྟོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱ་དགོས།

གཉིས་པ་ཚཱ་ལ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚཱ་དེ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟད་ཅིང་རྟོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་ནས་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གཞན་རྣམས་འཛིགས་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་དངོས་སུ་
 སྐྱོབ་པར་མཛད་པའི་སྐྱོབ་མཁན་དངོས་ནི་དམ་པའི་ཚཱ་དེ་ཡིན་ལ། ཚཱ་གྱི་ལམ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དངོས་སུ་བགོད་རུས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ནད་
 པས་སྤྲོན་དེ་རང་གིས་ལྷུ་སྐྱོང་ནས་བཟའ་ན་ནད་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདེ་
 སྤྱིད་སྐོབ་ཐུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚཱ་ལ་སྤྲོན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་དེ་ལ་ལམ་གྱི་
 ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་།

འདིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བྱོན་ནས་དེས་དམ་པའི་ཚིག་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དགེ་འདུན་
 དགོན་མཆོག་དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
 རང་ཅག་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚིག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 པས། དེས་ན་རང་གཞན་ཀྱང་དམ་པའི་ཚིག་མཇུག་བྱ་དང་། ཚིག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
 གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བཞུད་ཅིང་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཀྱང་ཀྱང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གིས་དམ་པའི་ཚིག་དེ་འཛིན་སྦྱོང་
 གྱེལ་བར་བྱེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། འཛིན་རྟེན་ན་རང་ལ་ཕན་
 འདོགས་བྱེད་མཁན་ལ་གྲོགས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚིག་གི་ཕན་འདོགས་བྱེད་
 མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན།

དཔེར་ན་གྲུ་གཟིངས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཚོ། གྲུ་གཏོང་
 མཁན་མཉན་པ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་། གྲུ་དེ་ཚོས་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་
 གང་དུ་འགོ་བར་འདོད་པའི་གནས་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་
 ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའོ།

དུག་པ་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་ཞིག་གི་མདུན་
 དུ། ཐོག་མར་ཐུག་གསུམ་འཆལ་ཞིང་། དུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ངས་རང་བཙུགས་པའི་ཅོག་

ཕུར་བཞུགས་པའམ། མི་རྒྱུས་ན་ཅི་བདེར་འདུག་ཏུ་རུང་། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ལ་མ་ཡངས་པར་ན་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏང་དེ་སྐད་
དག་ཞན་མཉམ་པོས་རྗེས་བརྒྱུས་ལན་གསུམ་གནང་དགོས། དེའི་ཚེ་བསམ་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་
ལ་དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ རི་སྤྱིད་འཛོམས་བར་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་
ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་འཇུག་པར་བྱ། བདག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་
སྐབས་ཐོབ་པ་གིན་ཏུ་ནས་སྐལ་པ་བཟང་ངོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བྱུང་པ་གནང་དགོས།

དེ་ལྟར་ཚོག་ལན་གསུམ་རྗེས་བརྒྱུས་གནང་པའི་རྗེས་སུ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སློབ་མས་ལེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་
འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ཐོབ་སོང་སྟུམ་པའི་ཐོབ་ཤེས་སྦྱེ་བྱུང་པ་གནང་དགོས། སྐར་
ཡར་བཞེངས་ནས་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཆལ་བས་སྒྲོམ་པ་ལན་པའི་ཚོག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱག་ལན་ལ་ནང་པའི་ཚོས་སྒྲོར་གསར་བཞུགས་
གནང་མཁན་རྣམས་ལ་མགོ་ནས་སྒྲ་ཕུད་བཞེས་པ་དང་། ཚོས་མིང་ཞིག་ཀྱང་གནང་། དེའི་
རྗེས་སུ་ཚོས་སྒྲོར་བཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་སློན་ལམ་བཏབ་སྟོལ་བཅས་ཡོད། སྒྲ་
བཅད་དང་མིང་གཏང་རྣམས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས། བྱ་མོང་མིན་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོ་
སའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བྱ་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལོ། །དང་པོ་བྱ་མིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། དགག་

པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས། དང་པོ་དག ག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནས་རི་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་ལྷ་
 སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་
 བེ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་མ་ཐར་བར་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེས་སེམས་ཅན་གཞན་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱོབ་པར་
 མཛད་མི་རུས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རང་ཉིད་ཆུའི་ནང་དུ་རྒྱལ་མི་ཤེས་པར་བྱིང་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ཅུ་
 བར་དུ་ལྷང་བའི་མི་གཞན་རང་གིས་སྐྱོབ་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚཱ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེ་མི་བྱ། དེ་ཡང་
 བར་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚཱ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་སྤངས་ནས་དཀར་ཚཱ་དགེ་བ་
 སྐྱབ་པ་དང་། རང་གི་སེམས་རྒྱུད་རབ་པ་དེ་བཟུལ་ནས་བཟང་པོ་ནས་བཟང་པོར་བསྐྱར་
 བར་མཛད་པའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚཱ་
 ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུ་འགལ་དུ་སོང་ཞིང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སངས་རྒྱལ་པའི་ཚཱ་
 སྐྱབ་མཐུན་ཞིག་ཡིན་བྱིན་ཆད། སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་ངེས་པར་
 བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནས་སྤྲེགས་པའི་གྲོགས་གཞན་དང་
 ལྷན་དུ་ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་འགོགས་པར་མི་བྱ། དེ་ཡང་གྲོགས་ཚོར་བ་དང་

འགྲོགས་ན་ཚང་གི་སློབ་སྦྱོར་ཤེས། ཞིང་པ་དང་ལྷན་དུ་འགྲོགས་ན་ཞིང་གི་ལས་ཀ་ཤེས།
 ཆང་འབྲུང་ནས་སྦྱོད་པ་རྩུབ་པོ་བྱེད་མཁན་དང་ལྷན་དུ་འགྲོགས་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་
 འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ལུ་སྟེགས་པ་དང་ལྷན་དུ་ཡུན་རིང་འགྲོགས་ན་ལུ་
 སྟེགས་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོད་པ་དེ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འདྲེས་པའི་ཉེན་
 ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ལུ་སྟེགས་པ་དང་ལྷན་དུ་འགྲོགས་པར་མི་བྱ། སྐབས་འགར་མཉམ་
 དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་དགོས་པ་བྱུང་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་རང་གི་ལྟ་བ་དང་
 སྦྱོད་པ་ག་ ང་ཡིན་པ་དེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་ཚུགས་ཟིན་ཐུབ་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐབས་སུ་འགྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉེན་དང་བྱུགས་ཉེན་ཐ་ན་སུཿཆུ་ཆག་དུམ་ཙམ་ལའང་
 སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། བྱག་འཆལ་བ་དང་། མཚོད་པ་འབུལ་བ་དང་།
 མཐོང་ས་དང་གཙང་སར་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གྲུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་
 རབ་སྟེགས་བམ་རྒྱམས་དང་། ཐ་ན་དམ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ལའང་ཆོས་དགོན་
 མཚོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་བྱག་དང་མཚོད་པ་སོགས་གོང་ལྟར་གྲུས་པ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནས་དམ་པའི་ཚཱ་ལ་བོས་བསམ་སྒོམ་
 གསུམ་དང་འཆད་ཚུད་ཚུམ་གསུམ་བྱེད་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པ་བྱེད་དགོས། ལྷག་
 པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་བྱུང་མ་བྱུང་ནི་དག་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རག་ལས་པ་
 ཡིན་པས། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ལྷག་པ་རབ་བྱུང་དུ་སྒྲིག་གི་སྡེ་རྣམས་
 དང་། དེ་དག་གི་ན་བཟའ་ཚཱ་གོས་སོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དུམ་བུ་ཙམ་རེ་ལའང་དག་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས། དེ་དག་ལ་མ་གྲུས་པའི་སྦྱོད་པ་ས་ཆ་བཙོག་
 སར་གཡུག་པ་དང་། ཀླང་པའི་འོག་ཏུ་མཞན་པ་དང་། སྤེང་ནས་བགོམ་སྟེ་འགོ་བ་དང་།
 ཀྱབ་འོག་ཏུ་གདིང་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ངེས་པར་དུ་སྤངས་ཏེ། གྲུས་པས་མཆོད་ཅིང་
 གཙང་སར་འཛོག་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་ནི། མངའ་རིས་པའ་ཆེན་གྱིས།

སྟོག་དང་བྱ་དགར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མི་སྤང་།།

དགོས་གལ་ཆེ་ཡང་ཐབས་གཞན་མི་འཚོལ་ཞིང་།།

དུས་མཆོད་མི་བཅག་རང་གཞན་སྐྱབས་འགྲོར་འགོད་།།

གར་འགྲོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ལྷག་འཆལ་།།

ལྟ་རྣམས་བྱན་མོང་བསྐྱབ་བྱར་ཇོ་བོས་བཞེད་།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་གི་སྟོག་གཉིས་

ལས་དགོན་མཚོག་རྩ་ཆེ་བར་བཟུང་ནས་སྒོག་དང་བྱ་དགའི་ཆེད་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་
 སྟོང་ནས་མི་སྤང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བ་ཆ་སྦྱིད་སྤྲུག་ཅི་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་ལས་
 ཀ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྩོན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆོ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
 གསོལ་འདེབས་དང་སྒོ་འགོལ་ནས་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་སྤང་ཆུང་དང་བྱུང་གསོད་བྱེད་ནས་ཐབས་ལམ་གཞན་ལ་འབད་བརྩོན་
 བྱ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་དུས་རྒྱུད་དུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིད་ལ་དྲན་
 བས་དེ་ལ་ཡུག་དང་མཚོད་པ་མ་ཆད་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་དུ་ཆོས་བཟང་དང་
 དུས་ཆེན་ལྟ་བུར་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུག་མཚོད་འབུལ་
 དང་གསོལ་འདེབས་སྒོན་ལམ་སོགས་གང་རྒྱས་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་བཟུང་
 བ་དང་བཏུང་བ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཡང་ཡུད་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་ད གོས་པ་མ་བཟུང་
 བར་གནད་དགོས། བཞི་པ་ནི། དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་དྲན་
 པའི་སྒོ་ནས་སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟང་རང་གི་མཛའ་བཤེས་
 གཉིན་ཉི་དུ་ངོ་ཤེས་སོགས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་སྤྲོད་ནས་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
 སྐབས་སུ་འགོ་མི་ཤེས་ཤིང་ཐེ་ཆོས་གྱི་ངང་དུ་ལུས་པ་རྣམས་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་
 ཡང་དག་པའི་ངོ་སྟོན་དང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགོ་དགོས་པའི་
 རྩལ་རྣམས་བསྐྱབ་སྟོན་གནད་དགོས། ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་གར་བལ་ཡུལ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གར་
 ཕྱོགས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སོགས་ས་ཆ་ཐག་ཉི་ཤིང་གང་དུ་འགོ་ནའང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་མ་

བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱན་ནས། དེ་དག་ལ་རྒྱུན་དུ་བྱུག་འཆལ་དགོས་པ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་
དགོས་པ་བཅས་སོ།།

བརྒྱད་པ་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
དང་། ལམ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་པར་མོས་པའི་སྦྱིབ་པ་མཛད་པ་དང་། སྦྱིས་བྱ་དམ་པའི་གྲལ་དུ་ཚུད་
པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིག་སྦྱིབ་རིམ་གྱིས་འདག་པར་
འགྱུར་བ་དང་། འདྲེ་གདོན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་མི་རྩུགས་པ་དང་། ཤི་འཕོས་ནས་མི་ཁོམ་
པའི་གནས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་
ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གྱུར་སྒོའ་དཔོན་ཐོགས་མེད་གྱིས་གཏོར་
ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། རོ་བོ་རྗེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་བརྟུས་པའོ།།

དེ་ལྟར་རྒྱབས་འགྲོའི་ངོ་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕན་ཡོན་གྱི་བར་དོན་ཆེན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་
ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགའ་ཞིག་ནང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་བཞུགས། རྒྱབས་
འགྲོའི་སྒོམ་པའང་ཞུས་ནས་རྒྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི། དབྱེ་
བ་གངས་འདྲེན་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པས། དེ་དག་གིས་གོང་དུ་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱབས་འགྲོའི་དོན་ཆེན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ངེས་པར་ཤེས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་མཁན་རྣམས་
གྱིས་གྱུང་གཞན་ལ་འཆད་སྤེལ་གནང་བྱུང་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

༡༥ དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་དང་པའི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ནི།

དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་དང་པའི་སྒྲིབ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དང་པ་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་
ཚུལ། གང་ལ་དང་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ། དང་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་པལ་པོ་ཆེ་ལས།

དང་པ་སྒྲིབ་འགོ་མ་ལྟར་བསྟེན་པ་སྟེ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ཞིང་འདྲེན།

ནེམ་རུར་རྣམ་སེལ་ནད་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ།

དང་པ་བདེ་བའི་གྲོང་དུ་བྱིན་པར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པ་ནི་སྤྱིར་དཀར་པོའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགོ་ཞིང་། ལྷ་
པར་དུ་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་སྐབས་དང་། དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་བའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་ཐོག་མར་སྐབས་སུ་
འགོ་བའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐབས་འགོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་དང་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བར་དུ་དམ་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་དང་། མཐར་
འབྲས་སུ་རྫོགས་བྱང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འང་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དང་པ་ནི་ནང་པའི་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་
རེད། དེ་ཡང་ཚུལ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།

དད་པ་མེད་པའི་མི་ལ་ནི།

དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྤྱེ་སྤྱེ།

མེ་ཡིས་ས་བོན་ཚིག་རྣམས་ལ།

ཐུ་གུ་སྟོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དད་པའི་ས་བོན་མེད་ན་ཚོས་ཀྱི་ཐུ་གུ་སྤྱེ་མི་སྤྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་
པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱན་དགའ་བོ། དད་པ་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བཅོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་གང་ལ་དད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོན་དང་པ་སྤྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལ་འཛིག་དགོས་སྟུམ་ན། གཙུ་བོ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཚོས་དཀོན་མཆོག་
དང་། དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེརྣམ་པ་གསུམ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ལགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དད་པ་ཡིད་ཆེས་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྤྱེ་བྱེད་པ་དགོས།
དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ་དམ་པའི་ཚོས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་
རང་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཞལ་
ནས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ནི་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་མི་
དག་བ་ལས་དངོས་སུ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། དམ་
པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཛད་པའི་སྤྱེས་བུ་སྤྱེ་དང་། ལྷག་

པར་རང་དང་ལྷན་དུ་སྒྲོག་གསུམ་དམ་པའི་ཚཱ་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པའི་མཆོད་གོགས་དེ་རྣམས་
ནི། རང་ཉིད་ཚཱ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱུལ་མ་གནང་མཁན་དང་། མིག་ལྟོས་བྱེད་ས། ལམ་ལོག་པ་
དང་དམན་པ་སོགས་ལས་འབྲེན་པར་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དད་པ་དང་དག་སྣང་ངེས་པར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚཱ་
སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཉེར་ན་ཚཱ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་མི་གྱུར་པ་
ཡིན་པས། སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་
པས་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པའི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་མི་
སྲིད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྣ་མ་འགགས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྣམ་
ཤེས་ཕྱི་མ་སྐྱེས་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་དག་ལ་བསམ་ན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་
པ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་ཤེས་བྱངས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེང་གི་འཆར་ཡང་སྐྱེ་
བ་ལྟ་བུ་མ་བྱུང་བྱུང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན་
པས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཤམ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན། གང་ཡིན་
ཟེར་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚཱ་ནི། སྤྲིག་པ་སྤྲོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་
སྒྲོ་ནས་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། ལས་རྒྱ་འབྲས་

ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྒྲིག་སྒྲོང་དག་སྐྱབ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བས་མེད་ཅིང་། དག་སྒྲིག་སྐྱབ་
དོར་བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་འཇུག་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྒྲ་ཆོག་གི་རྒྱར་འགོ་ངེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྒྱ་
དག་བ་བས་གས་པ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མི་དག་བ་བས་གས་པ་ལས་
འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡིད་ཆེས་སྙིང་ནས་སྐྱེད་གོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་སྟོང་ནས་བསམ་པ་མ་ཡིན་པར། གཙོ་བོ་ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་
དང་། སྒྲ་མའི་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ་རྒྱ་དག་སྒྲིག་བསམ་གས་པ་ལས། ཆོ་འདི་དང་བྱི་མ་རྣམས་སུ་
རྒྱ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱིད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་
པ་བཞེས་བྱུང་བ་དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ལ། ཆོ་འདིར་བསམ་གས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ཆོ་འདི་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་
བའི་ལས་དང་། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་། སྐྱེ་བ་བྱི་མའི་བྱི་མ་སྟེ་ཆོ་
རབས་གསུམ་པ་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད་རེད།

དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ནི་ལས་དག་སྒྲིག་གིན་ཏུ་སྟོང་ས་ཆེན་པོའི་རིགས་རྣམས་ཡིན་པར་
གསུངས་ཡོད་ཅིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདིའི་ནང་ལ་ཐོབ་བྱུང་བ་ཡིན། ལས་གཞན་གཉིས་
ནི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་ལ་མི་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བ་བྱི་མ་དང་བྱི་མའི་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། ང་ཆོས་ཆོ་འདིར་དག་མི་
དག་བསམ་གས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོ་འདི་རང་ལ་སྒྲིན་དགོས་བསམ་ནས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བའི་ཆོ་

ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱུ་ནས་ལོག་ལྷ་སྐྱེ་ཤོར་གྱི་ཡོད་པོ། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་མཉམ་དུ་འབྲེལ་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་གིས་དད་པ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གཙོ་བོ་སྐྱབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
དང་། ཆོ་ལྷ་ཕྱི། ལས་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ཡིན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་
གཟིགས་འདོད་ཡོད་ན། དུགས་པོ་ཐར་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་དུག་པའི་ནང་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་
གསུངས་ཡོད། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་བཞི་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞིབ་ཕྲ་
གསུངས་ཡོད། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་། མདོ་མཛོད་སྐྱེ་སོགས་ལས་གང་ཟག་སོ་སོས་
ཆོ་ལྷ་ཕྱི་རྣམས་སུ་ལས་དགེ་མི་དགེ་བས་གས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་ཆུད་མི་ཟ་བར་མྱོང་
ཚུལ་ལོ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་པས་གཟིགས་པར་ལྟ།

གསུམ་པ་དད་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། དད་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་
དང་། འདོད་པ་དང་། དང་བའི་སྒྲོ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
པ། འདོད་པའི་དད་པ། དང་བའི་དད་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དད་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དེ་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་སྐྱེལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོགས་བསགས། མཐར་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་རི་ལྷ་བ་མཐེན་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་མངའ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འབྲེན་པའི་སྤྲད་དུ་རང་ཉིད་གང་ནས་ག་ཤེགས་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཚད་མའི་སྒྲུལ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དམ་པའི་ཚིག་ཞེས་པ་དེ། ཇི་སྟེད་དུ། མདོ་ལས།

ཐུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་བཟུ་ལ།།

འགྲོ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ཞིང་།།

ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་སྟོ་མིན་ཡང་།།

ཚིག་ཉིད་ཞི་བ་བསྟན་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པའི་དགོངས་དོན་བདག་ཅག་རྣམས་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་མི་དགེ་བ། འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་བཅས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ལ་དམ་པའི་ཚིག་ཟེར་བ་ཡིན། དམ་པའི་ཚིག་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གནས་སུ་ལེན་ནས་འཇོག་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པར་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ནས་སྟོ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དམ་པའི་ཚིག་དེ་སྟོབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ།།

དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཅེས་པ་དེ། དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཞུགས་ནས་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐུན་བཅེ་ལུས་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་པར་མངའ་བས།
དགའ་ཚོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་འཇུག་པ་སྤྲོ་མ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཡིན་ནོ།

དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མདོ་ལས། བྱག་འཆལ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་
བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཡོན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། སྦྱོན་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་ལྟར། ཚེས་སྦྱབ་པའི་ཚེ་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་དེ་གྲུས་བཀྱར་གྱི་ཡུལ་དང་
ཚོགས་བསགས་པའི་ཡུལ་འདྲེན་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྦྱིང་ཐག་པ་
ནས་རྒྱ་མཚན་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆེས་སྦྱེ་བའོ།

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། འཁོར་བས་བསྐྱུས་
པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས། རྒྱ་ཀྱན་འབྲུང་བདེན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་དང་། ལས་ཀྱི་
ཀྱན་འབྲུང་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་སྦོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྣ་
ཚོགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་ཉེར་ལེན་གྱི་མུང་པོ་སྦྱག་པ་དང་
མི་སྦྱག་པ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་བྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། བྱང་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས། རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་
བསྟན་ཅིང་གོམས་པ་ལས། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་

པ་ལས་ཐོབ་པའི་བྲལ་འབྲས་སམ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་
ཆེས་སྒྲེབ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འདོད་པའི་དད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
ལས། མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་འདོད་པའི་
སྒྲོ་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གྲོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་
བཞུགས་པ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྒྱུ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་བཙུན་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲེབ་པ་ལ་འདོད་པའི་དད་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དང་བའི་དད་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡིད་ལ་ནན་
ཏན་དུ་དྲན་པའི་མཐུ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་ལ་དག་འཛོར་བརྟས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བ་
སྒྲུ་ལྡང་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་ངལ་དང་ཚུལ་མིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབས་དང་
སྐྱབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་བྱབ་པ་དང་། ཟས་གོས་ལོངས་སྦྱོད་དང་རང་གི་སྒོག་གི་
ཆེད་དུ་འང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གཏོང་བར་མི་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲེབ་ནི་དང་བའི་དད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མུང་པོ་ལྡེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་འབྲས་བུ་
དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་མཛོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སེམས་
དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཁ་ཙམ་ཚིག་ཙམ་མིན་པར་སྡིང་ཐག་པ་
ནས་སྐྱེ་བུ་བ་པ་དགོས། ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་བྱུང་བ་དཀའ་
ཡང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་བྱན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་བྱས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་
འཇུག་པའི་མཐུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་རྒྱ་
འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་གཞུང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པའི་མཐུ་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་། སྡིང་ནས་ཚཱ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་ལྟན་དུ་འགོགས་པ་
ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིད་པ་ཡིན་པས་
བཅོས་མ་མིན་པའི་དད་པ་རྣམ་གསུམ་སྡིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་བུ་བ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་འབད་
བརྩོན་གནང་བར་ཁུལ།

༥༥ ཚཱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གལ་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

དམ་པའི་ཚཱ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཐོག་མར་
ཐོས་བསམ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་
བསྟན་པ། ཐོས་བསམ་ལས་ཉམས་ལེན་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་
བརྩོན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཚོས་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བགེགས་བྱེད་མཁན་བར་ཆད་
 གྱི་རིགས་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟེར་མཁན་དེ་རེད། ཐེ་
 ཚོམ་ཡོད་ན་ཚོས་ཚོས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲས་བུ་གང་
 ཡང་ཐོབ་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་རིགས་དེ་ཉམས་པ་ལ་ཆེ་བ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་
 བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་གནང་དགོས་པ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཐོས་
 པ་དང་བསམ་པ་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྗེ་སྒྲུལ་པོ་པས། ལས་དང་པོ་པས་ཐོས་བསམ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། ཉམས་སྦྱོང་སྒྲིམ་ནས་
 སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་ལོང་
 བ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ས་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་སོགས་ཉོས་ནས་རང་གི་
 འདོད་དོན་བསྐྱབ་མི་ཤེས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྒྲོམ་
 པ་ལ་འཇུག་པས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་
 པ་གིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། རྗེ་བརྟུན་མི་ལས།

ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་དེ།

ལག་རྒྱུ་བྲག་ལ་འཛོགས་པ་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། ཆད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་ལས།

ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས།།

ཐོས་པས་སྒྲིག་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར།།

ཐོས་པས་དོན་མེད་སྦྱང་བར་བྱེད།།

ཐོས་པས་སྤྱ་རན་འདས་པ་ཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་ན་གཞུང་དོན་ཟབ་མོ་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་སྤུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས།
སྦྱིད་ལུག་ཅིང་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཞུས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་
བགེགས་དང་བར་ཆད་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བསྐྱབ་སྦྱོད་གཙོ་བོར་
བརྟན་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་སྤུང་ན་གཞུང་དོན་རྣམས་ལ་ངས་ཤེས་
དངས་སྤུང་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གཉིས་པ་ངས་པར་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པའི་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་མཚན་བརྟན་པ་
ནི། འོན་གཞུང་ལུགས་ཅི་ལྟ་བུ་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་དགོས་སྐམ་ན། རྒྱལ་གྲས་ལག་ལེན་
སོ་བདུན་མ་དང་། དཔལ་མགོན་ཐུ་སྦྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཤེས་སྦྱོང་སྤྱང་ས། རོ་བོ་རྗེའི་གསུང་
བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦྱོན། བྱ་འཆད་ཁ་བ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་གསུངས་པའི་སློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མ།
མཁས་གྲུབ་ཀུན་ཆགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདེ་ཕན་སྦྱོན་ལམ། དྲགས་པའི་ཚོས་བཞི། རྗེ་
སྐམ་པོ་པའི་ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ། རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་ཐར་རྒྱུ། དཔལ་ལྷན་པོ་

ཆེས་མཛད་པའི་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་མའི་ཞལ་ལུང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་སྤྱོད་འཇུག
། ཀུམ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་དེ་རྗེས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་སྤོན་ལམ། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་པའི་
ལམ་རིམ་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་
གཙོས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་སོགས་ལ་སྤྱོད་གཉེར་ཡང་དག་པ་
གནང་བྱུང་པ་དགོས།

དེ་དག་གི་ནང་དུ་དབུ་མ་དང་ཡར་སྤོན་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་བཛྲིད་བྱ་སྤྱིང་པོ་
རྣམས་ཚང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་གཉེར་གནང་བྱུང་ན་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་
སྤྱོད་གཉེར་བྱ་ཆེན་པོ་གནང་མ་བྱུང་ནའང་མ་འགྲིགས་པ་ཡོད་མ་རེད། གལ་ཏེ་རང་ལ་
བྱུགས་ཁོམ་ཡོད་པ་དང་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་གཉེར་གནང་འདོད་ཡོད་ཆེ་གཞུང་ཆེན་ཁག་
ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བྱུང་ན། ཁང་པ་དཀར་པོ་ལ་ལྷ་བའི་འོད་ཟོག་པས་སྤྲུང་ལས་ཆེས་
དཀར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ལྟར་ལགས་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་རོ།

གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་གཉེར་གནང་བའི་དོན་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་དང་མོས་
གུས། དུམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ། དུང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་བྱུང་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡར་སྤོན་
དུག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་བྱུང་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཞན་ཡང་སྤྱོད་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དཀར་སྤྱོད་སྤྱིང་རུས་དུག་པོས་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཉམས་

སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྩེ་བརྩུན་མི་ལ་རས་པས་ཐོག་མར་ཚཱ་ཐོབ་
པའི་ཆེད་དུ་དཀའ་བ་སྤྲད་ཚུལ་དང་། ཚཱ་ཐོབ་ནས་དེ་སྐུམ་པའི་སྐབས་དཀའ་སྤྲད་སྤྲིང་རུས་
དྲག་པོ་གནང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་
ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་སོགས་གཟིགས་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

གསུང་རྒྱན་ལ། སྤྱི་མ་གོང་མའི་རྣམ་ཐར། རྩེ་ལ་འཇུག་གཤུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ཞེས་
གྲགས་པ་ལྟར། རྣམ་ཐར་མཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཚཱ་ལ་བསྐྱུལ་ཐུབ་པ་
དང་། བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་སྤེལ་ཐུབ་པ་དང་། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་ལ་དད་པ་མོས་གུས་ཡང་དག་པ་སྦྱེས་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་གནང་དུ་སྤྲོན་ཐུབ་
པ་སོགས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྦྱོབ་གཉེར་གནང་ཐུབ་པ་དགོས།

དེ་ནས་གསང་སྤྲུགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཉམས་ལེན་དངོས་གཞི་ལ་
འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་སྤྲོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྲོན་འགྲོའི་བྲིད་ཡིག་རྣམས་ལ་སྦྱོབ་གཉེར་གནང་
ནས། སྤྲོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་གཞི་ཡི་དམ་གྱི་
ལྷ་སྒྲོམ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་དུང་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྲོན་བྱེད་ཀྱི་
དབང་། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིད། རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁུས་ནས་ཚཱ་གྱི་ཉམས་
ལེན་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ཡིན། གོང་སྦྱོས་མདོ་བློགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་

སྒྲོབ་གཉེར་ཡག་པོ་གནང་ཡོད་ན་གསང་སྤྲུག་སྤོང་ཆེ་ཐེག་པའི་སྐབས་ཀྱི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲིད་
ཡིག་རྣམས་ཀྱང་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ལས་སྤྱོད་པའི་མཁུན་བྱུང་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཞན་ཡང་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་
བའི་ཚུལ། གནས་ལུགས་དོ་སྒྲོད་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལེགས་
པར་ཁུས་ནས། ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་
བདེན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ།
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཉའི་གསུང་དོ་ཉའི་སྒྲོར་དང་། ཇེ་བཅུན་ཏེ་ལོ་
པའི་གསུང་ཕྱག་ཆེན་གཏུ་མ་དང་། འབྲི་གྲུང་སྒྲོབ་པ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་
ལྷ་ལྷན། དྲགས་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛོད་པའི་ཕྱག་ཆེན་བསྐྱུས་པ་གཏུག་མའི་དེ་
ཉིད་གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་སྒྲུབ་པའི་འོད་ཟེར་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཇེ་ད་གྲུ་པ་དབང་
ཕྱག་དོ་ཇེའི་གསུང་ཕྱག་ཆེན་རྒྱས་པ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། འབྲིང་པོ་མ་རིག་ལུན་སེལ། བསྐྱུས་
པ་ཆོས་སྤྱོད་མཛུབ་ཚུགས་བཅས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་རམ་སྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་པ་གནང་བྱུང་པ་
དགོས། གལ་ཏེ་ཐུགས་ཁོམ་མེད་ན་རྒྱས་པ་རྣམས་གཟིགས་མ་བྱུང་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་རྣམས་
ལ་གཟིགས་པས་གོ་ཚད་པ་ཡིན་ནོ།

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་དེ་དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་མཛོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་དང་། ཀམ་པ་གསུམ་པ་རང་བྱུང་དོ་ཇེས་
མཛོད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་བཅས་གཞུང་རྒྱུད་གཉིས་

བཅས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་བྱའ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་བརྒྱད་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་གདམས་པའི་ཞལ་རྒྱན་ལས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཐོས་བསམ་ལས་ཉམས་ལེན་གལ་ཆེན་པོ་ལྟུང་ནི། དེ་ལྟར་མདོ་བྱོགས་ཀྱི་
གཞུང་དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་དང་། གསང་རྒྱགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་སྒྲིན་གྲོལ་
ཀྱི་ལམ་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་དགོས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་ཆར་ནས། ཉམས་ལེན་ལ་
བརྩོན་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཤིང་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོས་ཀྱི་བློ་བ་དང་ཡན་འདོགས་
རོམ་དེ་སྒྲོབ་གཉེར་བྱས་པ་ཙམ་དང་། ཁ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མ་
རེད། གཙོ་བོ་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་དེ་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་བ་ཉམས་སྒྲུབ་ཐོང་བྱའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཐོས་བསམ་
ལས་ཀྱང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཉམས་ལེན་དངོས་སྒྲུབ་གནང་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཤིང་།

དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་རོ་དེ་རྩི་ལྟར་ཡོད་པ་རང་གི་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་བྱང་དགོས་པ་ཡིན་
ཀྱི། སྤྱི་ལོ་ལྟར་སྒྲུབ་ཀྱི་རོ་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རོ་མང་རམོ་ཡོད་པ་དེ་རྩི་ལྟར་
བཞིན་བྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཉམས་སྒྲུབ་ལེན་ནས་ཡན་ཡོན་
དང་འབྲས་སྤྱི་རྣམས་ཐོབ་བྱའ་བ་གནང་དགོས་རེད། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། སྒྲིད་འཇུག་ལས།

ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྒྲུབ་པར་བྱ།

ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།

སྒྲན་དབྱང་བཀྲའ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི།

ནད་པ་དག་ལ་ཡན་འགྱུར་རམ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནད་པ་དེས་རང་གི་ན་ཚ་མྱུར་དུ་དྲག་དགོས་ན་སྒྲན་བཟའ་དགོས་པ་
གལ་ཆེབ་ཡིན་ལ། སྒྲན་དེ་རང་གིས་མ་བཟའ་བར་སྒྲན་གཞུང་བཀྲའ་པ་ནས་སྒྲན་འདི་ཡི་
རུས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་། ནད་ཅི་ལ་ཡན་ཚུལ་རྣམས་སྟོབ་སྟོང་བྱས་ནས་ཉ་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་
ནད་ལ་མི་ཡན་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཚཱ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་
དང་པར་བྱིན་དུག་དང་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོགས་ལ་རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེབ་ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་
དམ་པའི་ཚཱ་ལ་སྟོབ་གཉེར་བྱས་ནས་ཁ་སྐྱམ་པོས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོས་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་མི་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།

རྩེ་སྐམ་པོ་པས། མང་དུ་བོས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཐ་མལ་དུ་ལུས་པ་ནི་སྒྲན་པ་གཙོང་ནད་
གྱིས་ཟིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་དོན་མེད། །གདམས་དག་མཁས་ལ་ཉམས་སྟོང་མེད་པ་ནི་ཤུག་པའི་
བང་མཛོད་གྱི་ལྷེ་མིག་མེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ་དོན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲན་པ་རང་ཉིད་སྒྲན་དབྱང་གྱི་ལས་ལ་གིན་ཏུ་མཁས་ཀྱང་གསོར་མི་རུང་བའི་གཙོང་
ནད་གྱིས་ཟིན་ན། རང་གི་སྟོབ་སྟོང་དེ་ཡིས་རང་གི་ན་ཚ་ལ་ཡན་ཐོགས་མི་བྱུང་བ་ལྟར། ཚོས་
བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་སྟོང་བའམ་
བཙོམ་པའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཚཱ་ལ་སྟོབ་གཉེར་གནང་ནས། དངོས་སུ་ཚོས་དེ་ཉམས་སུ་

ལེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འི་ནད་དེ་སྤོང་བའམ་མགོ་གཞོན་པ་འི་ཐབས་ལམ་ལ་མི་
བརྩོན་པར། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲིག་པ་མི་དག་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟིན་བཞིན་པར་ཐ་མལ་པ་འི་
ལུས་སུ་ཤི་རུ་བརྩུག་ན་སྤྲོན་པ་གཙང་ནད་ཀྱིས་ཟིན་ནས་འཆིབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྤྲིག་སྤོང་
དག་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་པ་དེ་ཡི་གོ་དོན་ནི། དཔེར་ན་མི་ལྷུག་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་ཚོར་ལོངས་
སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བང་མཛོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ལྡེ་མིག་དེ་རང་གི་ལག་པ་ལ་
མེད་ན་ཇི་ཅམ་ལྷུག་ཀྱང་ཚོར་དེ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
དང་། གཞན་ལ་སྤྱད་དགོས་བསམ་ནའང་སྤྱིན་པའི་རང་དབང་མེད་པ་བཞིན་དུ། གཞུང་
དཔེ་ཆ་མང་པོ་སྤོབ་གཉེར་བྱས་པ་དང་། སྤྱ་མའི་བྱང་ནས་གདམས་ངག་མང་པོ་ཐོབ་པའི་
བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བསམ་དང་གདམས་ངག་གི་ཚོར་ཤིན་ཏུ་ལྷུག་པོ་ཡོད་
ཀྱང་། དངོས་སུ་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་མ་ལེན་ན་རང་ལ་ཉམས་
མྱོང་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཉམས་མྱོང་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོང་ནས་གོང་
དུ་སྤྲེལ་མི་བྱུང་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་
འབྲས་བུ་རྣམས་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་འདྲ་དམ་པའི་
ཆོས་ཡང་དག་པ་སྤྲེལ་མི་བྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། རང་གིས་
ཆོས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་གཞན་ལ་བཤད་པ་ནི་ལོང་བས་ལོང་བ་འབྲིད་པ་དང་འབྲ་སྤྱོད་
དོན་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པ་སྤེལ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཉམས་ལེན་གནང་
 དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་ནས། ཉམས་ལེན་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་ཆེ་འདི་ཡི་ནང་
 རྟག་པར་རྒྱན་དུ་བཀའ་ཡོད་ཀྱི་རང་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་གཤམ་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་ནན་
 ཏན་དུ་གནང་ནས་ཚིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དེ་རང་དང་མི་འབྲལ་བར་ལྷན་དུ་འགྲོགས་ཐུབ་པ་
 ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ཉམས་
 ལེན་རྒྱན་དུ་མི་འབྲལ་བར་གནས་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་
 ཉིན་ཞག་གསུམ་མཁ་ལྷ་ལྷ་བུའམ་བདུན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རིང་ལྷ་བུ་ལ་སྐྱེ་མཚམས་བཞུགས་
 བས་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་དང་ལོ་རེ་བྱང་ལྷ་བུ་ལ་བརྩོན་ན་
 རིམ་གྱིས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་སྦྱངས་པའི་སྒྲོབས་ལས་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
 གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ནས་རི་སྤྲོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དམ་པའི་ཚིས་
 དང་མི་འབྲལ་བ་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲིན་པ་ལྷ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཐོག་མར་དངོས་པོ་རྒྱང་དུ་ནས་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་
 པ་དང་། མར་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ནས་མཐར་མེར་སྒྲུའི་དྲི་མ་
 ཐུབ་པར་གྱུར་པ་ལས་དངོས་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་ལ་སེམས་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བ་བྱུང་
 བ་བཞིན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ལ་མཆོན་ན། ཐོག་མར་སྤང་བྱ་རགས་པ་སྤང་སྤྲོ་བ་རྣམས་སྤོང་
 བ་ལ་བསྐྱབས་ནས། མཐར་སྤང་བྱ་པ་མོ་ནས་སྤོང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་

པར་འགྱུར་བྱུང་བ་བཞིན་དང་། བཟོད་པ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་གཞོད་བྱེད་ཆུང་དུ་འི་རིགས་
ལ་བཟོད་པ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་གོམས་པའི་
སྟོབས་ལས་གཞོད་བྱེད་འབྲིང་པོ་ལ་བཟོད་བྱུང་བ་དང་། མཐར་གཞོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ལའང་ཇི་
མི་སྟོམ་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བྱུང་བ་བཞིན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་
ལྟར་རིགས་འགྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།

བོད་ཀྱི་ཁ་དབེ་ལ། ཨ་གསར་རྟ་ལས་མཁྱོགས། །གཞུག་གྲུ་ལྷག་ལས་བྱང་། །ཞེས་
པའི་དབེ་ལྟར་ནང་པ་གསར་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་ལ་སྟོོ་སྤང་ཤུགས་
ཆེན་པོ་གནང་ནས་དེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་གྱི་མཇུག་མ་སྐྱེལ་བར་ཉིན་ཁ་ཤས་རྗེས་
ལ་དོན་གཉེར་བརྒྱག་ནས་སྟོབ་སྟོང་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ་དང་། སྒོམ་སྐྱབ་ལ་བཙོན་
པའི་ཆོའང་ཐོག་མར་ཨ་གསར་གྱིས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་ཤས་རྗེས་
སུ་ཉམས་ལེན་རྣམས་ལ་བྱི་བཤོལ་གནང་ནས་ཉམས་ལེན་གང་ཡང་གནང་མི་བྱུང་བར་སྒོ་
གསུམ་ཐ་མལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་དུ་ལུས་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད།

གོང་གི་དབེ་དང་སྐྱར་ན། ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལམ་
བདེ་བར་རྟ་རྒྱག་པ་བཞིན་ཉ་ཅང་མཁྱོགས་པོ་དང་ཤུགས་ཆེན་པོ་གནང་། འོན་ཀྱང་རྒྱུན་
མ་སྟོང་བར་མཇུག་གི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལྷག་གི་རྩ་མ་ལས་ཀྱང་བྱང་བ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་
ཞིག་གནང་མ་བྱུང་ན་དགོས་པ་དེ་ཅུ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་

རིགས་ལ་བག་ཡོད་གནང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་བྱས་ཀྱང་རྒྱུན་སྒྱུར་ནས་རིམ་
གྱིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཚུལ་དཔེ་གཞན་ཡང་
གནས་སྐབས་འདི་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་སྒྱུར་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྤྲོད་པ་དང་། ཚོང་པ་དང་། ཕྱིས་
པ་དང་། དགོ་ཚུན་སོགས་ཐོག་མར་སྒྲོབ་གྲུ་ལ་བྱིན་ནས་སྒྲོབ་གཉིར་སོགས་མཐར་བྱིན་པ་
གནང་། ཡིག་རྒྱགས་བཏང་། ལག་ཁྱེར་སོགས་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཐོན་ཟིན་ནས། སོ་སོའི་
ལས་ལ་འཇུག་ཅིང་དེའི་སྒོ་ནས་མི་ཆེ་སྒྲེལ་ཞིང་གྲུབ་འབྲས་ལོན་པ་ལྟར།

དམ་པའི་ཚཱ་བདུད་ཐོག་མར་ཐོས་བསམ་ཡག་པོ་གནང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་
ཚཱ་བདུད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒོམ་པ་སྒྲོད་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་འདོགས་
ཚོད་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྒྲེལ་དགོས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲོད་པ་ཉམས་སྒྲོང་
ཅན་གྱི་གདམས་ངག་དང་མན་ངག་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་ན། རི་
ལྟར་ཚཱ་བདུད་པའི་སྒྲེལ་བ་ཉིན་རེ་བཞིན་གསལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱང་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྱུར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གཉིན་པོའི་ལམ་གོམས་པའི་སྒྲོབས་གོང་འཕེལ་དུ་
གྱུར་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་མཐའ་དག་
རང་སར་ཁྱི་སྒྲེལ་བྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་ཞིང་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གལ་ཆུང་དུ་མི་བསྒྱུར་བར་
ནན་ཏན་དུ་འཇུག་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

༡༥ སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། བསྟེན་བྱ་སྤྲུལ་མའི་མཚན་ཉིད། སྤྲུལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས། དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པ་ལ་སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པ་ནི་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་དམ་པའི་ཚཱ་གྱི་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྟེ་བྱུང་དགོས་པ་ཡིན། མདོ་རྒྱུད་པ་ལས།

སྟོབ་མ་བཟང་པོ་སྤྲུལ་མར་གྱུས་ལྡན་དེ་དག་གིས།།

སྤྲུལ་མཁས་པ་དག་ལ་ཏྲག་ཏུ་བསྟེན་པར་བྱ།།

ཅི་ཕྱིར་ཞེན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེས་ན་སྤྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་རྒྱས་མེད་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ལམ་མཁན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལམ་མཁན་མེད་ན་ལམ་ནོར་ནས་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྟེབ་མི་བྱུང་བ་དང་། ལམ་འབྱུར་ནས་སྟེབ་བྱུང་ཀྱང་བགོམ་པ་མང་པོ་རྒྱུད་ཆོས་སུ་བྱིན་པའི་དཔེ་ལྟར། སྤྲུལ་མེད་ན་ལམ་ལ་ནོར་དོགས་དང་འབྱུར་དོགས་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མ་ནི་འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འགོ་དུས་ཀྱི་སྤྱེལ་མ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ལ། དེར་འགོ་བའི་ཆོ་སྤྱེལ་མ་བཅོན་པོ་ཞིག་ལ་མ་བསྟེན་ན། གཅན་གཟན་དང་ཚཱ་
རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སྟོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་སྤྱོན་བྱེད་པའི་དཔེ་ལྟར། དམ་
པའི་ཚཱ་སྤྱེལ་པའི་ཆོ་སྤྲོ་མ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་མ་བསྟེན་ན་ཚཱ་རྒྱན་དང་འབྲ་བ་ནང་གི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ཕྱིའི་བདུད་དང་ལོག་འབྲེན་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་ཅིང་ཐར་པའི་
སྟོག་གཅོད་པའི་ཉོན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མ་ནི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀླུ་ལ་དུས་ཀྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གྲུ་
གཟིངས་ནང་དུ་འགོ་བའི་ཆོ་མཉན་པ་མེད་ན་གྲུ་དེ་ཚུ་ཡི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མི་བྱུང་པར་ཚུ་ཉིང་
དུ་བྱིང་བར་གྲུར་པའི་དཔེ་ལྟར། དམ་པའི་ཚཱ་ཀྱི་གྲུ་ལ་བསྟེན་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
ལས་ཀླུ་བའི་ཆོ། སྤྲོ་མ་མེད་ན་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ལས་དང་བོ་བས་སྤྲོ་མ་བསྟེན་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བསྟེན་བྱ་སྤྲོ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། འོན་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྤྲོ་མ་དེ་ལ་མཚན་
ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟན་དགོས་ཞེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སོགས་
རང་ལས་དམན་པ་དང་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་
བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། **ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚཱ་ལས།**

དམན་པ་བསྟེན་པས་མི་དག་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་།

ཐད་ཀར་བབ་པ་བསྟེན་པས་སོ་ན་གནས།

གཙོ་བོ་བསྟན་པས་དམ་པ་ཐོབ་འགྱུར་བས།།

དེ་ཕྱིར་བདག་པས་གཙོ་བོ་གྱུར་བསྟན་པར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཡོན་ཏན་
བཅུ་དང་ལྔ་པ། བརྒྱད་དང་ལྔ་པ། བཞི་དང་ལྔ་པ། གཉིས་དང་ལྔ་པ་སོགས་བསྟན་
བཅོས་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཡོན་ཏན་བཅུ་ནི། མགོན་པོ་བྱམས་
པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ།།

ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བརྩོན་བཅས་ལུང་གིས་ལྷག།

དེ་ཉིད་རབ་རྒྱུ་རྟོགས་པ་སྒྲ་མཁས་ལྔ།།

བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོ་ངལ་སྤངས་ལ་བསྟེན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་དུ་ལ་བ་ཞེས་པས་བསྐྱབ་པ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་
ལེགས་པར་གནས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ངག་གི་ཀྱན་སྒྲོལ་རྣམས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་དང་ལྔ་པ།
གཉིས་པ་ཞི་བ་ཞེས་པས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་
པས་ང་རྒྱལ་དང་ལྷག་དོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་རྣམས་ཞི་ཞིང་ཉུང་དུ་འགོ་བ།
གསུམ་པ་ཉེར་ཞི་བ་ཞེས་པས་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་

དོན་ལ་སྒོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། བཞི་པ་ནི་སྒྲོབ་མ་རང་ལས་དམན་པའམ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་
པར་རང་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ལྷ་པ་ནི་སྒྲོབ་མ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་སོགས་
གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ།

དུག་པ་ནི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་བོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལུང་
གིས་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པ། བདུན་པ་ནི་དམ་པའི་ཚིག་ཀྱི་དོན་ལ་བོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ལེགས་པར་གནང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་བེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་
འདོགས་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པ། བརྒྱད་པ་སྒྲུ་མཁས་པ་ནི། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་
ཚོད་དང་བསྟན་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉམས་སྦྱང་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་མཁས་པ་དང་ལྡན་
པ། དགུ་པ་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཞེས་པ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དང་ཟང་ཟེང་གི་ཆེད་དུ་ཚོས་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་མ་ལ་བྱུགས་བརྩེ་བ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། བཅུ་པ་ནི། ཚོས་འཆད་
པའི་ཆེ་སྒྲོབ་མ་ལས་དང་པོ་པ་སོགས་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་གནང་ད གོས་པའི་
ཆེ་བྱུགས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་ངལ་དུབ་མེད་པ། དེ་བཞིན་མ་བདེ་བ་དང་ཉོབ་པའི་རྣམ་འགྲུ་
སོགས་བསྟན་པའི་ཆོ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་མེད་པའོ། །མདོར་ན། སྦྱོང་འཇུག་ལས།

ཏྲག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི།

ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག།

སྒོག་གི་བྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་སྒོ་གསུམ་ཉེས་སྒྱུད་ལས་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་
པར་གནས་ཤིང་། གཞན་ལ་དམ་པའི་ཚཱ་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་
ཤིང་ཉམས་སྒྱུར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལོ།

གསུམ་པ་སྒྲ་མ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་
ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་ཞེན། བསམ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟུང་པ་ལས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་འཛོལ་བ་ཡི།

བསམ་པ་དྲག་ལྷན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ངས་བཙོམ་སྟེ།

ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱིར་སྒྲན་པ་བསྟན་པ་ལྟར།

གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་ནས་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་བ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་
ཤུགས་དྲག་པོ་སྒྱེ་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉིམ་ཚ་བོས་གདུངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲང་
བོ་ཆེད་ག་མཚོ་ཡི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱིར་ལྷོག་གི་བསམ་པ་མེད་པར་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་
འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མདུན་དུ་
རང་ཉིད་དེ་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའམ་མཉམ་པོ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ལས་བདག་
ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་དེ་མཚན་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་སྒྲོང་ང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སྒྲུང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སེམས་ང་རྒྱལ་གྱི་གོང་བྱ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུམ་ཆགས་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བ་ལྟར། ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་རང་ལ་སྤྱོད་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཐོབ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤོང་རྩེ་
བཅུན་སྐམ་པོ་པས་རྩེ་བཅུན་མི་ལ་རས་པ་སང་ཉིན་མཇུག་ཡིན་པ་ལ། དེ་དགོང་རྩེ་སྐམ་
པོ་པའི་ཐུགས་ལ་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པས་རྩེ་བཅུན་མི་ལ་སྤྱོད་བཅུད་ཀའི་བར་དུ་མཇུག་
པའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྤྱི་རྒྱུ་ལས།

ཉིད་པ་བཀུར་སྟེ་དག་དང་རིམ་གྱོ་དང་།

སྤྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉིད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་འི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ། རིམ་གྱོ་འི་སྒོ་ནས་བསྟེན་
ཚུལ། སྤྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉིད་པ་
སྤྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བཀུར་སྟེ་འི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤུལ་བ་དང་།
སྤྱོད་མ་མཛད་ཕྱིན་རྒྱུ་ཆེ་ལ། སྤྱོད་མ་རང་ཉིད་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མི་རྒྱུང་བ་ཡོད་ན། བསྟེན་པ་
དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་གནང་བའི་ཆེད་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་གསར་བསྐྱུན་དང་ཉམས་གསོ་གནང་བའི་ཆེད་དང་། དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་ལ་བསྟེན་བཀུར་
ཞུལ་ལག་དང་མང་ཇ་ཐུག་འབྱེད་སྤུལ་བ་སོགས་རང་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་ཡོད་པའི་

བྱས་ཚད་དང་བསྟུན་ཏེ། སྤྱི་མའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བྱུང་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་མ་ཟད་སྤྱི་མ་གྲུགས་དགེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདྲ་གྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བཀྱར་སྟེ་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཐོང་
བའི་ཆོ་གས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལྡང་བ་དང་། དུས་དང་དུས་སུ་ཕྱག་སྤུལ་བ་དང་། སྤྱི་མའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་བསྟན་གས་པ་བརྗོད་ཅིང་རྟག་ཏུ་གྱུས་པའི་སྟོང་ལམ་ལ་བསྟེན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་
ལྷོག་སྟེ་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་མདུན་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། ལྷོག་ཏུ་སྤྱི་མ་ལ་སྟོན་བརྗོད་
པ་སོགས་སྤྱི་མའི་གྲུགས་དང་འགལ་བ་མ་གྱུས་པའི་སྟོང་ལམ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། རང་ལ་ཡོན་
ཏན་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་ཁར་རན་འགྲོའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་པོ་
བསགས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གཟབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རིམ་གྱོའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་ཚུལ་ནི། སྤྱི་མ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་འབྲལ་གྱི་བྱ་
བ་ན་བཟའ་བཀྱར་བ་དང་། བཞུགས་ཁང་གཙང་སྤྱོད་བཟོ་བ་དང་། མེབས་བསུ་དང་སྐྱེལ་མ་
གནང་བ་དང་། སྤྱི་མའི་ཆོ་བདེ་གཡོག་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་ངི་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། འཇུ་མི་ཤམ་རིན་པོ་ཆེས།

གསེར་དང་བོང་བ་མཉམ་པའི་འཕགས་མཚོག་ལ།།

གྲིང་བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཅི་བགྱི་སྟེ།།

དེ་ཡི་ཐུགས་ལ་བརྟག་པའི་ཚཱ་བཟུང་ན།

དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཞེས་གྲགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མས་བཀའ་ཅི་བསྒྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འདོད་པ་དང་
འཆོར་སྒྲུང་མེད་པར་ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྒྲོ་བ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་མས་གཞུང་གདམས་པ་མན་ངག་
གི་རིམ་པ་ཅི་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་རིགས་པར་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་རབ་སྐྱབ་
པའི་མཆོད་པ་ཟེར་བ་ཡིན། གོང་གི་བྱི་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དང་། རིམ་གྱི་འཆོད་པ་གཉིས་
ལས་ཀྱང་། རབ་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་འདི་སྤྱི་མ་ཐུགས་དགུས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར་གྱི་མཆོག་
ཡིན་པར་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་གྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཆོལ་
བ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །རྟེན་ནས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེལ་བ་མེད་པའི་
སྤྱི་ལྷ་བྱའོ། །ཁུར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་སྒྲོ་བས་ས་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་བསྒྲོ་
བ་ཉན་པར་བྲན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ།

༡༥ དམ་པའི་ཚཱ་ཇི་ལྟར་ཉན་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དམ་པའི་ཚཱ་ཇི་ལྟར་ཉན་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཚཱ་ཉན་པ་གལ་ཆེ་

བར་བསྟན་པ། ཚིག་ཉན་པའི་ཀུན་སྟོང་། ཚིག་ཉན་པའི་ཀུན་སྟོང་། སྟོང་གི་སྟོན་གསུམ་བྲལ་
དགོས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་བསྟན་ཟིན་ནས། དེའི་
དུང་དུ་ཚིག་ཉན་པའི་ཆེ་དམ་པའི་ཚིག་ལ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
སྟོ་བ་སྟེས་ནས་ཡང་དག་པར་གསལ་དགོས་པ་ཡིན། སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོབ་པ་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཚིག་གྱི་ཆེད་དུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བགས་པས་ཤོག་བྱ་བས།
འག་གིས་སྒྲག་ཆ་བྱས། རུས་པས་སྒྱུ་གྱ་བྱས་ནས་ཚིག་གྱི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་བྲིས་ཤིང་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་དམ་པའི་ཚིག་གྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་སྟོག་སྟོས་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་ཉན་པའི་ཆེ་
ལྟ་བུའི་གོ་སྐབས་དེ་ཐོབ་ཀྱང་རུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རུང་བསམ་པ་དང་། ཚིག་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
པའི་རྣམ་གྲངས་ཅུང་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་པར་ངེས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པར་ངོས་ཟིན་མ་
བྱུང་ནས་ཚིག་ལ་སྒྲུང་ཆུང་རིགས་ཤོར་མི་ཉན་པ་ཡིན་པས་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་
ཆེན་པོ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་གྲུས་པས་ཚིག་འཆད་པ་དང་། ཚིག་ཉན་
པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚིག་ཉན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་
པར་གསུངས་པས་ན་དམ་པའི་ཚིག་ཉན་པའི་བྱ་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ཚཱ་ཉན་པའི་ཀུན་སྒྲིང་ནི། སྒྲིས་རབས་ལས།

རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྒྲན་ལ་འདུག།

དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱེད།།

དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བཟླ།།

ཚིག་ནི་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་བཞིན།།

དྲི་མེད་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཡིད།།

གྲུས་པས་བསྐྱེད་དེ་ཅི་གཅིག་བཏུད།།

ནད་པས་སྒྲན་པའི་ཚིག་ཉན་བཞིན།།

རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་དེ་ཚཱ་ཉན་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་ལུ་ས་ལ་འདུད་པའི་ཕྱག་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། སེར་སྒྲུའི་དྲི་
མས་མ་བགས་པའི་ཡོན་འབྲུལ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་དམིགས་པའི་མརྒྱལ་ཕུལ་བ་སོགས་
སྐབས་སོ་སོའི་ལུགས་ལྟར་བྱ། ཚཱ་གལ་དུ་ཉལ་བ་དང་། བསྐྱེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྒྲོགས་པ་དང་། མཆེད་གྲོགས་རྣམས་ལ་ངོ་ཟུམ་ཁྱོ་གཉེར་སྒྲོན་པ་དང་། མི་ན་
བཞིན་དུ་མགོ་བོར་རས་དྲིས་པ་དང་། ལྷ་མོ་གྲོན་པ། མཆོན་ཐོགས་པ་སོགས་མ་གུས་
པའི་སྒྲིང་ལམ་རིགས་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྒྲན་ལ་སྒྲིལ་གྲུང་བཅའ་

བའམ་ལུས་མོ་བཅུགས་ཏེ་བཞུགས། ལུས་གཟུགས་བདེ་ཐང་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུག་
 ཚུལ་ཅི་བདེར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་རག་སྒྲ་བ་དང་། ཁ་པར་གྱི་སྒྲ་དམིགས་བསྒྲགས་པ་དང་། ཅེད་
 མོ་ཅེ་བ་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྒྲོད་པ་རྣམས་པར་སྤངས་ཏེ། ཡིད་ཅེ་གཅིག་པས་དམ་པའི་ཚཱ་
 ཉན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ཚཱ་ཉན་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་ནི། ཚཱ་ཉན་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་པའི་ཚུལ་གཙོ་ཆེ།
 ཉན་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་བསམ་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས་པས་ན། ཀྱན་སྒྲོང་
 བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འཁོར་བར་
 གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཕ་མར་གྱུར་
 པའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་ཕ་མ་བཞིན་དུ་རང་ལ་བཅེ་ཞིང་བྱམས་པས་སྒྲོང་བའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་
 ཤ་ལྟག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཚཱ་དགེ་བ་
 བཅུ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷིག་པ་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ལ་རང་གིས་འཇུག་ནས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སྤོངས་པ་ལོང་བ་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྤྲིང་རེ་རྗེ།

བདག་ལྟ་བུ་ད་རེས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ། མཚན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་མཇུག།
 དམ་པའི་ཚཱ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲོད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་བས་འདིར། དམ་པའི་ཚཱ་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གནང་ནས་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་

དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་མིག་སྒྲིན་ནས་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་
བྱའོ་སྙམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་སྨོང་ཡིན་པས། ཚུལ་ཉན་པ་དང་
སྒྲོམ་སྒྲུབ་གནང་བའི་ཆོ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སེམས་བག་མེད་ཀྱི་ཡན་རྩུ་མི་གཏང་བར་བྱ་
ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྨོང་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས།

བཞི་པ་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲིན་གསུམ་བུལ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཉན་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་དགོས་
པ་སྒྲོད་ཀྱི་སྒྲིན་གསུམ་ནི། རྩ་བ་མི་གཏང་ཁ་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན། ཡིད་ལ་མི་འཛིན་ཞབས་རྩོལ་
ལྟ་བུའི་སྒྲིན། ཉན་མོངས་དང་འབྲེས་དྲུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་བཅས་རེད། **སྒྲིན་དང་པོ་ནི།** སྒྲོད་
ཁ་སྒྲུབ་པའི་ནང་དུ་ཆུ་སྒྲུགས་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། སྒྲེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་ཁ་བྱང་ཟད་
ཙམ་ཡང་མ་གཏང་པར་ཆོ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ། བྱ་བ་པལ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཁོ་
ན་ལ་ཆགས་ནས་དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནད་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ལ་ཉན་པ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྒྲོམས་ལ་བཞག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་
བདག་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ཞིག་གིས་དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་
སྒྲོབ་གཉེར་ག་ལ་རུས་ཞེས་སྒྲིད་ལུག་ཅིང་སྒྲོབས་པ་ཏ་ཅང་གི་ཞན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་དམ་པའི་
ཚུལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན། དེ་དག་ནི་དམ་པའི་ཚུལ་
གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་བུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་ལ་མི་འཛིན་ཞབས་རྩོལ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ནི། སྒྲོད་ཞབས་རྩོལ་བའི་ནང་དུ་ཆུ་

རི་ཙམ་སྤྲུགས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་མི་གནས་པར་མུར་དུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གནང་བའི་ཆེ་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐག་པས་དྲན་པའི་ཀ་བ་ལ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱམས་པར་སྒོ་གསུམ་རྣམ་གཡང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཅི་བདེར་བཏང་བས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་ཆོག་དོན་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་གནས་པར་མུར་དུ་བརྟེན་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ཡིན། དེས་ན་ཐོས་བསམ་གནང་བའི་ཆེ་སྒོ་གསུམ་བག་མེད་གྱི་དབང་དུ་མི་ཤོར་བར་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་གནད་དོན་གང་ཐོས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་དྲན་བྱུང་བ་གནང་ནས་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ནི། སྒོ་དཀོན་ཏུ་བཟང་པོའི་ནང་དུ་ཟས་རོ་བཅུད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྲུགས་ཀྱང་། སྒོ་དཀྱི་ནང་དུ་དུག་ཡོད་ན་ཟས་དུག་དང་འདྲེས་ཏེ། དེ་ཡིས་རང་ལ་ཡན་མི་ཐོགས་པར་གནོད་ཆབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལྟར། དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྒོ་བ་སྒྱུར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རང་རང་ཉིད་དབང་པོར་སྒྲོན་མེད་ལ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་། སྤྱ་མ་མཚན་ལྡན་གྱི་དྲུང་ནས་ཚོས་དང་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ཁྱས་ཀྱང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་རྒྱལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་རན་པའི་བྱི་མས་གོས་པར་གྱུར་ན། ཚོས་ཟབ་མོ་དེ་རང་རྒྱད་འདུལ་བའི་གཉེན་པོར་མི་འགོ་ཞིང་། ཚོས་མང་པོ་ཤེས་པས་རྒྱལ་ཆེན་པོ། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆེན་པོ། གཞན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བའི་ཆེ་སྤྱང་སུ་ཡི་རང་མེད་པའི་ཁར་རང་སྒོ་མི་བདེ་བའི་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས། རང་གི་འཁོར་

དང་མཆེད་གོགས་ནམས་ཀྱིས་མི་སྟན་པ་དང་ཆོག་རྒྱུ་ཤོར་བ་ལ་བཟོད་སྒོམ་ཐུན་བྱ་ཙམ་
 ཡང་མེད་པར་རྒྱུད་ཞེ་སྤང་གིས་དཀྱིག་ཅིང་མི་བདེ་བར་གྱུར་པ་སོགས། ཆོས་ཚུལ་དང་མཐུན་
 པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་གནང་མ་ཐུབ་ན་དམ་པའི་ཆོས་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་མི་བོགས་པ་ཡིན་
 བོ། །མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་ཆོས་བཞིན་དུ་མ་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲར་ངན་
 སོང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཕན་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉན་
 པའི་ཚུལ་ཀུན་སྒོར་ཀུན་སྒྱུད་ཀྱི་སྒོར་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །

༡༽ རྒྱུས་བྱ་ཆེའབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱུས་བྱ་ཆེའབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། སྤྱིར་རྒྱུས་བྱའི་དོན།
 རྒྱུས་བྱ་རྒྱུད་བྱའི་ལམ། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 སྤྱིར་རྒྱུས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བྱ་བྱ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི་སྟོབས་སམ་རྒྱས་
 པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་རྒྱུབ་པའི་སྟོབས་སམ་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱས་པ་དེ་ལ་རབ་འབྲིང་
 མཐའ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུས་བྱ་ལ་ཡང་ཆེའབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱུས་བྱ་རྒྱུད་བྱལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྟང་བར་མངོན་མཐོ་ལྟ་མའི་བདེ་སྤྱིད་ཐོབ་པའི་རྒྱས་
 པ་ཡོད། རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ནས་ཉན་རང་གི་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་

རྒྱས་པ་ཡོད། རྒྱུས་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྲིད་པ་ལའོར་བ་དང་ནི་བ་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་
འདས་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུས་བྱ་ཆུང་དུའི་ལས་བརྟན་པ་ལ་བཞི། ལྷ་བ། རྫོམ་བ། རྫྱིད་བ། འབྲས་
བུའོ། །དང་པོ་ལྷ་བ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ཆོ་འདིར་ལས་དག་
བ་བསགས་པ་ལས། རྒྱེ་བ་བྱི་མར་ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། ཆོ་འདིར་མི་
དག་བའི་ལས་བསགས་པ་ལས། རྒྱེ་བ་བྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྷུང་བ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །གལ་སྲིད་ང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་
ཡོད་ན། སྤྲིག་པ་མི་དག་བའི་ལས་ལ་འཛེམས་ཤིང་དེར་མི་འཇུག་པ་དང་། དག་བ་རྒྱབ་པ་
ལ་དོན་གཉེར་དང་འབད་བརྩོན་རྣམས་ལས་སྤྲོ་བོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡང་བྱ་བ་ཞིག་ལ་དཔེར་
མཆོན་ན། ལས་ཀ་འདི་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་ཁེ་བཟང་ཡག་པོ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
ན། ལས་ཀ་འདི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་འདོད་དང་། འཇུག་པའི་ཆོ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་
བྱུང་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་ལས་ཀ་འདི་བྱས་ན་མ་འོངས་པ་ལ་རང་གཞན་གཉིས་
ཀར་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་དང་གྱོང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་ལས་དེ་ལ་འཛེམས་ཤིང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ནི་སྤྲིག་སྤྱོད་དག་རྒྱབ་ལ་བརྩོན་པའི་སྐབས་ཤིན་
ཏུག་ལ་ཆེབ་ཡིན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རབ་ཡོད་ན་སྤྲིག་སྤྱོད་དག་རྒྱབ་ཀྱང་རབ་

ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་འབྲིང་པོ་ཡོད་ན་ཉམས་ལེན་ཀྱང་འབྲིང་པོ་ཞིག་ཡོང་། ཡིད་
 ཆེས་ཆུང་དུ་ལས་མེད་ན་དགེ་སྤྲིན་སྤང་དོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་ཆུང་དུ་ཙམ་ལས་བསྐྱབ་མི་
 ཐུབ་བ་ཡིན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྩ་བ་ནས་མེད་ན་མི་དེ་ཡིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིན་
 སྤང་དགེ་སྤྲིན་ལ་མི་བརྩོན་ཞིང་། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བདེ་བ་ཐུན་
 བུའི་ཆེད་དུ་འད་སྤྲིན་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་མི་སྦྱད་པ་མེད་དོ།

གཉིས་པ་སྦྱིས་བུ་ཆུང་དུའི་སྒོམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
 ཞི་གནས་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ཆོ་རབས་ཕྱི་མར་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་
 བརྩོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོ་ཉིང་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
 བར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་ག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པར། གནས་སྐབས་སེམས་ལ་ཞི་
 བདེ་དང་སེམས་ལྟོད་ལྟོད་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དེ་ཡང་སྦྱིས་
 བུ་ཆུང་དུའི་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་སྒོམ་ཐུབ་ན་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནི། སྐབས་འགར་སེམས་པ་མ་སྦྱིད་པ་དང་
 ཞེ་སྤང་གིས་སེམས་འབྲུགས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཆོ། ལུས་དྲང་པོར་བསྐྱངས་ནས་སེམས་
 ལྟོད་ལྟོད་ངང་ལ་མ་ཡངས་པར་བཞག་པ་འཇམ། དམིགས་པ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་

ཞིག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་གཏད་ནས་ཞི་གནས་ཅུང་ཟད་སྒོམ་ཐུབ་ན་སེམས་པ་སྟོང་སྟོང་
དང་སེམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྦྱིས་བུ་ཅུང་ཤུའི་སྟོང་པ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་ཏུ་
བསྐྱུང་བ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ང་ཚོས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མའི་ནང་ནས་མིག་གི་འབྲས་བུ་དེ་
ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་སྤྲད་ནས་དེ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་འབད་བརྩོན་གནང་བ་ལྟར།
འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱུང་ལས་ཐར་བའི་ཆེད་ཏུ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་སྟོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་
བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་ལས་རྣམས་ལ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་
དོ་སྣང་སྤྲད་ཅིང་། དེ་ལ་དཔེ་ཤེས་དང་བག་ཡིད་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྟེན་ནས་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་
པ་ནི་སྦྱིས་བུ་ཅུང་ཤུའི་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དེ་རེད།
ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་སྤྲིག་སྟོང་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་ལས་ལ་བརྩོན་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ཡང་
ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་
གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་དགེ་སྤྲིག་སྤང་དོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་མི་
ཐུབ་པའི་གོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་གིན་
ཏུ་སྤྲུག་པོ་ཡིན། དེ་ནི་བྱ་དང་བྱི་དང་རི་དྲགས་སོགས་དུང་འགོ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད། ཆོ་འདིའི་
བདེ་སྦྱིད་དོན་དུ་མི་གཉེར་མཁན་དང་། དེ་སྦྱབ་པ་ལ་མི་བརྩོན་མཁན་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་

མེད། དེས་ན་ང་ཚོ་མི་ཟེར་བ་དེ་འགོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཟེར་བ་དེ་ཚོས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཚོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་
 བོ་གཏོང་བྱུང་བ་དང་། ཚོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཞེན་ཆགས་ཅུང་དུ་འགོ་བྱུང་བ་ཞིག་རེས་པར་
 དུ་དགོས། དེ་ལྟར་མ་འབྱུང་ན་ང་ཚོའི་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་བྱ་ཅུང་དུ་འཛི་ཚོས་ཀྱང་སྦྱེ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་
 པས་ཅི་ནས་ཀྱང་མིག་རྒྱུང་རིང་བོ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་ལས་རྒྱ་
 འབྲས་མིག་གི་འབྲས་བྱ་བ་ཞིན་བསྐྱུང་བ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྦྱེས་བྱ་ཅུང་དུ་འབྲས་བྱ་ནི། དགེ་སྤྲིག་སྤང་དོར་མ་ནོར་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་པ་ལས། ཚོ་འདི་ལའང་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བ་ཡིན། གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་དང་
 མི་བདེ་བ་བྱས་པ་མེད་པས་སེམས་ལ་འགྱོད་པ་དང་འཚོར་སྣང་མེད་ཅིང་། འཆི་བའི་ཆེ་འང་
 སེམས་བྲལ་དང་འགྱོད་སེམས་གང་ཡང་མེད་པར་སྒོ་བདེ་བོ་བག་ཐེབས་པོའི་རང་ནས་འཆི་
 བྱུང་བ་ཡིན། རང་གསོན་པོར་གནས་པ་དང་འཆི་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་ཡུལ་མི་བྱིས་མཚས་
 གྲོགས་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་མི་དེ་བྲམ་པ་རེད། གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་རེད་ཟེར་བ་
 སོགས་འབྱ་སྒྲོད་དང་སྒྲ་འབེབས་མེད་པར་ཀུན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲན་
 པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

འཆི་བའི་འོག་དུ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་སྤྲིག་པ་བསགས་མཁན་རྣམས་ལ་

ལས་ངན་པའི་འབྲུལ་སྒྲིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཤར་ནས་སྐྱེ་གནས་བཟང་པོར་འགོ་བ་ལ་
གོགས་སུ་གྱུར་ནས། སྐྱེ་གནས་ངན་པ་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དྲུད་འགོ་སོགས་ལ་སྐྱེ་
འགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་ཉམས་ལེན་དགོས་ཤིག་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་
ཡོད་ན་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་ངན་པའི་འཛིགས་སྒྲིང་དང་འབྲུལ་སྒྲིང་ཡ་ང་བ་མི་
འབྱུང་ཞིང་ལས་བསགས་པ་དང་མཐུན་པར་བདེ་འགོ་ལྷ་མིའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན།

འགའ་ཞིག་བདེ་འགོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་བདེ་སྐྱིད་མེད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་པོ་སྤྱིང་
དགོས་པ་ནི། ཆེ་རབས་སྟོན་མར་ལས་དགོ་བ་བསགས་མེད་ཀྱང་འཆིལ་ར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་
སྟོང་བཟང་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ལས་བདེ་འགོའི་གནས་སུ་འཕེན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་
ལས་དགོ་བ་བསགས་མཐུན་འགའ་ཞིག་འཆིལ་ར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཀྱན་སྟོང་ངན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ངན་འགོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་ཤོར་ཀྱང་དགོ་བ་བསགས་ཡོད་པའི་མཐུས་ངན་འགོའི་
གནས་སུ་འང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པ་ཡོང་བ་ཡིན། དེས་ན་སྐྱེས་བྱ་ཆུང་དུའི་
ལམ་དགོས་ཤིག་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ན་ཕྱི་མར་བདེ་འགོའི་གནས་སུ་ལུས་ལེན་པ་
ཅུམ་དུ་མ་ཟད། ཆེ་རིང་བ་ནད་མེད་པ་གཟུགས་བཟང་བ་ལོངས་སྟོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
སྟོན་པའི་གྲགས་པས་བྱུང་བ། གཞན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ། ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་སོགས་རང་
རང་གིས་ལས་དགོ་བ་ཅི་བསགས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྟོན་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་བཞི། ལྷ་བ། སྒྲོམ་པ། སྤྱོད་པ། འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་

ལྷ་བ་ནི། སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པའི་ལྷ་བ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ།
 ཚཱ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་ཞིང་བདག་མེད་པ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཞི་བ་སྟེ། ལྷ་
 བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་རེད། དེའི་ནང་ནས་སྟེས་བུ་
 འབྲིང་གི་ལྷ་བ་གཙོ་བོ་ནི་ག ང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡང་དགོས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
 ཐོབ་བུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་
 བུ་ཞི་བ་དེའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ང་རང་ཚཱ་ཐོབ་དགོས་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བུ་དེ་
 ཡིན། འོ་ན་འབྲས་བུ་བྱ་ངན་འདས་དེ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སྤྱིག་སྤྱང་དོར་
 ལ་འཇུག་ལྷོག་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་ནས་ཐོབ་མི་བྱུང་། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་ལྷགས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་དགོས། ལམ་དེ་ལ་མ་བསྟེན་པར་
 འབྲས་བུ་ཞི་བ་བྱ་ངན་འདས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཡིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་ཞི་བ་བྱ་ངན་འདས་དེ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་
 བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པ་ལ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
 དགོས། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ག ང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་ཡིན་པས་
 གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་དེ་སྤང་ནས་འབྲས་བུ་ཞི་བ་དེ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། བདག་འཛིན་དེ་སྤང་
 མ་བྱུང་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་སྤྱིག་སྤྱང་དགེ་སྤྱིག་ལ་བརྩོན་ཡང་། ཚེ་
 རབས་བྱི་མར་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་འཛིན་

ཡོད་ན་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་སྒྲིམ། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིག་པའི་ལས་བསགས་ཤོར་བ་
 ཡིན། དེས་ན་དགོ་སྒྲིག་སྒྲུང་དོར་ལ་བརྩོན་ནས་ཚུ་མར་བདེ་འགྲོའི་གནས་སུ་སྒྲིམ་ནས་བདེ་
 སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བུ་མོད། ཡང་དེའི་ལས་བཟང་པོ་དེ་རྫོགས་ནས་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་
 མར་ལྷུང་ནས་སྒྲིག་བསྐྱེད་མཉམ་པ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་
 པོ་མེད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ཙམ་ཞིག་རེད། **བཤེས་སྤྱིངས་ལས།**

བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིར་ཡང་ས་སྤྱིང་སྤྱིང་།

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་།

འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྱུང་ཉིད་དུ་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གཏན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ནི་ཞི་བ་མཉམ་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་
 རེད། དེ་ཐོབ་པ་ལ་འཁོར་བའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན་
 པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་བྱིར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྦྱོང་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ནི་སྒྲིམ་བུ་
 འབྲིང་གི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཙོ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོམ་པ་ནི། །ཐམས་གསུམ་འཁོར་བ་དེ་མེད་འོངས་དུག་
 སྒྲིལ་གྱི་ཆོང་ལྷ་བུ་སྒྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ཅིང་

སྤྱི་བཟུལ་མཐའ་དག་དང་བཟུལ་བའི་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་པ་ལོ། །ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་ལ་ཐོག་མར་
 འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།
 ངེས་འབྱུང་མེད་ན་ཆོ་འདི་དང་བྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་དེ་ཡིས་
 འཆིང་ནས་མུང་འདས་ཐོབ་འདོད་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྒྱུ་
 ལ་སྐྱེ་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ཡོད་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་
 བ་ལ་དཀའ་ཆོག་མེད། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོང་ནས་
 སྒྲོ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་རང་གིས་འཇུག་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ།

འོན་ངེས་འབྱུང་དེ་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་སྒྲུལ་ན། ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ལ་ཞེན་
 པའི་ཐག་པ་དེ་ཡིས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཞེན་པའི་ཐག་པ་དེ་བཅད་ནས་
 འཁོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོ་འདི་ལ་ཆགས་ཞེན་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་
 ཆོ་འདི་འི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་
 བོ་འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་ཐུབ་ན་དམ་
 པའི་ཆོས་ལ་འབད་བརྩོན་ཡག་པོ་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 བསྐྱལ་བའི་སྐྱེན་བྱེད། བར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷག་བྱེད། མཐའ་
 མར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྱུར་སྒྱུ་བའི་མཐའ་མ་དེ་ལ་འཆིབ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་མོད་ཀྱང་།
 འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་མ་བྱུང་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་འདི་རིང་ང་མི་འཆིའོ་སྒྲུམ་པའི་རྟག་འཛིན་
 གྱི་སྒྲོ་དེ་འཆིཁའི་བར་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ཡིས་སྒྲིབ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དུས་ཚོད་གང་ཡང་སྤྱད་
 མི་བྱུང་བ་ཡིན། འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་བྱུང་ན་འཆིབའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲོན་པོ། སྤྱང་པོ་
 དང་ལྷག་པོ། མཐོ་དམན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཆོ་གང་འཆོལ་སྐྱབ་བྱས་པའི་གནས་
 ཁང་ལོངས་སྤྱོད་ལྟ་ཅི་རང་གི་ལུས་ཀྱང་བོར་ནས་ནམ་ཤེས་གཅིག་ཤུ་གར་འགོ་གཏད་སོ་མེད་
 བར་འགོ་དགོས་པ་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེའི་ཆོ་དམ་པའི་ཚོས་མ་གཏོགས་གཉིན་ཉི་
 རིང་གོགས་མཛའ་བཤེས་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད། དམ་པའི་ཚོས་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་ན་
 དེ་ཡིས་བར་དོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་བྱུང་བ་དང་། ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བ་ལས་གོལ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་དང་འབད་
 བཅོམ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པས་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ཡག་པོ་སྤྱོད་ས་བྱུང་ན་གང་ཟག་དེ་ཉིན་
 མཚན་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་འབྱུངས་ནས་འཛིན་ཉིན་གྱི་བྱ་བྱེད་ལ་གཡེང་བ་མེད་ཀྱང་།
 ད་དུང་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་དུས་ཚོད་མི་འདད་བའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་བཅོམ་འབྱུང་གི་ཤུགས་མེ་
 བཞིན་འབར་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པའི་
 སྒྲོ་སྒྲོམ་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།

འོན་ཆོ་ཁྱི་མ་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆད་དུ་ཅི་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་སྒྲུམ་ན། འཁོར་བའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ནས་ཆོ་ཁྱི་མའི་བདེ་སྐྱིད་
 ལ་ཞེན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་སྤྱིན་པ་ཞིག་བཏང་ནའང་མ་འོངས་པ་ལ་སྤྲུག་པོར་གྱུར་
 འོང་བསམ་པ་སོགས་དགེ་བ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་སྤྲུབ་ནའང་ལན་དང་ཆོ་ཁྱི་མར་ནམ་སྤྱིན་ལ་རེ་
 བ་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་མ་ཐུབ་པའི་སྤྱིན་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པ་གལ་ཆེན་ལོ།

འོན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་དགོས་སྒྲུམ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྣམ་
 པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། ཟུབ་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི་དཔུལ་བ་ཆ་གང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། ཡི་དྲགས་བཀྲེས་
 སྒྲོམ་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། དུད་འགོ་བྱུན་མོངས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་ལ་འཆིའམ་ལྷང་
 གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ། མི་ལ་སྤྱེ་ཆ་ན་འཆིའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་
 བ་སོགས་ཡིན། དེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་བའི་ཆོ་དང་གནས་པའི་ཆོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་ཅིང་
 འཇིག་པའི་ཆོ་བདེ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་སྤོའོ།

གཉིས་པ་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་དུ་གྲགས་པ་
 གཉེན་ཉིད་འཛོམས་པ་གར་བྲབ་པ་སྤྱི་ལོན་པ་བཟའ་བཏུང་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཡིན།

དེ་ནི་ཞིག་ཅིང་འགྱུར་བའི་ཚེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་དུས་དང་གནས་
 པའི་སྐབས་སུ་བདེ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཅུང་
 ཟད་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་བསམ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྦྱིད་ལ་ལོངས་
 སྦྱོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱིང་བོ་གང་ཡང་མེད། དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་སྦྱོང་ཟད་དུ་གཏོང་
 མཁན་གྱི་རྒྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། ཚཱ་བ་པ་ལ་རྣམ་གཤེད་ཤོར་བཅུག་མཁན་གྱི་གོགས་ཆེ
 ཤོས་ཤིག་རེད། ལའོར་བ་ལས་ངས་འབྱུང་གི་བློ་སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས་དེ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ། དེ་ལ་སྦྱིང་བོ་མེད་པ། དེ་ཡིས་རང་ལ་གཤེད་དུ་བཅུག་
 བས་དམ་པའི་ཚཱ་བ་གྱི་གྲོང་དང་ཕམ་ཁ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བྱུང་བ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི། ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྒྲུབ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲུབ་བ་འགྱུར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པའི་གཞན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚཱ་བ་མས་ཅད་ལ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དབག་པར་དགའ་ཞིང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་གསལ་པོར་གཟིགས་ཐུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ལག་མཐིལ་
 བར་དུ་སྤྲུ་ཉག་མ་གཅིག་བཞག་ན་དེ་ཡིས་རང་ལ་མི་བདེ་བ་གང་ཡང་མེད་པ་བཞིན་འདྲ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་སོ་སྦྱེ་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མི་མངོན་པ་ཡིན། སྤྲུ་ཉག་མ་གཅིག་

དེ་མིག་གི་ནང་དུ་ཆུང་ན་མི་བདེ་བ་ཡོང་བ་བཞིན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་བསམ་
ནས་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་སྦྱིས་བྱུང་ན། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ཚོད་པ་དཀའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དེ་ཟས་ན་ཞིམ་པོ་ཡོད་ཅིང་ལྟོ་བ་འགྲངས་
པར་བྱེད་ཀྱང་མཐར་དེ་ཡིས་རང་གི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞོད་པའི་ཚུལ་
ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ཁ་ཟས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་ནས་བཟའ་མི་ཤོར་བ་ཡིན་
ནོ། །ཕན་གཞོད་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པ་ཆུང་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཟས་ཀྱི་བྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་
ནས་བཟའ་ཤོར་བ་བཞིན། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡང་དག་པར་
མ་སྦྱིས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་མ་བྱུང་བར་དེ་ལ་རྣམ་པར་
གཡང་ནས་ཚོས་སྐྱབ་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་དགོས་པ་
ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།

བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། **རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས།** རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ན་སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཚོག་གོ། །མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བསྐྱོད་པོ་མཚོག་གོ། །འདུ་
ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཚོག་གོ། །བསམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་མཚོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་བསྒྲོམས་ནས་ལའོར་བ་ལས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྒྲེས་
 ཐུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་ལ་དཀའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་པའི་དོན་
 སྒྲོམ་པ་ནི་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་གལ་ཆེན་ཞེས་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་
 པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པའི་ཆེད་དུ་
 རེད། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མ་བསྒྲོམ་ན་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་ངེས་འབྱུང་
 གི་སྒོ་ཁོ་ནས་ལའོར་བ་ལས་ཐར་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་ལའོར་བ་ལས་དངོས་སུ་གོལ་བར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལས།

སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བས་གོལ་བར་འབྱུང་།།

བསྒྲོམ་པ་སྤྱག་མ་དེ་དོན་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་།།

སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས།།

ཞེས་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཤེས་ལ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་ནི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲེས་བུ་འབྲིང་གི་སྒྲོམ་བྱ་གཙོ་
 བོ་ངེས་འབྱུང་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲེས་བུ་འབྲིང་གི་སྦྱོད་པ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མས་ལེགས་པར་
 བསྐྱུང་བ་དེ་ཡིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་དེ་ལ་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ།

ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་བཅས་སོ་ཐར་རིས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་རབ་
བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལྔ་ནི། དག་སྒྲོང་པ་དང་མའི་སྒྲོམ་པ། དག་ཚུལ་པ་དང་མའི་སྒྲོམ་པ།
དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པ་བཅས་ཡིན། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ནི། དག་བསྟེན་པ་
དང་མ་ཡི་སྒྲོམ་པ། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ངེས་འབྱུང་གིས་རྩིས་ཟེན་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གཤམ་ཆེབ་ཡིན་
ཏེ། ངེས་འབྱུང་གི་ཀུན་སྒྲོང་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཁས་སྒྲུངས་པས་ནི་སོ་སོར་
ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ངེས་འབྱུང་སྒྲེས་
ནས་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བྱུང་ན་བསྐྱུང་མཁན་གང་ཟག་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུངས་ནས་གཞན་ཞིག་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་རེད།

དེས་ན་སྒྲོམ་པ་ཁུ་བའི་ཆེ་ངེས་འབྱུང་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གང་
ཡང་མེད་པར། ང་རང་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱིད་པོ་དང་། མི་གཞན་གྱི་མཐོང་སྣང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་
གི་རེད་བསམ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཁུས་པ་ཡིན་ན་རྩ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་མ་བྱུང་པ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མི་ཟེར། ཆེ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་དང་གཏམ་སྟན་གྲགས་སོགས་
ལ་ལེགས་པར་སྒྲོན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལེགས་སྒྲོན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།

ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་ཁུ་བའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་མ་ཁུ་ན་ང་རང་ཆེ་འདི་ལ་དཀའ་ངལ་མང་
པོ་ཞིག་སྤྲད་ས་རེད་བསམ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཁུས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མི་འགྱུར་

རོ། །དེས་འབྱུང་དང་ཚཱ་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པར་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་འཛིགས་སྒྲུག་དང་དཀའ་
ངལ་སོགས་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཛིགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་འགའ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་ཁྱས་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་དེ་ལྟ་བུའི་དེས་འབྱུང་གི་ཀྱན་སྒྲོང་སྒྲེས་
མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བཞིན་པའི་སྒྲུབས་སུ་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་བ་རྟེན་ནས་
དེས་འབྱུང་གི་སྒོ་ཡང་དག་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་བྲུབ་ན་སྤར་ཀྱི་འཛིགས་སྒྲུབ་དང་ལེགས་སྒྲོན་
ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་གནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་གེས་པར་
བྱའོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་བཙུག་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱི་གཙུང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཐོག་མར་དེས་
འབྱུང་གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ཁྱས། བྲིས་སུ་དེས་འབྱུང་གི་སྒོ་བཙུག་མ་མ་ཡིན་པ་བྲུགས་
ལ་འབྱུངས་ནས་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱན་དགའ་བོའི་ཆ་བོ་
གཉིས་ཐོག་མར་བྲིས་པའི་དུས་སུ་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་བྲིས་སུ་དེས་འབྱུང་གི་སྒོ་
ཡང་དག་པ་བྲུགས་ལ་འབྱུངས་ནས་དག་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲོན་པ་དང་འཛིགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་འབྲས་བུ་ཞི་བ་མུང་འདས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒོས། ད་ལྟ་ང་རང་གིས་སྒྲོམ་པ་རྣམས་དག་ཞིག་ཁྱས་ནས་ཐར་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཚཱ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཅིན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་པའི་

སྒོ་ནས་སྒྲ་མ་མཚན་ལྟན་གྱི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྒོ་མ་པའམ། བྱིས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་མ་
 བ་དག་བསྟེན་པ་མ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡང་དག་
 བར་ཞུས། སྒོ་མ་པ་ཞུས་ཚར་ནས་བསྐྱུང་བྱ་རྣམས་སྤྱགས་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བྱུང་བ་དང་
 ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་དང་ལྟན་པའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་བྱིས་ས་མིག་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་བསྐྱུང་
 བ་ལ་བརྩོན་པ་ནི་སྦྱོར་བུ་འབྲིང་གི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྦྱོར་བུ་འབྲིང་གི་འབྲས་བུ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་རྒྱུད་
 ལ་བསྟེན་ནས་བདག་འཛིན་སྤངས། བདག་འཛིན་ལྟོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་
 དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་རྒྱན་མཐའ་དག་འགགས་ནས་
 ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བཞི། ལྟ་བུ། སྒོ་མ་པ། སྦྱོད་པ། འབྲས་བུ་ལོ། །དང་
 པོ་ལྟ་བུ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད།
 དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བསྟེན་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན།

འོ་ན་ཚཱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས། **ཤེས་རབ་སྟོང་པའི་མདོ་ལས།** གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ཟེར་བ་འདི་རྒྱན་དུ་ང་ཚོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཚཱ་
 གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རེ་ག་བྱ་དང་། མིག་སྟོན་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཚཱ་འདི་རྣམས་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པའི་ཚེ་རྟོག་པས་
 འཛིན་པ་ལྟར་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་འདི་ལ་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་བདེན་པའམ་ཚཱ་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་
 དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་གོ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་རྒྱང་
 ཞིག་ལ་གོ་བ་མིན་ནོ།།

དེས་ན་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པའི་ཚེ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཅིང་མི་རྟོག་པ་དེ་
 གནས་ཚུལ་ལ་གང་དུ་འང་གྲུབ་མ་གྱིང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན།

གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སྟོན་པའི་ཚཱ་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་རུང་ཞིང་ཉམས་སུ་གྱུང་བ་དེ་ནི་སྟོ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྒྲུང་
 ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུང་
 བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་དེ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་ཡིན་

པས། ལྷང་སྟོང་གཉིས་པོ་དེ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལྷང་སྟོང་གཉིས་
དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེའོ། །རྩེ་བཙུན་མི་ལས། ལྷང་དང་སྟོང་
དང་དབྱེར་མེད་གསུམ། །འདི་གསུམ་ལྟ་བུའི་མདོར་བསྡུས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ལྷང་བ་ཀྱུན་རྫོང་དང་སྟོང་བ་དོན་དམ་གཉིས་པོ་དེ་དབྱེར་མེད་པ་བྱུང་འདྲུ ག་ཡིན་པའི་ཚུལ་
ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ནི་ལྷང་སྟོང་གི་གོ་བ་རིས་སུ་ཆད་པ་
ཅུམ་ལས་གོ་བ་ཡང་དག་པ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལྷང་བ་དང་སྟོང་བ་གཉིས་པོ་དེ་ཐི་གྲ་དཀར་ནག་དྲིལ་བ་ལྟ་བུའམ་རྩ་གཡས་
གཡོན་ལྟར་སོ་སོར་གནས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གང་ལྷང་བའི་ཚོས་འདི་ག་རང་
གནས་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཡིན། སྟོང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྟོ་ལ་སྟ་ཆོགས་
སུ་ལྷང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ལྷང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ། སྟོང་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན། དཔེར་ན་རྩའི་ནང་གི་ཁྱ་བ་དེ་ཁྱ་བའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁྱ་བར་ལྷང་བ་
དང་། ཁྱ་བར་ལྷང་བའི་དུས་དེ་ཉིད་ནས་ཁྱ་བའི་དངོས་པོས་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ལྟར་དོ། །དོན་དེ་
ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད། སྟོང་བ་ཉིད་གཟུགས་
སོ་ཞེས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྷང་སྟོང་བྱུང་འདྲུག་གམ་ལྷང་སྟོང་དབྱེར་
མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལྷང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། སྟོང་

ཚུལ་གྱི་གོ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རང་སར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན་ནི་ཡོད་པ་རྟག་པའི་
 མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལུང་ཁམས་བསྐྱེད་མཆོད་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་
 འབྲུལ་སྒྲུབ་ཙམ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས་དངོས་པོར་ཡོད་པར་ལྟ། ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དངོས་པོར་ཡོད་པར་ལྟ། མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱུང་དངོས་པོར་ཡོད་པར་ལྟ། རྟག་ཚཱ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

སྟོང་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ལ་འང་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། རྟེན་
 འབྲེལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་མེད་པར་སྟོང་བ་དེ་སྟོང་ཚུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ན་
 མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལམ་དང་
 འབྲས་བྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་བྱིན་ཅི་ལོག་རུ་
 འགྲོ་ནས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་གྱི་ཉམས་ལེན་
 གང་ཡང་མེད་པར་སྒྲུབ་འདེབས་གྱི་རང་ལ་མི་ཆེ་སྟོང་ཟད་དུ་ཤོར་བའི་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན།

མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ།

དེ་བྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ།

མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིང་སྟོང་གི་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བར་བུང་འཇུག་གས་དབྱེར་
 མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། **།རྩེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་གསུང་ཞིག་གི་ནང་**
དུ། དཔེར་ན་ཡར་རི་དེ་གསལ་པོ་མཐོང་དགོས་ན་ཚུར་རི་ནས་ལྷ་དགོས། ཚུར་རི་དེ་གསལ་
 པོ་མཐོང་དགོས་ན་ཡར་རི་ནས་ལྷ་དགོས། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིང་བའི་གོ་བ་དེ་དོ་བོ་
 སྟོང་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་བ་
 དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲིང་དུ་རུང་བ་འཆར་དུ་རུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གསུངས་ཡོད། **ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།** གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་
 བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་
 རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་དག་གིས་གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་རྩེས་དཔག་གི་སྒོ་
 བས་བུང་ཟད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་གསལ། གཞན་
 ཡང་བཀའ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དགོངས་དོན་ལྟར་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བ་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
 བ་དེ། རྩེས་དཔག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་རྒྱལ་དང་། མདོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
 སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་རྒྱལ་ནི། རིམ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མ་སོགས་
 དང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོའི་སྒྲོམ་པ་ནི། སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་འགྲོ་དང་དངོས་གཞིའི་
 ཉམས་ལེན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྒྲུབ་འགྲོའི་སྒྲོམ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་ཞེན་པ་བསྒྲོག་པའི་
 ཆེད་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། འཆིབ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་ཞེན་པ་
 བསྒྲོག་པའི་ཆེད་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྒྲོམ་པ་སོགས་སུ་མོང་
 གི་སྒྲོམ་རིམ་སློ་ལྷོག་རྣམ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཡིན། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་རིམ་
 ལའང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཞི་གནས་ནི། སེམས་གཞན་དུ་མ་
 ཡོངས་པར་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བར་གནས་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལའང་རྟེན་ཅན་ཞི་
 གནས་དང་། རྟེན་མེད་ཞི་གནས། རྒྱུ་ཅན་ཞི་གནས་དང་། རྒྱུ་མེད་ཞི་གནས་སོགས་ཞི་
 གནས་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་མང་པོ་ཡོད།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་ནི། གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲོ་
 འདོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས། སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡོངས་པར་གནས་ལུགས་ཟབ་མའི་
 དོན་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་སྟེ་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ཞིག་ལ་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྟངས་དུ་མི་འཕྱོ་བར། འདས་པའི་རྗེས་མི་དྲན།
 མ་འོངས་པའི་མདུན་མི་བསྟ། ད་ལྟ་བའི་རྟོག་པ་ལ་བཅས་བཅོས་མེད་པ་མ་བཅོས་གཞུག་
 མ་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་རང་ལ་རང་སར་ལྷག་པར་བཞག་སྟེ་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་

རྟོག་གི་ཐ་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་དང་། གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མདངས་འགག་པ་མེད་པ་མར་མེ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་དང་། དངོས་འཛིན་དང་མཚན་འཛིན་
སོགས་འཛིན་པ་མཐའ་ད ག་དང་བྲལ་བར་མི་རོ་ལྟ་བུར་བཞག་པ་དང་། རང་སེམས་ཞི་
བར་གནས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་རི་བོ་ལྟ་བུར་བཞག་སྟེ་སྒྲོམ་དགོས་
པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཞིབ་མོ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་རྣམས་སུ་གསལ་བ་
ལྟར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་སྟུང་པ་ནི། གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཡན་པ་གཞི་དང་
བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལ། ཉེས་སྟུང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་
བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་བཅས་ཡོད། དང་པོ་ཉེས་སྟུང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ལ་སྤྱན་མོང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་སྒྲོམ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་སྤྱན་མོང་ནི། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སོ་སོར་ཐར་
པའི་སྒྲོམ་པ་རིས་བདུན་པོ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་སོ།།

དེ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་ནི། དགོ་སྟོང་དང་། དགོ་སྟོང་མ། དགོ་ཚུལ་དང་།
དགོ་ཚུལ་མ། དགོ་སྟོབ་མ་བཅས་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་
བསྟེན་མ་སྟེ་བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་བཅས་གྲགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་

ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསམ་པས་སྒྲངས་ནས། བྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་ཟིན་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཅིས་བྱ་བ་ཐེག་ཆེན་སོ་ཐར་དུ་འགྱུར་
བའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དངོས་ནི། རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་
རྒྱད་དང་། ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་སྒྲོལ་ཏེ། སྒྲོལ་གཉིས་གང་རུང་གི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཁས་སྒྲངས་གིང་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་དང་། ཉེས་བྱས་བརྒྱད་བཅུ་དང་བཞི་བཅུ་རྩ་དུག་སོགས་དང་། རང་གཞན་ལ་
གཞོད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་སྤྱོད་མ་དག་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་ནི་ཉེས་སྤྱོད་
སྡོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགེ་བ་སྐྱབ་
པའི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བརྟེན་ཅིང་
གནས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བརྩོན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
ལ་མཆོད་པ་དང་། སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་བཀྱར་སྟོང་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་རིམ་གྱོ་
དང་ནད་གཡོག་སོགས་བྱེད་ནས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་ཞིང་སྐྱོན་
ལམ་འདེབས་པ་དང་། དགོང་དྲོ་རྣམ་གཡེང་གིས་དུས་འདའ་ཞིང་སྤྱོད་དྲོ་གཏི་མུག་གཉིད་
དབང་གིས་ཉལ་ཤོར་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་དགོང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་བ་
སོགས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱབ་པའི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན། དེ་ཡང་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རོགས་པ་བྱས་པ་དང་། ཉམས་ཐག་
པ་དཀའ་ངལ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། འཛིགས་པ་དང་ནད་ན་ཚ་བྱུང་
བ་རྣམས་ལ་བསྐྱུང་ཞིང་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལམ་གང་ཐུབ་བརྩོན་པ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་
པའི་རྣམ་འབྱེད་མི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པ་དང་། ཚུར་བཟང་པོ་
བྱས་མཁན་རྣམས་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཡ་རོལ་པོའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་
འཇུག་ཅིང་གཞན་མགྲ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་སྒྲིམ་པ་སྟོན་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་རྗེ་རྒྱུང་རྗེ་ཞི་ལ་སོང་
ནས། ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་རིམ་གྱིས་བཞུད་དེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

༥ ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་ཚུལ་བྲིམས་བསྟན་པ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྐོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་བྲིམས་
ཀྱི་སྐོར་བཤད་དང་དབྱེ་བ། ཚུལ་བྲིམས་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུངས་པའི་ཕན་
ཡོན་མདོ་དང་སྐྱུར་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྐོར་ཞི་ལགས་སྐྱུར་སྐྱེད་དུ་གྱི་
ལ་སྟེ་དོན་བསྐྱུར་ན་བསེལ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུངས་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་

གདུང་བ་ལས་བསིལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་
ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
སྟོན་པས་བཅས་པའི་བསྐྱབ་བྲིམས་ཡིན་པས་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཞེས་བརྗོད། ཚུལ་བྲིམས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱབས་མཁན་གང་ཟག་དེ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ལེགས་སྤྱད་
ཅེས་བརྗོད། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས་པས་བསྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་
གྱི། གཞན་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས་ནས་གཞན་མི་ཐར་བས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་
བརྗོད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ནས་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་
གྱིས་ན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་ཚུལ་བྲིམས་ཟེར་བ་འདི་རབ་རྩ་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚིས་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་བྲིམ་པ་པོ་མོ་མེད་
པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་དེ་ལའང་
རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། བྲིམ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཡོད། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་
གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་དགོ་སྒྲོང་པ་མ། དགོ་ཚུལ་པ་མ། དགོ་སྒྲོབ་མ་བཅས་ལྟ་ཡིན། བྲིམ་པའི་
ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་དགོ་བསྟེན་པ་མ་དང་། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད།
བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་རིས་བརྒྱད་ཅེས་བརྗོད།

དེའི་ནང་ནས་དགོ་བསྟེན་པ་མའི་སྒྲོམ་པ་ལའང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ལྟ་ཡོད། སྐབས་

གསུམ་འཛིན་པའི་དགོ་བསྟེན། ལྷ་གཅིག་སྟོང་པའི་དགོ་བསྟེན། ལྷ་འགའ་སྟོང་པའི་དགོ་
བསྟེན། ཡལ་ཆེར་སྟོང་པའི་དགོ་བསྟེན། ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱབས་
འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་ཁས་བླངས་ནས་རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཐུག་མོང་དང་ཐུག་མོང་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་བསྐྱང་བའོ། །གཉིས་པ་ལྷ་གཅིག་སྟོང་པ་ནི། རྒྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱང་བའི་
སྟེང་དུ་དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷ་ལས་སྟོག་གཅོད་ཙམ་སྟོང་བའོ། །གསུམ་པ་ལྷ་འགའ་
སྟོང་པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་མ་བྱིན་ལེན་ཙམ་སྟོང་བའོ། །བཞི་པ་ཡལ་ཆེར་སྟོང་པ་ནི། སྟོག་
གཅོད་དང་མ་བྱིན་ལེན་དང་རྟུན་གསུམ་སྟོང་བའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་འདོད་པས་ལོག་
པར་གཡེམ་པ་སྟོང་བའོ། །ལྷ་པ་ཡོངས་རྫོགས་དགོ་བསྟེན་ནི། སྟོག་གཅོད་དང་། མ་བྱིན་
ལེན་དང་། རྟུན་དང་། འདོད་ལོག་སྟེ་ཅ་བ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཆང་སྟོགས་སྟོས་བྱེད་སྟོང་བ་
བཅས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་ཁས་བླངས་པའོ། །

དེ་དག་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་བསྐྱང་མ་ཐུབ་ན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་བསྐྱང་བ་ལ་བཙོན་
པར་རིགས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་གཅིག་བསྐྱང་བ་ལའང་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་
ཐོབ་པའི་བྱིར་ལོ། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་བར་ལུས་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བའི་
ཐབས་ལ་གཏན་ནས་མི་བཙོན་པ་དང་། ལྷ་རེ་དང་ལྷ་འགའ་ཙམ་བསྐྱང་བས་ཡིད་ཆེས་ཞིང་
ཆོག་པ་ནི། རྒྱ་མཚོའི་འབྲམ་དུ་སྒྲིམ་གྱིར་གྱི་བ་དང་། འོར་བུའི་གླིང་ནས་འོར་བུ་ལྷ་རེ་བྱིར་
ནས་ལོག་ཡོང་བ་ལྟར་ཐར་པ་རྒྱབ་པ་ལ་གྱིན་དུ་མོངས་པའི་བླུན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་གལ་ཆེབ་འི་ཚུལ་ནི། བཤེས་སྤྱིང་ལས།

བྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་ས་བཞིན་དུ།

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་གཞི་འདི་དེ་དང་ལྗོན་པ་ཁང་བྲིམ་དང་མི་སོགས་འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར། ཚུལ་བྲིམས་འདི་ཡང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་ན་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ཅིང། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་མེད་
ན་ཏིང་པེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རྒྱས་མི་བྱུང་བས་སོ།

དེ་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་ལ་མི་གནས་ན་བག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ནང་
དུ་མི་དགེ་བའི་ཚུགས་མང་པོ་འཇུག་ནས་རང་རྒྱུད་འདམ་གྱི་བྲི་མས་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ལ། རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཚུ་ལོན་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་བྱུང་ན་མི་དགེ་བའི་ཚུ་
པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་སྤྲིག་པའི་ཚུ་པོས་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་
སྤྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཚིག་རྩེ་སྒྲུབ་པོ་བས།

ཐར་པའི་གྲུ་གཟིངས་སྒྲོམ་པ་དམ་ཚིག་དེ།

ཉོན་མོངས་བག་མེད་རྒྱུན་དབང་གིས་བཤེག་ཏུ་ཕངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་རང་རང་ཚོ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ནང་གནས་ཡོད་པས་འཁོར་

བ་འདིན་ཀྱི་མཚོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། འདི་ལས་བཀྲལ་ནས་ཐར་པའི་གནས་སུ་འགོ་བལ་གྱི་
གཟིངས་ཞིག་ངས་པར་བསྟེན་དགོས། འཁོར་བ་ནས་ཐར་པའི་གནས་སུ་བྱེད་བར་བྱེད་པའི་གྱི་
གཟིངས་ནི་ཚུལ་བྲིམས་འདི་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེབ་ཡིན་ནོ།

དཔེར་ན་གྱི་གཟིངས་དེ་ཡག་པོ་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པར་གྱི་དེ་ལ་བྲག་རྩོལ་སོགས་བྱུང་ན།
གྱུའི་ནང་དུ་ཆུ་འཛུལ་ཞིང་གྱི་དེ་ཆུ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགོ་མི་ཐུབ་པར་ཆུ་མཚོའི་ནང་དུ་བྱིང་
བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ཅི་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། རྒྱེན་དེ་བར་གིས་བག་མེད་ཤོར་
ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གྱི་འདི་ལེགས་པར་མ་བསྐྱེད་ཤིང་དེ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ན། མི་དགེ་བ་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆུ་བོ་མང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛུལ་ནས་ཁེངས་ཤིང་ཐར་པའི་གནས་སུ་མི་
སྐྱེབས་པར་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་གྱི་གཟིངས་འདི་
བརྟན་པོ་སྐྱོང་ནས་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་དུ་བཀྲལ་དགོས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་ནི་རྟ་དམུ་རྒྱུ་འདུལ་བའི་སྐབ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྐབ་ཡག་པོ་ཞིག་
མེད་ན་རྟ་དམུ་རྒྱུ་འདུལ་བ་གིན་ཏུ་དཀའ་ལ། སྐབ་ཡོད་ན་རྟ་དམུ་རྒྱུ་འདུལ་བ་ནི་རྟ་དམུ་
དཀའ་བ་མེད་པར་བརྟལ་བུས་པ་ལྟར། ཐོག་མེད་ནས་མི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་
སུ་གོམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟ་དམུ་རྒྱུ་འདུལ་བ་ལ་ངས་པར་དུ་སྐབ་ལྷ་བྱ་ཚུལ་བྲིམས་
ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྐབ་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་རྟ་ཕོ་འདི་
འདུལ་མི་ཐུབ་པར་ཞི་བར་གནས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་དམག་འབྲུག་གི་ཁྲོད་ན་རང་

ཉིད་པམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲུབ་འདི་བརྟན་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་སེམས་ཀྱི་
རྟ་པོ་དཔུ་རྟོད་ཅན་འདི་རྟ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་དཀའ་ཚུགས་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཡུལ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་སྤྱབ་པ་བྲང་སྟོང་ཆེན་པོས་རི་རྒྱན་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་
ཚུལ་བྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རང་གི་སྟོག་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་བཟུང་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་
བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་བྲིམས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབ་ན་ད་ལྟའི་མི་
ཆེ་འདིའི་ནང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགོ་ཞིང་རྟོད་པར་
དཀའ་བའི་ལུས་རྟེན་འདི་རྟོང་ཟད་དུ་འགོ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱི་བ་ཕྱི་མའང་རན་སོང་གི་
གནས་སུ་ལྷུང་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་དམ་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་
ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་བདེ་
བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱབས་པའི་ཕན་ཡོན་མདོ་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་དག་
ཚུལ་དོན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་གཙང་མ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅུན་བཅུན་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད།
དེས་མཆོ་ཞིག་ཏུ་བྱས་བྱས་པས། མཆོའི་ལྷ་ན་རེ། རེད་ཀྱི་མཆོ་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཙང་བར་བྱས་
སོང་བས། ད་ཚུན་ཆད་ཁྱོད་འདིར་མ་འོང་ཞིག་ཟེར་བ་རེད།

ཡང་དག་ཚུལ་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙང་མ་ཡོད་པ་ཞིག་གིས། ཉིན་གཅིག་ཕྱགས་དར་བྱས་
 བ་ལས་རྩལ་གྱི་དྲི་མས་གོས་པར་གྱུར་བ་ན། མི་གཙང་བའི་དྲི་མ་རྣམས་མཚོ་དེར་བཀྲས་
 བར་བྱས་སོ། །མཚོའི་ལྷ་ན་རེ། བྱོད་མི་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱོད་
 གྱི་དྲི་མས་བདག་ཀྱང་དག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདྲལ་བ་ལུང་ལས་བྱུང་
 བ་ལྟར། རོ་སྒོག་མེད་པར་ཚུལ་བྱིས་པ་གཙང་མ་བསྐྱུང་མཁན་རྣམས་ནི་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དད་པར་བྱེད་ཅིང་མཚོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་མཐུན་པ་སྒྲུབ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱ་གོང་མ་བསྐྱེད་དང་། རི་བོང་
 དང་། སྤེལ་དང་། སྤང་ཆེན་བཞི་པོ་ལྷ་ར་རྒྱ་སིའི་ཡུལ་ཀླ་གིའི་ནགས་སྒྲུག་པོ་ན་གནས་པའི་ཆོ།
 རི་བོང་གིས་བྱ་གོང་མ་སྐྱེད་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད། སྤེལ་ཡིས་རི་བོང་དང་བྱ་གོང་མ་སྐྱེད་ལ་
 བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད། སྤང་ཆེན་གྱིས་བྱ་དང་རི་བོང་སྤེལ་གསུམ་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་པ་སྟེ་ན་ཆོད་
 བྱེད་རིམ་བཞིན་བསྐྱེན་བཀྱར་ལ་བརྩོན་ནས་ནགས་སྒྲུག་པོར་རྒྱ་ཁིང་གནས་སོ། །

དེའི་ཆོ་བྱ་གོང་མ་སྐྱེད་གིས་སྐྱོག་ཆགས་གཞན་གསུམ་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱོག་ཆགས་བཞི་པོས་དག་བསྐྱེན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་ལྷ་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་
 མཛད། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བྱ་གོང་མ་སྐྱེད་གིས་དེང་སྤྱིན་ཆད་བདག་ཅག་གིས་སྐྱོག་ཆགས་
 དང་བཅས་པའི་ལོ་མ་དང་མེ་ཉིག་དང་འབྲས་བུའི་རིགས་རྣམས་སྤངས་ཏེ། སྐྱོག་ཆགས་
 མེད་པ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱོག་གཙོད་པ་ལས་ལྷོག་པར་མཛད་པ་དང་།

དེང་ཕྱིན་ཆད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་དང་ལོ་མ་དང་
མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་མ་ཕྱིན་པ་ལེན་པ་ལས་ལྡོག་པར་མཛད་པ་དང་། དེང་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཅག་གིས་
བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི། རང་གི་བསྐྱོད་བྱ་མིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལས་ལྡོག་པར་མཛད་པ་དང་། དེང་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཅག་
གིས་མ་བརྟག་པར་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ཚིག་རྣམས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་དེ་དུས་
སུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྟུན་སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མཛད་པ་དང་།

དེང་ཕྱིན་ཆད་བདག་ཅག་གིས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི།
སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དག་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མཛད་དེ་སློག་ཆགས་བཞི་པོ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྡེ་ལ་བརྩོན་
ཞིང་གནས་སོ། །སློག་ཆགས་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་སློག་
ཆགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞི་ལྡེ་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད་པར་མཛད་དེ། བགས་
དེའི་ནང་དུ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྡེ་སྤྱང་ཞིང་བརྩོན་
པར་མཛད།

དེའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དེར་དུས་དང་དུས་སུ་ཆར་བབས་པ་དང་། ཏྲག་རྩ་ལོ་
ཏོག་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་གིང་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་། སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

ཕན་ཚུན་འཆེ་བ་མེད་པ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྱིང་བ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་
པའི་དགེ་མཚན་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད།

དེའི་སྐབས་སུ་བྱ་གོང་མ་སླེག་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་བ་ཡིན། རི་བོང་ནི་
ཤུ་རིའི་བུ། སླེ་ལུ་ནི་མོང་གལ་གྱི་བུ། སྤང་པོ་ཆེན་ཀྱན་དགའ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདུལ་བ་
ལུང་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ནམ་ཐར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བསྐྱུང་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་
གཞི་ལྷ་པོ་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཁམས་དེར་ནད་མེད་པ་བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་བཀྲ་ཤིས་པ་
སོགས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཤིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

༡༠༥ གསོ་སྤྱིང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།

གསོ་སྤྱིང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའམ་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྡོམ་པའི་སྐྱོར་
བསྟན་པ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད་དང་སྒྲ་དོན། སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ། བསྐྱུང་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད།
བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟེན་གནས་པར་ཁས་སྤངས་
པས་སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྤྱིང་བར་མཐོས་པའི་སྡོམ་པ་ནི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །སྒྲ་དོན་ནི། བསྟེན་པར་གནས་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་ཐག་ཉེ་བར་གནས་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། སྡོམ་པ་འདི་བསྐྱུངས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །གསོ་སྤྱིང་ཞེས་ཀྱང་
བྱ་སྟེ། དུན་ཤིས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་དགེ་བ་གསོ་ཞིང་སྟེག་པ་སྤྱིང་བར་

བྱེད་པས་སོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་རིས་བརྒྱད་འཛོག་པའི་ཆོ་གཅིག་ནི་བསྟེན་གནས་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་འདི་བགྲང་ཡོད་པས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲིམས་ཡིན་ཀྱང་། སོ་ཐར་རིས་བདུན་
 གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་འདི་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་
 བྱུང་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲིམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་
 པ་དེ་ཇི་ལྟར་ནོད་ཅིན། བངས་པར་སྤྱོད་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྤང་བར་
 བྱའོ་སྒྲོམ་པའི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས། སང་ཉིན་སྤྱོད་ན་ མ་ལངས་པའི་ཆོ་སྐྱབ་བཞེངས་
 དང་ཞལ་བྲུས་སོགས་གནང་སྟེ་ཟན་མ་བཟོས་པའི་སྤྱོད་པ་དུ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་
 བྱའོ། །སྒྲོམ་པ་ལེན་པ་པོ་དེ་གོས་ཟབ་སྒྲོས་ཅན་དང་རྒྱན་ཆ་སོགས་མི་བརྒྱན་པར། འཕོགས་
 པ་པོ་ལས་རྟན་དམའ་བར་འཇུག་ཅིང་། དུས་མོ་གཡས་པ་ས་ལ་བཅུགས་ནས་ཐལ་མོ་བསྟོལ་
 བའམ་ཐལ་མོ་སྦྱར། ཀྱན་སྦྲང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་འམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་སྒྲོམ་པ་འཕོགས་པ་པོས་ཆོག་འདོན་པའི་སྐྱབས་
 རྟེན་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ནི་བསྟེན་
 གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདས་པ་དང་གཏོང་བར་བྱུང་པ་ཡིན་པས་སང་སྤྱོད་
 བམ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པའོ། །གང་ལས་སྤང་བའི་ཡུལ་ནི། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བས་དགེ་སྦྲོང་
 ལས་སྤང་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། མདོ་སྤེལ་བས་དགེ་སྦྲོང་དང་རབ་བྱུང་དང་ཁྱིམ་པ་དགེ་བསྟེན་
 གང་ཡང་རུང་ཆོག་ཤེས་པ་ཞིག་གི་མདུན་ནས་སྤང་ཆོག་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། དེ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི། བག་ཡོད་
 པའི་ཡན་ལག་གཅིག། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་བཅས་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣོག་
 གཅོད་པ་སྤྱོད་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤྱོད་བ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་དང་། རྟུན་
 སྤྱོད་བ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣོག་ཆགས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི། དུག་སྤྱོད་དང་གྲོག་མ་སོགས་རྣོག་
 ཆགས་རྒྱུ་དུའི་རྣོག་ལའང་འཆོ་བ་སྤྱོད་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལྟ་ཅི།
 །ཁབ་དང་སྤྱད་པ་ཅམ་ལའང་རྒྱ་སེམས་མི་སྤྱོད་བར་བསྐྱེད་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་
 ཀྱི་འབྲིག་སྤྱོད་ལྟ་ཅི། ལུས་ཀྱི་རེག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། འབྲིག་ཆོག་སྤྱོད་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་
 སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་གནས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གཞན་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་རྟུན་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི། ཀྱུ་
 རེ་དང་བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུའང་རྟུན་མི་སྤྱོད་བའོ། །དེ་བཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
 ཉེས་པ་སྤྱོད་ལྟ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅས་བརྗོད།

གཉིས་པ་བག་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མྱོས་འགྱུར་འཐུངས་པ་སྤྱོད་བའོ། །དེ་འཐུང་ན་དེ་
 ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མིན་པའི་དྲན་པ་མཐའ་དག་ཉམས་ནས་བག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་དེའི་ཞོར་
 ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་དུ་མ་བསགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་མྱོས་འགྱུར་གྱི་བརྟུང་བ་ནི་
 ཟུང་ཟད་ཅམ་ཡང་འཐུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དུག་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་འཆིབ་བཞིན་དུ་མྱོས་འགྱུར་ཟུང་ཟད་
 ཀྱིས་ཀྱང་དྲན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། མྱོས་འགྱུར་གྱི་བརྟུང་བ་འཐུང་བ་སྤྱོད་ན་ཡན་ལག་
 གཞན་དང་གཞན་ལགས་པར་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།

གསུམ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ནི། བྱི་སྟན་ཆེ་མཐོ་སྤྱོད་བ་དང་། གར་

སོགས་ཐེང་སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་མིན་པའི་ཟས་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 ཀའང་ཁྱིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བརྟུལ་ནས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 མོད། དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། ཕྱི་
 སྤྱོད་ཚུལ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བྱེད་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
 སོ། །དང་པོ་བྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་ནི། གསེར་དང་དཔུལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་དང་རིན་
 ཐང་ཆེ་བའི་རྫོང་ལས་གྲུབ་པའི་ཉལ་བྲི་དང་འདུག་བྲི་དང་སྟན་སོགས་ལ་བྲི་སྟན་ཆེ་བ་ཞེས་
 བརྗོད། བྲུག་གི་ཆོད་ལས་མཐོ་བ་ལ་བྲི་སྟན་མཐོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཚོས་འཆད་པའི་
 སྐབས་མ་གཏོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་གར་སོགས་ཐེང་སོགས་སྤྱོད་པ་ནི། དེ་ལ་གར་སོགས་ནི་ལུས་ཀྱིས་གར་
 འབྲབ་པ་དང་། རོལ་ཆ་བརྟུང་བ་དང་། ངག་གིས་གྲུ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་གོ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྟོད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཐེང་
 སོགས་ནི། ལུས་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་བྱུགས་པ་དང་། གྲི་ཞིམ་པོ་བྱུག་པ་དང་། རྒྱུ་ཆ་
 བྱུགས་པ་དང་། ཁ་དོག་གི་མཛེས་ཆ་སྟོན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །བྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་དང་གར་
 སོགས་ཐེང་སོགས་དེ་དག་བསྟེན་པས་ནི་ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་དེ་གས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་གང་
 བས་འཆལ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དང་ཉེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དུས་མིན་པའི་ཟས་སྤྱོད་པ་ནི། ཉིན་གྱི་དགུང་ཚིགས་གྲུབ་ནས་སངས་ལྷ་དྲོ་ཉི

མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཟས་བཟའ་བ་སྤང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་
 ཡོད་པའི་དྲན་པ་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་དྲེགས་པ་ཉམས་པ་དང་། ལུས་ཁམས་དྲངས་
 པ་དང་། ཟས་ཚོད་ལེགས་པོ་བསྟེན་ཡོད་པས་ལུས་མི་ལྗིད་ཅིང་སྤྲུགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབ་གཞི་རྣམས་ལེགས་པར་མི་
 ཤེས་ན་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བ་བས་མེད་པ་ཡིན་པས་གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་
 རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་ངོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱངས་པའི་ཡན་ཡོན་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྒོན་བཙུམ་ལྡན་འདས་
 མཉན་ཡོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེ། རམ་གྱི་ཆསྟོད་ལ་ལྟ་གཉིས་འོང་ནས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
 ཚལ་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་དམ་པའི་ཚོས་
 གསན་ཞིང་གཉིས་ཀས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
 མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ལྟའི་གནས་སུ་ཕྱིར་ཐེབས་པ་རེད། སྤྱོད་ནས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་
 གྱུན་དག་འབོས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་མདང་ལྟ་གཉིས་འདིར་འོང་ནས་ཚོས་གསན་པ་དེ་
 སྒོན་གྱི་ལས་ཅི་ཞིག་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་གསོལ་བ་ན།

བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་
 ཚོས་འཛིག་པར་ཉེ་བ་ན། དམ་ཟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་མཐོས་ཏེ། གཅིག་གིས་ལྟར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒོན་ལམ་བཟུང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱལ་

པོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ནས་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོག་པ་རེད། ཁྱིམ་དུ་སླེབས་
 པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོར་སྒྲོན་པ་དེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཐུབ་པ་བྱུང་། ལྷར་སྐྱེ་
 བར་སྒྲོན་པ་དེ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟན་བཟའ་དགོས་པའི་རྒྱུན་ཐུང་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 ཆཛང་བ་བསྐྱང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་གཉིས་མཐར་ཆོ་ལྷོགས་ནས་ཤི་འཕོས་པས། རྒྱལ་པོར་
 སྒྲོན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས། ལྷར་སྐྱེ་བར་སྒྲོན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པ་མ་བསྐྱངས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱུ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ།།

དེའི་ཆེ་ན་རྒྱལ་པོར་སྐྱེས་པ་དེའི་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་བསྐྱང་མ་ཐབ་ཞིག་ཡོད། ཉིན་ལྷར་
 ཤིང་ཐོག་ནམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་རྒྱལ་ཁང་ནང་དུ་སྐྱེལ་བ་ལས། སྐབས་ཞིག་ན་ཚུམིག་གཅིག་གི་
 བང་ནས་ཀྱུ་ཡུ་ཁ་དོག་དང་འི་བསྐྱང་ལྷན་པ་ཞིག་རྟེན། དེའི་བསམ་པ་ལ་བདག་རྒྱལ་ཁང་དུ་
 ཤིང་ཐོག་སྐྱེལ་བར་འགོ་བའི་ཆེ་རྟག་ཏུ་སྒྲོ་སྐྱང་དེས་བཀག་ནས་ལེགས་པར་འགོ་མི་བཅུག་
 པར་འདུག་པས། ཀྱུ་ཡུ་འདི་སྒྲོ་སྐྱང་འདི་ལ་སྒྲུད་ན་རྒྱལ་ཁང་དུ་འགོ་རྟུབས་བདེ་བོ་ཡོང་ས་
 རེད་བསམ་ནས་སྒྲོ་སྐྱང་ལ་སྐྱེན། སྒྲོ་སྐྱང་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ཡོད་སར་ཁྱུ་ཞིང་གསོལ་
 བ་ལ་འགོ་བའི་ཆེ་རྟག་ཏུ་ཉུག་རུམ་པ་ཞིག་གིས་བཀག་ནས་འགོ་རྟུབས་མི་བདེ་བ་ཡོད་
 པས་ཀྱུ་ཡུ་འདི་ཉུག་རུམ་པ་དེ་ལ་སྐྱེན་པ་རེད། ཉུག་རུམ་པས་ཀྱང་བཅུན་མོ་ལ་སྐྱེལ། བཅུན་
 མོས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐྱེལ་ནས། མཐར་ཀྱུ་ཡུ་འདི་རྒྱལ་པོས་བཞེས་པར་མཛད།

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བཙུན་མོ་ལ་ཀྲ་ཤུ་འདི་གང་ནས་རྟེན་ཅེས་དྲིས། བཙུན་མོས་ཉུག་རུམ་
 པ་ལ་དྲིས། དེས་སྒོ་སྤྱང་ལ་དྲིས། མཐར་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་བསྐྱང་མཁན་ལ་ཐུག་ནས།
 རྒྱལ་པོས་ར་བ་བསྐྱང་བ་དེ་བཀྲག་ནས། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཀྲ་ཤུ་འདི་ལྟ་བུ་རྟག་ཏུ་ཡུལ་ཅིག་
 ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་རེད། ར་བ་བསྐྱང་མཁན་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ལྷས་ཏེ་ཀྲ་ཤུ་
 འདི་ལྟ་བུ་མི་འབྱོར་ཏོ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཆད་འདི་ལྟ་བུ་མི་རྟེན་ན་
 ཁྱོད་ཀྱི་ཡུས་དུམ་བུར་བཅད་དོ་ཞེས་བཀའ་གནང་།

དེ་ནས་མི་དེ་རང་གནས་སུ་སོང་ནས་མུ་ངན་བྱེད་ཅིང་རུས་པ་དང་། རུབ་འོ་སྐྱ་དེ་སྐྱ་ཞིག་
 གིས་ཐོས་ནས། སྐྱ་དེ་མི་རུ་སྐྱལ་ནས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དགའ་ཞེས་དྲིས། ར་བ་བསྐྱང་
 མཁན་དེས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་གཏམ་སྐྱུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྒྲུས་པས། སྐྱ་དེ་མི་སྤྱང་བར་གྱུར་ནས་
 རིང་པོ་མ་ལོན་པར་གསེར་གྱི་གཞོང་པ་གཅིག་གི་ནང་ཤིང་ཏོག་བཟང་པོས་བཀའ་རྟེ་མི་དེ་
 ལ་བྱིན། སྐྱ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་ཏོག་འདི་བྱིར་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུལ་ནས་སྤོན་འདི་ཡང་རྒྱལ་
 པོ་ལ་ལུ་བར་གྱིས་ཤིག། སྤོན་ནི། སྤོན་རྒྱལ་པོ་བྱེད་དང་དགཉིས་བཅུ་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་ཆེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་ཁྱིམ་ས་བརྒྱད་མགོས་ཏེ་སོ་སོར་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་
 ལྟར། ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་བསྐྱངས་པས་རྒྱལ་པོར་གྱུར། བདག་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་ཉམས་པས་
 སྐྱ་རུ་སྐྱུས་ཡོད། བདག་སྤྱང་ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་ས་བསྐྱང་ནས་ལུས་འདི་ལས་ཐར་བར་སྒྲོ་བས།
 རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསོ་སྤྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ཆོག་ཞིག་བདག་ལ་གནང་དུ་གསོལ། ཅི་
 རྟེ་མ་གནང་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་མཚོར་བསྐྱར་རོ་ཞེས་འཕྲིན་སྤྲིང་ངོ།།

དེ་ནས་ར་བ་བསྐྱང་མཁན་དེས་ཤིང་ཉོག་ཁྱིའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ། གྲུས་སྤྱིང་པའི་འཕྲིན་
 རྣམས་རྒྱལ་པོ་ལ་རྫོགས་པར་ཞུས་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་མི་དགའ་བར་གྱུར། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་
 ཆོ་འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་བཞུགས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་བྱུང་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་ཆོ་
 གའི་དཔེ་ཡང་མི་རྟོན་པས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་དོན་དེ་མ་བསྐྱབས་ན་ནི་ཁྱེད་དེས་གཞོད་པ་
 བྱེད་པར་དོགས་ཏེ་ཐུགས་མི་བདེ་བར་སེམས་ཤིང་བཞུགས་པ་ལས། སློན་པོ་མཆོག་གཅིག་
 ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་ཁྱེད་ཞིག་གིས་ང་ལ་བྲིམས་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་སྤྱོད་གི། སློན་པོ་བྱོང་གིས་ངས་
 བར་དུ་རྟོན་བྱུང་པ་གནང་དགོས། བྱོང་གིས་མ་རྟོན་ན་བསད་དོ་ཞེས་སློན་པོ་ལ་བཀའ་བཅན་
 པོ་གནང་བ་རེད།

དེ་ནས་སློན་པོ་དེ་མི་དགའ་བཞིན་དུ་བྱིས་དུ་ཕྱིན། སློན་པོ་དེ་ལ་ཡ་ཤུག་བཞུས་པོ་ཞིག་
 ཡོད། ཡ་ཤུག་དེས་སློན་པོ་དེ་ལ་སློན་ཆད་བུ་བྱོང་འཇུག་ལུང་ཏེ་དགའ་སྤྱོད་དང་བཅས་གཏམ་
 གྲྭ་ན། འདི་རིང་ཅིའི་ཕྱིར་སློན་དང་མི་འདྲ་བར་ངོ་འཇུག་ནག་པོས་གཏམ་གྲྭ་བ་ཡིན་ཞེས་
 གྲྭས་པས། སློན་པོས་ཡ་ཤུག་ལ་རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་རྣམས་ཞིབ་པར་ཞུས་པར་མཛད།
 ཡ་ཤུག་དེས་བདག་གི་བྲིམ་ན་ཀ་བ་ཞིག་ལས་རྟག་པར་འོད་འབྱུང་བ་འདུག དེའི་ནང་ན་ཅི་
 ཡོད་ལྟོས་ཤིག་ཅིས་གྲྭས་པ་དང་། སློན་པོས་ཀ་བ་ལྷུང་རྟེ་གཤགས་པ་ན་དེའི་ནང་ནས་རྟེན་
 འབྲེལ་བཅུག་ཉིས་ཀྱི་མདོ་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་བྲིམས་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་བྱུང་ནས། སློན་
 པོས་བྲིམས་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུལ།

རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ཁྲིམས་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་གསེར་གྱི་སྒྲོམ་བྱར་བཅུག་ནས་ལྷ་
 ལ་བསྐྱར། ལྷ་ལ་དེ་ཐོབ་པས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མང་དུ་སྤྲུལ། ལྷ་ཁོ་
 རང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་གསོ་སྦྱང་བསྐྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གསོ་
 སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱུང་བ་ལ་བསྐྱེད་མ་མཛད་པས། ལྷ་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་ལྷ་རྣམས་
 སོ། །རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསོ་སྦྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐྱུངས་པས་ཆེ་འཕོས་ནས་
 གནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་མདང་ནམ་གྱི་ཆལྷོད་ལ་ངའི་སྤྱན་རླབ་འོངས་པ་
 ཡིན། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་རྒྱན་དུ་བཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རེད་ཅེས་བཙམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་མདོ་སྤྲེལ་མཛད་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བ་
 མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །

༡༡༽ ཆོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྒྲོར་སྒྱིར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། བདེ་བ་ཡོད་པ་དང་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་མེད་པ་རེད། དེས་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་རྒྱབ་ཅིང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་
 སྤང་དགོས་རེད། དགེ་བ་རྒྱབ་ཅིང་སྤྱིག་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལམ་དགའ་བ་མེད་པར་སྒྲེ་བོ་
 མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇུག་བདེ་བ་ནི་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 དུ་ཡན་ལག་བདུན་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་ མཆོད་པ་འབུལ་བའི་
 ཡན་ལག་ སྤྱིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་
ལག་ དགེ་རྩ་གཞན་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་བཅས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གསུམ་པ་སྟེག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི་
སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྟེག་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དང་། གཞན་ལྟག་མ་དུག་ནི་བདེ་བའི་རྒྱ་དགེ་བ་
སྦྱབ་པའི་ཐབས་རེད། ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་སྟེག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་། དགེ་
བ་ཤུགས་ཆུང་དུ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་པ་
ཡིན་པས། རྒྱུད་དག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཅེས།

ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་ན་དམ་པའི་ཚཱ་ཉན་འདོད་ཀྱི་སྟོ་མི་འབྱུང་ཞིང་
ཚཱ་ཉན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཅི་སྟེ་འཇུག་ཀྱང་དམ་པའི་ཚཱ་ཟབ་མའི་དོན་མི་གོ་བ་
དང་། གོ་ནའང་དམ་པའི་ཚཱ་འདི་སྦྱབ་དགོས་འདུག་བྱེད་དེ་གོས་འདུག་བསམ་པའི་སྟོ་མི་
སྟེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱུད་རྣམ་པར་མ་དག་ན་དགེ་རྩའི་བག་ཆགས་མི་སང་པས་དམ་པའི་
ཚཱ་ཉན་ནའང་དེ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་ནའང་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་
པ་ཞིག་མི་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ལམ་ལ་
འབད་བརྩོན་གནང་དགོས། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་འདི་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་དགེ་བ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ཐབས་མཁས་པོས་ལས་ཀ་བྱེད་ན་བྱ་བ་དེ་

ལས་སྤྱོད་པོ་དང་སྤྱོད་པ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཅིང་སྤྱོད་པ་ལ་ཡན་ལག་
བདུན་པོ་འདི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་རྣམས་པར་དག་ཕྱབ་པའི་བྱིར་ན་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད།

དེས་ན་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་
བདུན་པོ་འདི་རྒྱུན་དུ་ཞལ་འདོན་གནང་ཕྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་ཅེས་སྤྱོད་པ་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། སོ་སོའི་བཞུགས་ཁང་གི་ནང་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་སྐུ་འདྲ་དང་། གསུང་རྟེན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་པོ་ཏི། ཐུགས་རྟེན་མཆོད་
རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བཤམས་པའི་བྱང་དུ། མཆོད་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡོན་ཆབ་སོགས་མཆོད་
པའི་རྩ་ས་རྣམས་བཤམས་ནས། སྐུ་རྟེན་རྣམས་ལ་སྐུ་འདྲའི་འདུ་གཤིས་མ་ཡིན་པར་སངས་
རྒྱས་དངོས་ཡིན་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་ཡན་ལག་
བདུན་པོ་འདི་ཞལ་འདོན་གནང་ཕྱབ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་ཤིང་རྒྱུད་
རྣམས་པར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན།

ཡང་གནས་ཁང་དུ་དམིགས་བསམ་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མེད་ན་འང་མཆོད་པའི་རྩ་ས་
སྤྱོད་པ་བཤམས་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱོད་པ་དང་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལའི་གསུང་པ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབས། དེ་
ཡང་བཟང་སྤྱོད་སྒོན་ལམ་ལས།

རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་རྒྱས་རྣམས།

སངས་རྒྱས་སྤྱི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་དག།

དེ་ལྟར་ཚིས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་མ་ལུས་པར།

ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དག་གིས་གང་བར་མོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སྐབས་སུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཅིས་ཟིན་བྱུང་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས།
རང་གི་མདུན་དང་མཐའ་སྐོར་རྣམས་སུ་མ་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་ཡོད་སྟུང་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་
ཞལ་འདོན་གནང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱུང་ན་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན་དེ་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

སྤྱིར་དགེ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྩོན་ཡང་རུང་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་
གི་བྱང་པར་ལས་ཕན་ཡོན་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ན། རང་ཉིད་གཅིག་
བུས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཚོགས་བསགས་འདི་གནང་གི་ཡོད་སེམས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར།
རང་ག་ཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་ཞལ་འདོན་གནང་ནས་དགེ་བ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཡོད་ལྟ་བུ་ཀྱང་སྤོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་ན་ཕན་ཡོན་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

ལྟག་པར་ལས་དང་པོ་བས་དམ་པའི་ཚིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་
གལ་ཆེསྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མ་བསགས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་
མཛུགས་ལ། སྒོ་གསུམ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བའི་སྤྱིབ་པ་དང་བཅས་བཞིན་པར་ལམ་ཟབ་མོ་གང་
ཡང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་སོ།།

སྤྱབས་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སྤྱ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་རྒྱ་མི་ཆུང་བ་ཡོད་
ཀྱང་། རང་ཉིད་ཚོགས་བསགས་སྤྱིབ་སྦྱངས་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་ན་དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱབས་
རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་མི་ཐུས་པ་ཡིན། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། སྒོ་
གསུམ་ཐ་མལ་དུ་མི་སྡོད་པར་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་འབད་བ་ནི་རང་བྱིན་རང་ལ་
ཆེབ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་འབད་དགོས།

གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་བཞི་ལམ་བརྒྱུད་དང་། བལ་ཡུལ་
གྱི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ངོ་མཚར་བྱིན་ཆགས་པའི་གནས་
རྣམས་དང་། ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་བརྟེན་གནས་འཕགས་པའི་ད་གེ་འདུན་གྱི་སྤྲི་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་། ཚོས་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་གནས་བསྐྱོར་ལ་ཐེབས་པའི་ཆོ། བཟང་
སྦྱོང་སྦྱོན་ལམ་ནས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་ཞལ་འདོན་གནང་ནས། ཕྱག་
འཆོལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། བསྐྱོར་བ་སོགས་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་
སྤྱིབ་པ་སྦྱོང་ཞིང་། དགོ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་ཐུབ་པའང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་རང་རང་ཚོ་འཆི་ཁའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཀྱན་སྒྲོང་ཞེ་སྒྲུང་དང་། ཐུག་དོག །འདོད་
 ཆགས་དང་། འབྲུག་སེམས་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤི་ན་རན་སོང་གི་གནས་
 ལྟ་བུ་ལུས་རྟེན་རན་པ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་འཆི་ཁར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སྤྲོ་མ་དང་ཡི་དམ་རྣམས་སོ་སོའི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
 ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་སྦྱེ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་ཞལ་འདོན་གནང་
 བྱུང་བའམ་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་བྱ་བ་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་ཞིག་ལོན་བྱུང་བ་ལའང་
 ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་སྐབས། ཐོས་རྟགས་ཞེ་ཞིང་འདུལ་
 བ། སྒྲོམ་རྟགས་ཉོན་མོངས་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཚུལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆེ་
 རུང་གང་ཡིན་རུང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་མ་བྱུང་ན་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་མ་སོང་
 བའི་རྟགས་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་མམ་དུག་ལྡེ་རྣམ་རྟོག་གི་
 གཉེན་པོ་རུ་འགྲོ་བྱུང་བ་གནང་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས།

དེ་ཡང་ཐུག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་ནི་གཙོ་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱལ་དེ་
 བཙོམ་ནས་ཞིང་དམ་པ་རྣམས་ལ་གུས་ཞབས་བྱས་པའི་དོན་དང་། མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་
 ཡན་ལག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སེར་སྒྲུའམ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་ད རོས་པོ་རྣམས་ལ་ཞེན་
 ཅིང་ཆགས་པ་བཙོམ་ནས། དཀོས་པོ་གང་ལའང་ཡངས་སེམས་མེད་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་

བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀར་ཕྱུག་མེད།།

ཚཱ་ལའོར་བསྐོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཉེན་མོངས་པ་གཏི་མུག་གི་གཉེན་
པོ་རེད། གཏི་མུག་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དཔེ་རྟེན་གླེང་དོར་གྱི་གནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་

ལོང་བ་ཐང་དགྱིལ་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚཱ་གི་མིག་སྟེ་
ནས་ཐང་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་འབྱིད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྟོགས་
བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚཱ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་
འདེབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཏྲག་འཛིན་གྱི་གཉེན་
པོ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ཞལ་བཞུགས་བཞིན་པའི་སྤྱི་མ་དམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལྟ་
བུ་སྟེ་ཤོར་ནས། ག་ལེ་ག་ལེ་ཚཱ་ཞུ་དགོས་བསམ་ཞིང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་རང་དུ་ལུས་ནས་དམ་
པའི་ཚཱ་གསན་པའི་གོ་སྐྱབས་མ་ཐོབ་པར་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་དགོངས་པ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་སོང་ན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་གནས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་མ་
དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་ནན་ཏན་དང་། སྐྱ་འཆོ་ཞིང་
བཞུགས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཏྲག་འཛིན་གྱི་སྟོ་མི་སྟེ་བར་དེའི་དྲུང་ནས་དམ་པའི་ཚཱ་གི་མན་ངག་
ཟབ་མོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བསྟོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱི་སྟོ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན། བདག་གིས་དག་
བཅི་བསགས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བུ་བ་ན་ཀུན་
སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྩིས་བྱེན་པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དག་བར་གྱུར་ཅིང་། དག་
བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྩུབ་མི་ཟ་བ་དང་། ཡན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་

ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་
སྒོར་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་ནི་འོག་ཏུ་སོ་སོའི་སྒྲུབས་
སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡༡༽ བྱག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ནི།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ང་
རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་ལ་བདུན། བྱག་གི་ཡུལ། བྱག་གི་དབྱེ་བ། ལུས་
ཀྱི་བྱག་བྱ་ཚུལ་དམིགས་རིམ་དང་བཅས་པ། ངག་གི་བྱག་ཞལ་འདོན་གནང་ཚུལ། ཡིད་ཀྱི་
བྱག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཚུལ། བྱག་གི་སྒྲ་བཤད་དང་དུས། བྱག་གི་པན་ཡོན་བཅས་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི། བྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དུས་གསུམ་ག་ཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་།

ཚཱ་དང་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ།

ཞིང་རྩལ་ཀྱང་གྱི་གངས་སྡེ་དེ་གྱི།

ལུས་བདུད་པ་ཡིས་བདག་བྱག་འཆལ་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་དུ་ག་ཤེགས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚཱ་དགོན་
མཆོག་དང་། སྤས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་གངས་

ལས་མང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་རེ་རེའང་ལའོར་བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་གངས་མེད་པས་བསྐྱར་བ་དང་བཅས་ཏེ། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་
 མཁར་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྟུང་པའི་མོས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནང་ནས། རང་གི་ལུས་
 གྲང་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་སྟུང་པར་སྤུལ་ཡོད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་
 པའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟང་སྤྱད་སྒོན་ལམ་ལས།

བཟང་པོ་སྤྱད་པའི་སྒོན་ལམ་སྒོ་བས་དག་གིས།།

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་དུ།།

ཞིང་གི་རྩལ་སྤེད་ལུས་རབ་བརྟན་པ་ཡིས།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ།།

གཉིས་པ་ཕྱག་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱིར་ཕྱག་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་དང་། ངག་གི་ཕྱག་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་ཕྱག་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་རེད། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ལ། ཡན་ལག་ལྔའི་ཕྱག་བྱ་བ་
 དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཅས་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 ཡན་ལག་ལྔའི་ཕྱག་ནི། དབྲལ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས། སུས་མའི་ལྟ་ང་གཉིས་བཅས་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ལྟ་ས་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིང་གཞན་བསྐྱུམ་ཕྱག་དང་། གནས་ལྟ་
 ས་ལ་བརྟན་པའི་ཕྱག་ཞེས་གྲང་བཟོད། གཉིས་པ་བརྒྱུད་ཕྱག་ནི། ལྷོན་གིང་འགྲེལ་བ་ལྟར་

ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཐབ་ཅིང་དབྱལ་བ་ས་ལ་གཏུགས། ལག་པ་གཉིས་ཐང་ཀར་བརྒྱངས་
 ཏིམ་གོ་བོའི་ཐང་དུ་ཐལ་མོ་སྒྱར་བའི་ཕྱག་འཚལ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་བྱ་ཚུལ་དམིགས་རིམ་དང་བཅས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱག་གཉིས་པོ་
 དེ་ཇི་ལྟར་འཚལ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལུས་དྲང་པོར་བསྐངས་པས་ཅ་རྒྱུ་སེམས་ནམས་
 དྲངས་པར་འགྱུར་པས་དྲང་པོ་བཞི་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས། གོང་དུ་བསྐྱོན་པ་ལྟར་ལུས་ཞིང་གི་
 རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྒྲུལ་པའི་མོས་པ་བྱ་བའམ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་
 གཡས་སུ་ཕ་གཡོན་དུ་མ་གཅི་བོར་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་གར་བྱལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དང་། བྱད་པར་དུ་རང་ལ་སྤང་བའི་དབྱ་དང་། གཞོད་པའི་བགེགས་སོགས་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་རྩལ་འབྲིགས་པ་བཞིན་དུ་རང་དང་ལྟན་དུ་ཡོད་པར་བསམ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་བསམ་སྟེ། ལུས་གྲུས་པས་
 ལག་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་མོ་སྒྲིང་ཁར་སྒྱུར། དེའི་ཚེ་ཐལ་མོ་ལེབ་སྒྱུར་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཐལ་
 མོའི་བར་དུ་ནོར་བུ་བཟུང་བར་བསམ་སྟེ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་བུམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཐལ་མོ་སྒྱུར།
 ཐལ་མོ་དེའི་ནང་ཁོང་སྟོང་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲུ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 མཚོན། ཕྱི་ནོར་བུའི་དབྱིབས་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྒྲུ་ནམ་གཉིས་དང་། དེའི་རྒྱ་བསོད་
 བསམ་ཀྱི་ཚོགས་མཚོན་པ་ཡིན། དཔེར་ན་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པའི་ཕྱག་དང་པོ་
 གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བའི་བར་དུ་ནོར་བུ་འཛིན་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་ཐལ་མོ་དེ་སྤྱི་བོ་མགིན་པ་སྟིང་ག་སྟེ་གནས་གསུམ་དུ་རིམ་པར་གཏུགས་པ་
ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔྱད་ཞིང་། དེ་དང་དེར་
ཐུག་འཚལ་བས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་
དག་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་ཕབ་པའི་ཐུག་བྱ་བའམ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལྔ་
ས་ལ་བཏུད་པའི་ཐུག་བྱའོ།

ཡན་ལག་ལྔའི་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་ཇི་ལྟར་བསམ་དགོས་པ་འཕགས་པ་ལུང་བོ་གསུམ་
པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལུས་མོ་གཡས་པའི་ལྟ་ངས་ལ་འཇུགས་པ་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གཡས་ཕྱོགས་དྲང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསམ་པ་དང་།
ལུས་མོ་གཡོན་པའི་ལྟ་ངས་ལ་འཇུགས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་སུ་དག་གཡོན་ཕྱོགས་འཁྱོག་
བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བསམ་པ་དང་། ལག་པ་གཡས་པ་ས་ལ་འཇུགས་པ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
བྱང་ཆུབ་ལྡོན་གིང་གི་དུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཐུག་གཡས་པ་ས་ལ་བསྐྱུན་ནས་བདུད་སྟེ་དཔུང་
དང་བཅས་པ་བཏུལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བདུད་དང་བྱིར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པར་གྱུར་ཅིག་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསམ་པ་དང་། ལག་པ་གཡོན་པ་ས་ལ་འཇུགས་པ་ན་སེམས་ཅན་གང་སུ་
དག་བྱིས་པའི་ཚོས་ལ་གནས་ཏེ། གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ཡིས་

ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་པ་དང་། གདོང་དང་དབུལ་བ་ས་ལ་གཏུགས་པ་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པ་འདིས་སྤྲ་མ་ལ་རིམ་གྱོ་བའི་དུང་དག་
བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་བསམ་དགོས་
པར་གསུངས།

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔས་ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ལྷ་སེལ་བར་གྱུར་ཅིག །དབང་པོ་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །འདོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྷ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག །མདོན་པར་ཤེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལྷ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིག །མིག་ལྷ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་
བྱའོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ངག་གི་ཕྱག་ཞལ་འདོན་གནང་ཚུལ་ནི། ངག་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚིག་
རྣམས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ཡུལ་དུ་མོས་ནས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
དམ། རང་གི་ལུས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིང་གི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་སྦྱལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྲུ་གསུང་བུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་བརྗོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཚིག་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གསུངས་པའམ་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚིག་བྱིན་ཅན་རྣམས་

མ་གཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་རྟུ་གསུངས་བཞིན་པར་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །དེ་ཡང་། བཟང་སྤྱོད་
སྒོན་ལམ་ལས།

དེ་དག་བསྐྱུགས་པ་མི་ཟད་ཀྱི་མཆོ་རྣམས།།

དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱི་མཆོའི་སྒྲ་ཀུན་གྱིས།།

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བརྗོད་ཅིང་།།

བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བསྟོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོ་ཞལ་འདོན་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།།
ན་མོ་མཆོག་གི་ཡེ། ན་མ་སུ་གྱི་ཡེ། ན་མ་ཡུའྲུམ་གྱི་ཡེ་སྒྲ་དྲུ། འགྱུར་སྒྲགས་འདི་བརྗོད་ནས་
ཕྱག་ལན་གསུམ་འཆལ་ན་པན་ཡོན་འབུམ་ཐེར་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་ཡིན་པས་ན་ཕྱག་འཆལ་
སྐབས་ལན་གསུམ་རེ་འདོན་པར་བྱའོ།།

ཕྱག་མང་པོ་འཆལ་སྐབས། ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟོད་པ་
དང་། གསོལ་འདེབས་སོགས་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆོག་རྣམས་བརྗོད་པའམ། སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགོ་བཞི་སྟོར་དང་།

ཡང་ན། དཔལ་ལྷན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཡི་དམ་དགྱེལ་
ལའོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འཇམ་གསལ་པའི་དགོ་འདུན་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དཔལ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚུལ་སྦྱང་སྦྱང་མའི་ཚོགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
སྤྱན་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱུག་སྒྲོར་གྱི་ཞལ་
འདོན་རྣམས་གསུངས། གཞན་ཡང་དཀོན་མཆོག་རྗེས་བྲན་གྱི་མདོ་སོགས་ཞལ་འདོན་རང་
གིས་གང་ཤེས་གསུངས་ནས་ཕྱག་འཆལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་ཡིད་གྱི་ཕྱག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ།
ཡིད་གྱི་ཕྱག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་རིམ་རྣམས་མ་གཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏང་
བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་གི་རྒྱད་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱལ་སོགས་གྱི་དྲི་མས་མ་རྟོག་པར་ཡིད་
རབ་ཏུ་དང་ཞིང་སྒྲོ་ལ་ཕྱག་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྲན་བཞིན་པར་
གུས་པ་དང་ལྷན་པའོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་གི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་ཕྱག་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། སེམས་རྣམ་
གཡེང་གི་རང་དུ་ཤོར་ནས་ཕྱག་མང་པོ་བཙུམ་བ་ལས། ཡིད་མ་ཡེངས་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་
སྒྲོ་ནས་ཕྱག་གཅིག་ཙམ་བཙུམ་བ་ལ་ཡན་ཡོན་རྒྱ་ཆེབ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཞིན་མ་ངེས་ཤིང་རྗེས་སུ་བྲན་མ་ཐུབ་

ཀྲང་། དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་རབ་རྟུ་དང་ཞིང་དད་པ་དང་མོས་གྲུས་སྦྱེས་པ་ཙམ་
ལའང་བསོད་ནམས་དཔག་རྟུ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་
ཡོད་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བདེ་ཅན་སྒོན་ལམ་ལས།

སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་རབ་འབྱམས་གངས་མེད་པ།

རིན་ཆེན་གྱིས་བཀའ་སྒྲིན་པ་བྱིན་པ་བས།

འོད་དཔག་མེད་པའི་མཚན་དང་བདེ་བ་ཅན།

ཐོས་ནས་དད་པས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བྱས་ན།

དེ་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡིད་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་ཙམ་སྐྱར་བ་ལའང་
ཕན་ཡོན་གིན་རྟུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་པར་བྱའོ།

དུག་པ་ཕྱག་གི་སྒྲ་བཤད་དང་དུས་བསྟན་པ་ནི། ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའི་ཕྱག་ནི་རང་གི་
སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྒྲིབ་བྱང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན་ཁང་པའི་ནང་གི་རྒྱལ་
དང་བྱི་མ་རྣམས་ཕྱག་བདར་བྱེད་ཅིས་པ་ལྟར་རོ། །འཆལ་ནི་མཁུན་པའམ་ཡོན་ཏན་མངོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྐྱར་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།

འོ་ན་ཕྱག་བྱ་བའི་དུས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་རྟེན་སྐྱེ་ལྟ་དང་། གསུང་རྟེན་དམ་པའི་
 ཚཱ་གས་བམ་པོ་ཉི་དང་། ཕྱགས་རྟེན་མཚོད་རྟེན་སོགས་སྔ་དྲོ་ཉིན་དགྲང་དགོང་དྲོ་རྒྱམས་
 སུ་ཐོག་མར་མཇུག་པའི་དུས་དང་། རྟོན་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་དང་། སྤུས་ལ་ཕགས་པའི་དགོ་
 འདུན་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱམས་ལ་གནས་སྒྲོར་
 ཐེབས་པའི་སྐྱབས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་མཇུག་པ་དང་། རང་ལ་དམ་པའི་ཚཱ་གས་ཀྱི་མིག་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱམས་ལ་མཇུག་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དང་། དམིགས་
 བསལ་དུ་རྟོན་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་
 པའི་དུས་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཚཱ་བཟང་དུས་བཟང་གི་སྐྱབས་སུ་ཕྱག་མར་དུ་འཆལ་བ་
 སོགས་དགོ་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་ཐུབ་ན་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་ཡོད།

གཞན་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱིན་ཆད། དགོན་མཚོག་གསུམ་
 ཀྱི་རྟེན་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བསྒྲུབ་ནས་ཕྱག་མཚོད་འབུལ་མ་ཆད་པར་རྒྱན་དུ་གནང་ཐུབ་པ་དགོས། དེ་ཡང་ཐོག་
 མར་སྔ་དྲོ་མལ་ནས་ཡར་ལངས་པའི་ཆོ་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱམས་ལེགས་པར་བཅོས། གདོང་
 དང་སོ་ཡི་དྲི་མ་རྒྱམས་ལེགས་པར་བཀྲས་ཏེ་རྟེན་རྒྱམས་ཀྱི་སྐྱབ་སྔར་མཚོད་པ་འབུལ་ཞིང་
 ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དགོང་མོ་ཉལ་ཁར་ཉེས་སྒྲོད་རིགས་བྱང་ཡོད་པ་རྒྱམས་ལ་བཤགས་སྔོན་
 དང་། ལེགས་སྐྱད་དགོ་པའི་ཚཱ་གས་རྒྱམས་ལ་བསྔོ་སྔོན་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་། དགོན་

མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དྲན་ཞིང་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྐྱུ་གཟིམས་གནང་བ་སོགས་ལ་
བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་ལངས་པའི་ཆེ་ཕྱག་དང་ཞལ་འདོན་གང་ཡང་མེད་པར་ལངས།
དགོང་མོར་ཉལ་བའི་ཆེ་ཕྱག་དང་ཞལ་འདོན་གང་ཡང་མེད་པར་ཉལ་བ་སོགས། ལངས་པ་
དང་ཉལ་བའི་ཚུལ་དེ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱན་པོ་དུད་འགོ་རྣམས་དང་བྱད་པར་མེད་
པར་འགྱུར་ན། ང་རང་ཚོ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཚོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་དོན་པོ་དེ་
ཙམ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དགོང་མོར་ཉལ་བ་དང་སྒྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཆེ་ཕྱག་གྱི་ཕྱག་བྱ་བ་
དང་། ངག་གི་ཞལ་འདོན་གནང་བ་དང་། ཡིད་དྲན་ཤེས་དང་ཉམས་ལེན་ངང་ལ་གནས་སུབ་
པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།

བདུན་པ་ཕྱག་འཚལ་བའི་པན་ཡོན་ནི། ཕྱག་སྦྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
སྤངས་ཤིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་སུབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་
ཏན་སྒྲིབ་པའི་བགུགས་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་མགོ་བོ་གཞོན་པ་དང་། འཕྲོད་
བརྟེན་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱག་གྲངས་མང་པོ་འཚལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བད་ཀན་གྱི་ནད་རིགས་
སོགས་སེལ་ཏེ་ལུས་ཀྱང་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་སོགས་མཐོང་ཆོས་སུ་བྱུང་བའི་པན་ཡོན་མང་
པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།

ལུས་བཏུད་དབང་ཆེན་བར་གྱི་རྩལ་དག་དང་།

མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྱར་རྒྱལ་གྲངས་ཐོབ་ཅིང་།།

མཐར་ཐུག་ནི་བ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐུག་འཚལ་བའི་སྐབས་རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་འོག་ཏུ་ས་ཡི་རྩལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཡི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཁོར་ལོ་སྒྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པར་གསུངས། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་བཟང་ཞིང་མདོག་གསེར་
 ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་། མཛེས་ཤིང་མིག་ཏུ་སྒྲུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱད་སྟོན་
 ཅིང་གཟུང་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགོ་བ་དང་།
 ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བྱིན་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། གཟི་བྱིན་
 ཆེན་པོའི་གང་ཟག་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། འོངས་སྟོད་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་
 ཡོངས་སུ་ཐུང་བ་ལས་འདའ་བ་སྟེ། ཞེས་ཐུག་འཚལ་བའི་ཕན་ཡོན་བཅུར་གསུངས་པའི་
 རང་ནས་སྡེ་མ་དགུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། བྱི་མ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༣༽ མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།

གཉིས་པ་མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཡན་ལག་བསྟན་པ་ལ་བྱུག །མཚོད་པའི་ངོ་བོ། དམ་
པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཚུལ། མཚོད་པའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་པ། མཚོད་པ་
སྣ་བདུན་གྱི་སྒྲོར་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། སྤྱ་མ་མཚོད་པའི་ཚུལ། མཚོད་པའི་ཕན་ཡོན་བཅས་
བསྟན་པའོ། **།དང་པོ་ནི།** སྤྱིར་མཚོད་པའི་དོན་ནི། ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་དུ་ཤུ་ཇོན་ཞེས་པ་རྟེ།
ཡུལ་མཉེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་
པ་ནམས་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་
པའི་དགེ་རྩ་ཞིག་ཡིན། ས་ཡི་སྤྱིར་པོ་ལའོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།

ཁམས་གསུམ་ཀྱན་ན་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ།

དེ་ཡང་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལས་བྱུང་བས།

དེ་བས་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་འདོད་པ།

རྟག་རྩ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མཚོད་བྱོས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་
ཤིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་རྩ་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་ཐོབ་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལུང་ལས།

འདི་ན་སེམས་རབ་དང་བྱས་ནས།

གང་ཞིག་བཞུགས་དང་གང་ཞིག་ནི།

མྱ་ངན་འདས་ལ་མཆོད་བྱེད་པ།

བསོད་ནམས་མཉམ་སྟེ་བྱད་པར་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་པ་དང་། དགོངས་པ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་ཟིན་པའི་སྐྱེ་གདུང་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེ། ཡིད་ཀྱི་དད་པ་དང་མོས་
གུས་ལ་བྱགས་ཆེའུང་གི་བྱད་པར་མེད་ན་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པས།
སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཏེན་སོགས་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་དད་པའི་སྟོབས་བྱགས་ཆེར་སྐྱེས་
ཏེ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་དགེ་རྩ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཆེ་
དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམ་པ་གསུམ་ནི། སྦྱོར་བ་
སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ། དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། མཐུག་བསྐྱོར་བ་དམ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་ཤིང་། སྦྱིབ་
གཉིས་སྦྱངས་ཏེ་མཐར་བུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
བསམ་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱོར་བྱང་རྒྱུ་བསམས་གྱིས་ཅིས་ཟིན་དགོས་པ་ཡིན་འོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ་ནི། བདག་གིས་དངོས་པོ་འདི་དང་འདི་འདྲ་

འབྲུལ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ང་རྒྱལ་དང་ཁེངས་སེམས་དང་གྲགས་འདོད་དང་ཕྲག་དོག་ས་གས་མ་དག་པའི་རྟོག་པས་
 རྒྱུད་དཔྱད་གས་ཤིང་། རང་གིས་བྱས་པའི་དགོ་ཅུ་དེ་གཞན་ལ་ངོམ་ཚེས་སོགས་སུ་གྱུར་ནས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དགོ་ཅུ་སྟོབས་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་ན། དེས་པར་དུ་མཆོད་པ་
 འབྲུལ་སའི་ཡུལ་དང་། དབྲུལ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། འབྲུལ་མཁན་བདག་ཉིད་འཁོར་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུར་ན་རབ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་འང་
 བདག་གིས་མཆོད་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡུལ་ཡོད་སྟེ་མ་པའི་འཛིན་པ་དེ་དེས་པར་བྱགས་རུང་དུ་
 གཏོང་བུབ་པ་དགོས། །དཔེར་ན་མཁྲུལ་འབྲུལ་བའི་ཆོ་འབྲུལ་གས་དམིགས་ཏེ་བར་སྒྲུང་
 དུ་གཏོར་བ་ལ་མངོན་ཞེན་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
 ལྟར་གནང་བུབ་པ་དགོས་སོ།།

མཐུག་བསྐྱོ་བ་དམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཡུལ་བའི་དགོ་བའི་ཅུ་བ་དེ་རང་གཞན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་ན། ཇི་སྲིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
 དུ་དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཆུད་མི་ཟད་ཅིང་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་མཐུག་བསྐྱོ་བ་ལ་
 བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལྟར་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་དགོས་པ་དེ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད་དགོ་བའི་ཅུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རིགས་བསྐྱེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་དོན་ནི། མཆོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་ལ་

དབང་བའི་དངོས་པོས་མཚོད་པ་དང་། བདག་གིར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོས་
 མཚོད་པ་དང་། ལུས་འབྲུལ་བའི་མཚོད་པ་དང་། སྒྲོས་སྒྲུལ་བའི་མཚོད་པ་དང་། སྒྲ་ན་མེད་
 བའི་མཚོད་པ་དང་། བཀྲར་སྟེའི་མཚོད་པ་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལ་དབང་བའི་དངོས་
 པོ་བཟུང་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་གོས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱོགས་
 བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཡིད་ཡུལ་དུ་
 གསལ་བ་ཏུ་བ་སྟེ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་སོགས་མི་མངའ་ཡང་། བདག་
 ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་བྱིར་བཞེས་སུ་གསོལ་སྟུམ་པའི་མོས་པ་ཅེ་
 གཅིག་པས་ཕངས་སེམས་མེད་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ཏུ་
 སྟེལ་བར་མཛད་པའི་སྒྲིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིས་བུ་རྒྱུན་མི་ཆད་
 བར་འབྱུང་བའི་བསྟོ་གནས་བསྟན་པའི་གཞི་མ་འཕགས་ཚོགས་ད གེ་འདུན་གྱི་སྟེལ་
 བསྟོན་བཀྲར་ཞལ་ལག་དང་མང་པོ་ཕྱག་འབྲེད་སོགས་འབྲུལ་བ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 རྫོགས་པའི་ཐབས་མཚོད་པ་འབྲུལ་བའི་དགེ་རྩ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་
 བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས་གསུ ངས་ཡོད།

དེས་ན་དཔལ་འབྱོར་ཡོངས་སྟོན་དང་ལུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་རྩ་ས་ལ་ཕངས་སེམས་
 མེད་པར་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་དང་། ཉམ་ཐག་ལ་སྒྱིན་པ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱིས་དགེ་

ཅུ་བརྒྱན་པ་གལ་ཆེན་ཞིང་། ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཙམ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་ཚིང་
དང་བརྒྱན་ཏེ་མཚོན་པ་འབྲུལ་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་དགོས།

དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་འདི་ཡི་སངས་རྒྱས་སྤོང་གི་དང་པོ་འཁོར་བ་འཛིག་གིས་སྒོན་བྱང་
ཅུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཚེ། གསེར་ལས་བྱུང་པའི་གདུགས་དག་ཤུལ་ནས་བྱང་ཅུབ་
མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་གསེར་བྱུང་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་མེ་ཏོག་
གི་ཤེང་བ་ཤུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་སྒྲ་རགས་
ཤུལ་ནས་ཐོག་མར་བྱང་ཅུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཞི་པ་བདག་ཅག་གི་སྒོན་པས་
འཇམ་གང་ཤུལ་ནས་ཐོག་མར་བྱང་ཅུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེན་ལྔ་པ་
རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཅས་གདུགས་ཚོད་དག་ལ་སྒྱུན་དངས་ནས་ཐོག་
མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་འབྲེན་དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་སེང་གེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ང་རྩ་སྒྱུན་པ་ལ་གོས་ལྷག་དར་ཤོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཐལ་མོ་ཙམ་ཤུལ་ནས་ཐོག་མར་བྱང་ཅུབ་
མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ལྟར་སོ་སོའི་རྣམ་ཚིང་དང་བརྒྱན་ཏེ་ཡུལ་དམ་པ་
རྣམས་ལ་མཚོན་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཚོན་པ་ནི། བདག་གིར་ཡོངས་སུ་མ་
བཟུང་བའི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ན་ཡོད་པའི་མེ་ཏོག་དང་། སྒྲན་དང་། རིན་པོ་
ཆེའི་རིགས་དང་། ཅུག་ཙང་མ། ལྷོན་ཤིང་། ས་ཕྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ། མཚོ་དང་
རྫིང་བུ་པདྨས་བརྒྱན་པ་སོགས་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་

རང་གིས་སློ་ཡིས་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཕམ་མིང་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱན་ཏེ་དེ་དང་དེ་ལྟ་
བུ་ཡོད་པ་རྣམས་འབྲུལ་བ་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒོ་ནས། མཆོད་ཡུལ་གྱི་ཞིང་དམ་པ་དགོན་མཆོག་
རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟོང་ཐག་པ་ནས་འབྲུལ་བས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་
རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལུས་འབྲུལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདག་
གི་ལུས་གཅེས་ཤིང་ཡངས་པ་འདི་མཆོད་ཡུལ་གྱི་ཞིང་དམ་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ལ་དབྲུལ་བར་བྱ། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་བཞེས་ནས་
བདག་གིར་མཛོད་ཅིག་སྟམ་པ་དང་། ད་ནས་བཟུང་སྟེ་བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིད་རྣམས་ལ་
དབང་བས་བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས། བྱིད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྒོར་
བསགས་གྱི་སྒྲིག་པ་རྣམས་ལ་བཤགས་སྦྱང་དང་། བྱིན་ཆད་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་
པར་དགེ་བ་ལ་ཅི་ཐུབ་ཀྱིས་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྦྱེས་ནས་ལུས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྒོས་སྒྲུལ་བའི་མཆོད་པ་ནི། རང་གི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བྲུས་ཁང་གསལ་
བཟུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་རི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་དེར་སྒྱུན་བྱངས་ཤིང་བྲུས་གསོལ་བ་
དང་། སྐྱ་བྱི་འབྲུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྒྲུལ་བའི་སྐྱའི་ཆབྱད་ཅན་རྣམས་ལ་ན་བཟུང་ཆོས་
གོས་འབྲུལ་ཞིང་། ལོངས་སྐྱའི་ཆབྱད་ཅན་རྣམས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་འབྲུལ་བ་དང་། དྲི་
ཞིམ་པོའི་བྱགས་པ། མཛེས་པའི་མེ་ཏྲོག་བདུག་སྟོན། ལྷ་བཤོས། རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མེ།

གཞལ་མེད་ཁང་བཟང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས། སྤྱ་དབྱངས་དང་རོལ་མོའི་
མཚོད་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱལ་ཏེ་འབུལ་བ་ལ་སློ་སྤྱལ་གྱི་མཚོད་པ་ཞེས་བརྗོད། མདོ་དང་
སྤྲུགས་གྱི་ཚིག་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་སློས་སྤྱལ་གྱི་མཚོད་པའི་སློར་མང་པོ་བསྟན་ཡོད་པས་
ཚིག་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་དོན་རྣམས་ཡིད་ལ་བསམ་ནས་སློས་སྤྱལ་གྱི་མཚོད་པ་
འབུལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་མཚོད་པ་ནི། སྤྱོད་འབྲུག་ལས།

ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོད་མཛད་ལྟར།

དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས།

མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་མཚོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པ་བཅུ་དྲུག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་སྤྲུགས་
མཉེས་པའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་མཚོད་དགོས་པ་ནི། འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྟན་
ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་གཤེས་པར་མི་རུས་ལ། དེས་ན་སྤྱོད་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཚོད་
པ་ཇི་ལྟར་འབུལ་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཚོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སློས་མོས་གིང་བསམ་པའོ། །དེ་ནི་མ་དག་པའི་སློ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚོད་པ་ལས་བྱུང་པར་

དུ་འཕགས་པ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མཆོད་པའི་ཚུལ་
ལྟར་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

ཕྱག་པ་བཀུར་སྟེ་མཆོད་པ་ནི། དེ་ལ་བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། དུག་གི་
མཆོད་པ་བཅས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོད་འབྲུག་ལས།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་བདག།

བསྟོད་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོད།

བསྟོད་དབྱངས་སྟོན་སྤྱིན་དེདག་ལ།

ངེས་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བས།
བདག་གི་ལུས་གྲངས་མེད་པར་མོས་ཏེ་སྐྱད་ཀྱི་གཏང་རག་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་
དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ནས། རྒྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་བརྗོད་
ནས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྲགས་པར་བྱེད་པས་བྲགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཕྱག་གི་མཆོད་པ་ནི། བོད་དུ་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་པས། ཕྱག་འཆའ་བ་དེ་ཡང་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུ་རུང་བ་གཞུང་འགྲེལ་
རྣམས་ལས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྤྱོད་མེད་པའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ལ། བྱི་བྱང་

ཟིང་གི་མཚོད་པ། འབྲིང་ལུས་ངག་གི་མཚོད་པ། རབ་སྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་བཅས་ནམ་པ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་མཚོད་པ་ནམས་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ནི་
སྤྱི་མ་བསྟེན་ཚུལ་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་མཚོད་པ་སྣ་བདུན་གྱི་སྐོར་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཞལ་ལ་མཚོད་ཡོན་གྱི་
མཚོད་པ། ཞབས་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་མཚོད་པ། དབུ་ལ་མེ་ཉོག་གི་མཚོད་པ། ཤངས་ལ་དྲི་
ཞིམ་བདུག་སྒོས་གྱི་མཚོད་པ། སྒྱན་ལ་སྒྲང་གསལ་གྱི་མཚོད་པ། སྐྱུ་ལ་དྲི་ཆབ་གྱི་མཚོད་པ།
ཞལ་ལ་ལྷ་བཤོས་གྱི་མཚོད་པ། སྒྱན་ལ་རོལ་མོའི་མཚོད་པ་བཅས་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་། མཚོད་
པ་སྣ་བདུན་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་ཞིག་ལས་ཞབས་བསིལ་མ་བརྩེ་བའི་མཚོད་
པ་བདུན་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་རོལ་མོ་མ་བརྩེ་བའི་མཚོད་པ་བདུན་ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་
འཇོག་པ་ཡིན་སྟེ།

དང་པོ་མཚོད་ཡོན་ནི། རྒྱལ་བ་བྲས་དང་བཅས་པའི་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ལ་ཉོན་མོངས་
བགྲེས་སྐོམ་སོགས་མི་མངའ་ཡང་། བདག་སོགས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
གྱི་གདུང་བ་སེལ་བའི་སྤྲད་དུ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚུག་ཅང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་
བྲགས་དགེས་པ་ཆེན་པོས་བཞེས་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བསམ་ནས་འབུལ་བ་ཡིན། དེ་
ལྟར་བཏུང་བ་ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བགྲེས་སྐོམ་ཞི་བ་
དང་། སྒྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཞབས་བསིལ་ནི། མཚན་བཟང་པོ་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོའི་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་
 པའི་ཞབས་བྱུང་དག་ལ་དྲི་མ་མི་མངའ་ཡང་བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་
 གྱིར། ཞབས་བསིལ་བའི་རྒྱག་ཅང་དྲི་ཞིམ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟུང་བའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས།
 རྒྱུ་བོ་མ་ལུས་པ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་མཚོག་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མེ་ཏོག་ནི། རབ་རྩ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མེ་ཏོག་འདི་རྣམས་རྒྱལ་བ་
 གསུམ་དང་བཅས་པའི་དབུ་དང་རྒྱ་གཟུགས་སམ། ཡང་ན་སྤྱན་རས་ཡངས་པའི་གཟིགས་མོ་
 རུ་ལྟུང་བས། རྒྱུ་བོ་མ་ལུས་པ་མི་མཛེས་པའི་སྤྱོན་ཀྱན་རྣམ་པར་དག་སྟེ། མཚན་དང་དཔེ་
 བྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་བདུག་སྤྲོས་ནི། རྩམ་སྤྱོད་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་བདུག་སྤྲོས་འདི་རྒྱལ་བ་
 གསུམ་དང་བཅས་པའི་གངས་ལ་མཚོད་པ་ལྟུང་བས། རྒྱུ་བོ་མ་ལུས་པ་རྩུལ་བྲིམས་འཆལ་
 བའི་དྲི་མ་ཀྱན་དག་པར་གྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་རྩུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་དང་ལྷན་ཞིང་རྩུལ་བྲིམས་ཀྱི་
 ལུང་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ལྔ་པ་མར་མེ་ནི། རབ་རྩ་གསལ་བའི་སྤང་གསལ་སྤྱོན་མའི་མཚོད་པ་འདི་རྒྱལ་བ་གསུམ་
 དང་བཅས་པའི་སྤྱན་ལ་མཚོད་པ་ལྟུང་བས། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་
 པའི་སྤྱན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱན་མ་འདྲེས་པར་

མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྗེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

མར་མེ་འབུལ་བའི་ཆོ་དམིགས་རིམ་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་ན། མར་མེའི་སྣོད་དེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་
སྣོད་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་ཁམས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་མཉམ་པར་སྒྲོམ། སྣོད་བྱ་ནི་རིའི་རྒྱལ་
པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་སྒྲོམ། མར་བྱ་ནི་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་དུ་སྒྲོམ། དེ་ལྟ་བུའི་མར་མེ་དེ་སྤྱོད་གས་
བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་མདུན་དུ་གུངས་མེད་པར་འབྱུང་བར་མོས་ཏེ་དབུལ་
དགོས། འོད་ཀྱིས་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་མཐའ་དག་
བསལ་ནས་སྤྱོད་གས་བཅུའི་ས ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་གསལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་ཁང་མེད་པར་མར་མེ་བཞག་མི་རུང་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེ་
མ་ལེབ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་ཆོ་མར་མེ་ཐུལ་བ་དེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱས་དང་བཅས་པ་བྱུགས་མཉེས་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པས་མ་འབུལ་ན་ལེགས་པ་
སོགས་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དུག་པ་བྲི་ཆབ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

སྣོད་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བྲི་ངད་ལྡང་བ་ཡི།།

བྲི་མཚོག་ནམས་ཀྱིས་བྱབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྤྱུ།།

གསེར་སྤྱང་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར།།

འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་བྱུག་པར་བགྱི།།

ཞེས་པ་ལྟར། ལེགས་པར་སྤྱང་བའི་དྲི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་འདི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པའི་
སྤྱ་ལུས་ལ་སྤུལ་བས། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་
སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཀྱན་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་ལྟ་བཤོས་ནི། ཞལ་ཟས་རོ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱ་བཤོས་འདི་རྣམས་རྒྱལ་
བ་སྤྱས་དང་བཅས་པ་ལ་བཀྱེས་པ་མི་མངའ་ཡང་། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་དག་ཅིང་གཙང་མར་བཤམས་ཏེ་སྤུལ་བས། སྤྱེ་བོ་ཀྱན་ཟག་བཅས་ཟས་
ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་སྤྱར་བར་གྲོལ་ནས། ཟག་མེད་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་ནས་མཐའ་
བྲལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་ཤོག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་སྤྱ་སྟན་ནི། རྣ་བར་སྟན་ཅིང་འཛེབས་པའི་རོལ་མོ་དང་སིལ་སྟན་སོགས་སྤྱ་
དབྱངས་ཀྱི་མཚོན་པ་འདི་དག་སྤྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པ་ལ་སྤུལ་བས། འགྲོ་
བ་ཀྱན་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིན་པ་རང་སར་དག་སྟེ་ས་བཅུ་ལམ་ལྟ་རིམ་གྱིས་བགོད་དེ་སྤྱ་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་སྤྲ་མ་མཚོད་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུད་ཐོམ་བྱུང་ལས།

མཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ།

སྤྲ་མ་མཚོད་པ་ཡང་དག་བརྩམས།

དེ་མཉེས་པས་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི།

ཡེ་ཤེས་མཚོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དང་། དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེས། སྤྲ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་མ་ཞུགས་ན། སེམས་ཉིད་འདི་
བལྟས་པས་མི་མཐོང་། བཟུང་བས་མི་ཟིན། བཀག་པས་མི་ཁེགས། རང་གི་སྣང་བ་འདི་
ཡང་སྤངས་པས་མི་སྤོང་། བཤིག་པས་མི་ཤིགས། དེ་བས་ན་ཚོགས་གསོག་པར་འདོད་པ་
དང་། སྤྱིབ་པ་སྤྱིང་བར་འདོད་པ་དང་། བར་ཆད་ཞི་བར་འདོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་
བ་དང་། སྣང་བ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྤྲ་མ་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་ཞིང་། གསོལ་བ་འདེབས་པ་
གཅིག་ཕུ་ལས་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

དམ་པའི་ཚཱ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་གསང་སྟགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཚཱ་གྱི་ཉམས་ལེན་
གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྤྲ་མ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་མཚོད་པ་འབྲལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གསང་སྟགས་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་འབྱུང་བ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲ་མའི་
བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན། བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ནི་དད་པ་དང་མོས་

གུས་ཆེའུང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དད་པ་དང་མོས་གུས་ནི་སྤྲོ་མའི་སྒྲིག་སྤང་བྱུགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིད་ལ་བྱུང་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། སྤྲོ་མ་ལ་མཆོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་སྤྲོ་མ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་
 གསོལ་བ་བཏབ་པ་སྤྲོ་མ་མཆོད་པའི་ཚོགས་སོགས་གསུངས་ནས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་གནང་
 བྱུང་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་དང་། རྟིག་པ་དང་སྤྱིབ་པ་སྤྱངས་པ་
 དང་། ཚོས་སྒྲིབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། ཉམས་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་
 སོགས་པན་ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕུག་མི་ལ་བཞད་པ་རྩོམ་ཞེས། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོད་
 པ་བས་སྤྲོ་མའི་བ་སྤྱིའི་ཁུང་བུ་གཅིག་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་ཞེས་སོགས་ལུང་མཐའ་
 ཡས་པ་བྱུང་བ་ལྟར། ཚོས་བཅུ་ཉེར་ལྔ་སོགས་དུས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ། མཆོད་
 པའི་རྫས་ལེགས་པར་བཤམས་ཏེ་ཕ་བའི་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རང་
 གཟུགས་ལ་འཁོར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པས་བསྐྱོར་བ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱོན་གྱི་ཡུང་པོ་འབྲིགས་པ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་བཞུགས་
 ཡོད་སྟུང་པའི་མོས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནང་བ་སོགས་ཚོགས་གཞུང་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་
 དམིགས་རིམ་རྣམས་མ་གཡོངས་པར་གསལ་བཏབ་ནས་དགེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་ཕ་བ་སྤྲོ་མ་
 མཆོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

དུག་པ་མཚོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ་རྒྱས་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བསྐླལ་པ་བཟང་

པོ་ལས།

ནམ་མཁའ་དག་ནི་ཚད་དག་གཟུང་བ་དང་།

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་བགྱང་བྱས་ཀྱི།

སངས་རྒྱས་དག་ལ་དད་པ་ཤས་ཙམ་གྱི།

བསོད་ནམས་ཚད་གཟུང་བར་ནི་བྱས་པར་དགེ།

ཇི་སྲིད་མྱ་ངན་འདས་བདེ་མ་རེག་པར།

དེ་སྲིད་མི་ཁོམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་མི་འགྱུར།

དེ་བས་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་ཞིང་ཐོབ་ནས།

བག་ཡོད་མི་ཡིས་བཀྱར་བསྟེ་མཚོད་པ་གྱིས།

སངས་རྒྱས་དག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཆོ།

བདེ་གཤེགས་མྱ་ངན་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ།

མཚོད་པ་རྒྱུད་ཤས་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ།

བསམ་པར་བྱས་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་གོ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ལ་དད་པ་ཡང་དག་པ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་རྒྱུད་དུ་ཅོམ་སྤུལ་བ་
 ལའང་བསོད་ནམས་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་མདོ་སྤེལ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། རྒྱུན་གྱིས་བདག་སྤྱང་པོ་བཟའ་མི་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་གོས་
 གཅིག་ལས་གྱོན་རྒྱ་མེད་ལ། གཅིག་སྤྱང་མོ་ལ་འགྲོ་བ་དེས་གོས་དེ་གྱོན། གཅིག་གོས་རྩ་
 སྤང་ནང་དུ་གཟུགས་བྱས་བཞུགས། དེ་ལྟར་རེས་མོས་གནང་བའི་ཆེ་རྒྱུད་མས་སྤྱས་པ། བདག་ཅག་
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པས་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ལ། དེ་གོས་གཅིག་
 པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་ཏེ་བསོད་ནམས་བྱའོ་ཞེས་སྤྱས་ཀྱང་ཁྱོ་པོ་དེས་མ་མོས་པ་རེད།
 སྐབས་ཞིག་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་རྒྱུད་མ་དེ་ཡིས་གོས་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ལ་འབུལ་རྒྱུར་བསྐྱར་ནས་མོ་རང་གིང་ལོའི་ཞབས་སུ་ཉལ་ནས་བཞུགས། བསོད་སྟོམས་
 པ་དེས་སྤུལ་བ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་མ་དེའི་མཆན་ནས་དྲངས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་མཛད།
 ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཅས་པས་ཐོས་ནས། བཙུན་མོ་དེས་ཡུལ་གྱི་གོས་དང་རྒྱན་
 ཆེ་ཆེ་ཞིག་སྤྱང་མོ་དེ་ལ་བྱིན་པས། ཆོ་རབས་འདི་ལ་ཡུག་པོར་གྱུར་ཅིང་ཆོ་རབས་མང་པོའི་
 བར་དུ་གོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་ཡོད།

ཡང་རྒྱུན་མཉན་ཡོད་དུ་བསྟེན་དགའ་མོ་ཞེས་ཡུལ་དེར་ཞུགས་ནས་སྤྱང་བས་ཅོམ་
 ཀྱིས་འཆོ་བའི་དབུལ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་པོ་དང་བྱིས་བདག་ཡུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་མཆོད་སྟོན་དང་མར་མེ་མང་པོ་སྤུལ་བ་མཐོང་ནས་བསམས་པ།

བདག་གིས་སྒོན་ཆད་ལས་ངན་ཅི་ཞིག་བྱས་ནས་རིགས་ངན་དུ་སྐྱེས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འབྲུད་ཀྱང་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱ་ཟས་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཡི་
 ཆད་བྱས། སྒྲོང་མོར་རྒྱ་བའི་ཆོ་ཉིན་ཅིག་དོང་ཅོ་གཅིག་རྟེན་པ་དེས་མར་ཉུང་དུ་ཞིག་ཉོ་རྒྱུ་བྱང་
 བས། ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་མར་མེ་ཀོང་བྱ་གང་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐུ་ལྟར་སྐྱུ་ལ། མར་མེ་རྒྱང་དུ་འདིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་
 བས་མ་འོངས་པ་ན་བདག་གིས་རབ་ཀྱི་མར་མེ་ལྷན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་པའི་
 གྲི་མ་བསལ་བར་ཤོག་ཅེས་སྒོན་ལམ་བཟང་ནས་སོང་ངོ་།

དེའི་ཆོ་མོའུ་འགལ་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཀོང་བྱ་རྣམས་སྤྲད་དུ་སོང་བ་ན། མར་མེ་ཆེན་པོ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་ལ། བསྐྱེན་དགའ་མོའི་མར་མེ་རྒྱང་དུ་གཅིག་བྱ་ནི་འབར་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་འབར་ཞིང་འདུག་གོ། མོའུ་འགལ་བྱས་ཉིན་པར་མར་མེ་སྐར་བས་དོན་མེད་དེ། མཆོན་
 མོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་སྐབས་སྐྱུར་དགོས་བསམས་ནས། ཐབས་སྣ་ཆོགས་
 ཀྱིས་མར་མེ་དེ་གསོད་པར་བརྩམས་ཀྱང་བསད་མ་བྱུང། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟིགས་
 བས་མོའུ་འགལ་བྱ་ཞོག་ཅིག་མར་མེ་དེ་ནི་བྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གསོད་མི་བྱུང་སྟེ། མར་མེ་
 འདི་ནི་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་ལ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པས་སྐྱུ་པ་ཡིན་གསུངས།
 བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེན་དགའ་མོ་དེ་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་མར་མེའི་འོད་ཅེས་བྱ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུལ་བ་ལུང་ལས།

བསོད་ནམས་རྩུང་ཡང་བརྟམ་མི་བྱ།
 དེ་ནི་བདག་ལ་མི་འོང་མིན།
 རྩུལ་ཐིགས་པ་འཇག་པ་ཡིས།
 རྫོད་ཆེན་གང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན།
 བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ནི།
 རྩུང་ཟད་རྩུང་ཟད་བསགས་ན་རྫོགས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་རྩུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བའི་རང་ནས་
 ཐུག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

༡༥༽ རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག

གསུམ་པ་རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལྔ། སྒྱུང་བྱའི་རྩིག་པ་ངོས་གཟུང་བ།
 སྒྱུང་བྱེད་སྟོབས་བཞིའི་ངོ་སྒྲོད། རྩིག་པ་བཤགས་ཚུལ། རྩིག་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན། རྩིག་པ་
 དག་པའི་ཉགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྩིག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བགྱིས་
 པའམ་བགྱིད་དུ་བསྐྱུལ་བའམ་བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལས་བྱུང་བ། གནས་སྐབས་
 མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཞིག་ལ་གོ་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བའི་སྒྲིག་པ་ནི། ཤ་དང་པགས་པ་ལ་སོགས་
 བའི་བྱིར་དང་། ཅུད་མའི་བྱིར་དང་། བོར་གྱི་བྱིར་དང་། རང་དང་རང་གི་གཉེན་མཛེས་བཤེས་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་བྱིར་སྒྲིག་གཙོད་པ་དང་རྩུན་སྒྲུབ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྤང་
 གིས་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་བའི་སྒྲིག་པ་ནི། རང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་སོགས་ལས་གཞན་ལ་འཁོན་
 འཛིན་ཞུགས་པའམ། རང་དང་འགྲན་ལྷན་གྱི་པ་ལ་སྤོ་མ་བདེ་བར་ཁོང་ཁྱོས་ནས་དེ་
 ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་ནས་སྤྲོད་
 བའི་སྒྲིག་པ་ནི། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྤྲོས་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་
 འབྱེད་མ་ཤེས་པར། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་ལ་འཇུག་སྟེ་འཆོ་བ་ཚཱ་སུ་སྒྲུབ་སོགས་ཡིན་
 ནོ། །མདོར་ན་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ།།

དེས་སྤྲོས་ལས་ནི་མི་དགེ་བ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུག་གསུམ་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་སྤྱོད་དེ་
 རྣམས་རྣམ་པ་དགེ་བ་ལྟར་སྤྲོད་བའོད་ཀྱང་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་ནི། གསོ་སྤྱོད་དང་དགེ་བ་སྟོན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤོམ་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱུར་སོགས་ཞུས་ནས། བསྐྱུར་བྱ་དང་སྤོམ་པ་དམ་ཚཱ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་
 བསྐྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི། སྤོམ་པ་

དང་བསྐྱབ་ཚེགས་སོགས་ཞུས་པ་ལ་མ་ཉོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་པར་གྱུར་པའི་སྒྲིག་
པའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིར་རང་ཚཱ་སྒྲིག་པ་བསགས་ཚུལ་ལ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་སྒོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡོང་གི་ཡོད་པེད། དེ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་། བག་མ་མཆིས་
པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་
བསམ་དང་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྟེན་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་
སྤོངས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་བདེ་བའི་རྒྱ་སྤྱབ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་མི་འདོད་ཀྱང་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་སྤང་མི་ཤེས་པར་བྱེད་ཅི་ལོག་མི་དག་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པའོ།།

གཉིས་པ་མ་གྲུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་ཀྱང་ཚེགས་བསགས་
སྤྱིབ་སྤང་གི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྒྱུད་མ་དག་པའི་དབང་གིས་དམ་པའི་ཚཱ་ལ་ཡིད་ཆེས་
དེ་ཙམ་སྤྱེ་མ་བྱུང་ནས་ཚཱ་ལ་སྤང་རྒྱུད་དང་གལ་རྒྱུད་ཤོར་ཞིང་། ཚཱ་འདིའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་ཞེན་
ཆགས་ཆེན་པོ་སྤྱེས་ནས་ཚཱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇུག་པའོ།།

གསུམ་པ་བག་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། ཚཱ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིག་པ་མི་དག་
བའི་བྱོགས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དམ་པའི་ཚཱ་ལ་གོམས་འདྲིས་དང་བག་
ཆགས་དེ་ཙམ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤོངས་གོམས་བག་ཆགས་ཤོག་དྲིལ་འདྲ་ཞེས་པའི་
དཔེ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གཟབ་གཟབ་དང་དོ་སྤང་མེད་པ་བག་

མེད་ཀྱི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་ཚིས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་ཚུགས་མེད་
པར་འཇུག་ཤོར་བ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ནི། ཚེ་རབས་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་ཉོན་
མོངས་པའི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཏིང་
འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཞན་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་རྒྱས་ནས་སེམས་
ལ་རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཤོར་ནས་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་ནན་
ཏན་དུ་འཇུག་པའོ།།

གཉིས་པ་སྦྱང་བྱེད་སྟོབས་བཞིའི་དོ་སྦྱོང་མདོར་བསྡུས་ནི། ཞལ་རྒྱུན་ལ་སྦྱིར་སྒྲིག་པ་ལ་
ཡོན་ཏན་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བཤགས་ན་འདག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞེས་
བ་ལྟར། སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པའི་ལས་འདི་དག་སྦྱང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞི་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱངས་དགོས་པ་ཡིན་པས། སྟོབས་བཞི་ནི། རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་
པའི་སྟོབས་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་དང་། སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་
དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཁོང་དུ་དྲག་
སོང་བ་ལྟར་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགྱོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་གྲང་
བརྗོད། གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་བསགས་པ་དེ་སྦྱང་
ཞིང་འདག་པའི་ཆེད་དུ་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནད་དམ་དྲག་

གི་གཉེན་པོར་སྦྲན་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སོར་ཚུད་པའི་སྟོབས་ནི། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་
པར་མཐོང་ནས་ཕྱིན་ཆད་སྤང་མི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་སེམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པའོ། །དེ་
ལ་ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་ཀྱང་བཟྃ། བདེ་ཕན་སྟོན་ལམ་ལས།

ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དགའི་ལས།།

ད་ནི་མི་བཀྱིད་སེམས་ལ་དམ་བཅའ་བཟུང་།།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ཉན་གྱི་སྟོབས་ནི། ཚཱ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་
དང་ཚཱ་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གིས་སྟོན་པའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ལ་འཛིགས་ཤིང་
སྐྱག་སྟེ་སེམས་འགྲོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས། སྐྱབས་ལུལ་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་
བྱུགས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚཱ་འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་ལས་གོལ་བར་བྱེད་པའི་དམ་པའི་ཚཱ་
དང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོག་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་སྟོལ་མ།
གྲུ་བྱ་བ་ལྟ་བུར་གནས་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ཞིང་འཁོད་པའོ།།

དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལ་བསྟན་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་འདག་
པར་གྱུར་པས་ན་སྟོན་པ་བཤགས་སྟོང་གི་སྐྱབས་སུ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཤིན་ཏུ་གལ་
ཆེའོ། །ཚཱ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚཱ་བཞི་དང་
ལྷན་ན་སྟོན་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་སྒྲིག་པ་བཤགས་སྒྲིབ་གི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་
སྒྲིབས་བཞི་ཀ་ཚང་བ་གལ་ཆེའོང་། ཅི་སྟེ་སྒྲིབས་བཞི་ཀ་མ་ཚང་ནའང་གང་རུང་གཅིག་དང་
ལྷན་པས་ཀྱང་སྒྲིག་པ་སྒྲིབ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཚཱ་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཤར་ནས་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱུག་པར་ཚུབ་
ཆེན་པོ་ཕ་མཐའ་མི་མངོན་པ་ཞིག་དྲག་པོར་འབབ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གསུམ་ག་ལས་
འབབ་ན་བྱེ་མའི་ཕུང་པོ་དེ་ཚུབ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆེག་མེད་པར་བྱེད་ན། བཞིས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་
པའི་དབེས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ།།

དངོས་སུ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་སྐབས་སྒྲིབས་དང་པོ་བཤགས་ཡུལ་དུ་འོས་པའི་སྒྱེ་
བོ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་འཇུག་ལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱང་དུ་བདག་གིས་བྱ་མི་འོས་
པ་སྒྲིག་པ་མི་དག་བའི་ལས་བྱས་སོ་ཞེས་སྟོང་ནས་འགྲོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་པོར་སྒྲིག་
པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་སྒྲིབས་སྒྲིབ་ཆད་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དག་བའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་
པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཉེན་གྱི་སྒྲིབས་སྒྲར་བྱས་ཟིན་གྱི་སྒྲིག་
པ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་
པ་ལེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་སྒྲིག་པའི་གཉེན་པོར་ཟག་བཅས་དང་
ཟག་མེད་གྱི་དག་བའི་ཚོགས་བསྐྱབས་པོ་ཆེལ་ངོམས་པ་མེད་པར་སྤྱད་པའོ།།

དེ་ལྟར་དག་བ་སྐྱབ་པས་སྒྲིག་པ་འདག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དག་བ་ནི་སྒྲིག་པ་

ལས་ཀྱང་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སོ། །མདོན་པ་ཀྱན་བརྟམ་ལས། མི་མཐུན་པའི་
 རྟོགས་ཀྱི་ལས་ལས་ནི་གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་ལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུས་འཕངས་སུ་ཟེན་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འོན་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བརྩོན་ཞེ་ན། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་སྤྲོ་བ་འདིར་
 བརྟན་པའི་བྱག་འཛེལ་བ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དག་ལ་བརྩོན་པ་
 དང་། རྡོ་རྗེ་གཙོད་པའི་མདོ་ལས་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དག་གྲོག་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་
 སོགས་ལ་ཡན་ཡོན་ཆེན་པོ་གསུངས་ཡོད་པས། ཡི་གེ་གྲོག་ཤེས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་
 མཆོག་རྗེས་བྲག་གི་མདོ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་། ཤེར་བྱིན་གི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་སོགས་བརྩོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དག་རང་གིས་
 དངོས་སུ་གྲོག་པའམ། དགེ་འདུན་པ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་གདན་བྲངས་ཏེ་གྲོག་ཏུ་བཅུག་པའམ།
 དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ལག་ལ་གྲོག་ཏུ་བསྐྱུལ་བ་སོགས་གནང་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་དབྱུང་བཟང་གི་རྒྱུད་ལས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གཟུངས་བརྒྱས་པས་སྟོན་པ་
 འདག་པར་གསུངས་པས། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་པའམ། རྡོར་སེམས་
 ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་དྲུག་པའམ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་སོགས་བརྒྱས་ནས་སྟོན་སྟོང་གི་ཐབས་ལ་བརྩོན་
 དགོས། ལྟག་པར་དུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཡིག་བརྒྱ་འདི་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་སྟོན་སྟོང་བ་

སྤྱིང་བའི་གཉེན་པོ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་ལས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་འདག་པར་གསུངས་ཡོད་དོ།

འོ་ན་གཉེན་པོ་དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་པ་དེ་སྟེད་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་དོ་རྩེ་རྒྱུང་དུམ་གཅིག་གིས་རི་རབ་ཀྱང་འབྲིགས་པའོ། མེ་རྒྱུང་དུམས་ཐམས་ཅད་ཆོག་པའོ། དུག་རྒྱུང་དུམས་སེམས་ཅན་འཆིབས་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་ཆོམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་དེ་ལ་རྒྱུང་དུ་ཞེས་བྱ་མེད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་ནས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྤྲིག་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མདོ་སྤྲེལ་སེམས་འོད་དམ་པ་ལས།

གང་གིས་སྐྱལ་པ་སྟོང་རྣམས་སྟ།

སྤྲིག་པ་ཤིན་རུ་མི་བཟད་བགྱིས།

ལན་གཅིག་རབ་རུ་བཤགས་པ་ཡིས།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་གང་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་

ཞིང་བཤམས་ན་འདག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་འབྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་
འདག་པ་ནི། མི་ཁ་དྲག་པོ་ལ་བྱ་ལོན་གཡར་ནས་མ་ཁོར་བ་ལ་སེམས་འགྱུད་པ་དང་བཅས་
ཏེ་ལྷ་བ་ནན་ཏན་བྱས་པས་བྱ་ལོན་ལོན་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་
པ་འདག་པ་ནི་མི་གཙང་བའི་འདམ་དུ་ཆུད་པ་ལྟར་ནས་བཀྲས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལས་
སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། རྒྱུན་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་འོལ་ཁ་གཞན་དུ་བསྐྱར་
བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཉེན་གྱི་སྟོབས་སྐྱབས་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་ནི། དྲག་གི་གཉེན་པོར་
སྤོང་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་
ནི་ཟླ་བ་སྒྲིན་ལས་གོལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས།།

སྤྱིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།།

ཟླ་བ་སྒྲིན་བལ་ལྟ་བུར་ནམ་མཐོས་ཏེ།།

དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙུང་དགའ་བོ་ཉ་ཅང་གི་འདོད་ཆགས་ཆེན་དང་། མི་གདུང་སོར་
མའི་བྱེད་བཅན་མི་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་བསད་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་མཐོང་ལྡན་གྱིས་རང་གི་ཕ་
བསད་པ་དང་། བྱེད་བདེ་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་མ་བསད་པ་སོགས་སྒྲིག་པའི་ལས་ཆབ་ཆེན་པོ་
བསགས་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྤྲ་མ་གཉིས་དག་

བཅོམ་པ་དང་། བར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བདེ་བྱེད་ལྷ་ཡུལ་དུ་
སྐྱེས་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་སྒྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ནི། ལུས་ཡང་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྒར་
ལས་ཀྱང་སྒྲོ་བ་ཆེ་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་བུ་འགོ་བ་དང་། གཉི་མུག་
མ་རིག་པའི་གཉིད་ཉུང་དུ་འགོ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་
ནི། སྐྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཟུངས་ལས། མི་ལམ་ན་ཟས་རན་སྐྱུགས་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་
འབྱུངས་པ་དང་། ཉིམ་དང་ལྷ་བ་མཐོང་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་
དང་། མ་ཉེ་དང་མི་ནག་པོ་བྱ་བ་པ་དང་། དག་སྒྲོང་དང་དག་སྒྲོང་མའི་དག་འདུན་མཐོང་བ་
དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་གིང་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་དང་བྱུ་མཚོག་དང་རི་དང་སེང་གའི་བྲི་དང་ཁང་
བཟང་གི་སྟེང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་མིས་ན་སྒྲིག་པ་དང་འབྲལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

འོན་ཀྱང་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡིན་བསམ་ནས་དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ་མ་
གཏོགས། ང་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་བསམ་ནས་ར་རྒྱལ་སྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་ངོ་མ་ཚོས་བྱ་
མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་པ་འདག་ཀྱང་རྟགས་དེ་རྣམས་འབྱུང་ད་ གོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་
ཡིན་པས། མ་འབྱུང་བའི་ཆེ་ཡིད་སྒྲོ་བ་སོགས་མི་གནང་བར་གཙོ་བོ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་
ཀྱི་རྟགས་དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ།།

༡༥༽ རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་

བཞི་བ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ། སྒོམ་ཚུལ།
ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཡི་རང་
བའི་སྒོ་འོ། །དེ་ཡང་རང་རམ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པ་དང་།
འབྲས་བུ་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་རང་རང་གིས་ལས་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་
རང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གནང་དགོས།

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་མ་བུ་བ་ན་གཞན་ལ་བདེ་སྦྱིད་བྱུང་བའི་
ཆེ་སེམས་ལ་ཕྲག་དོག་སྦྱིས་ནས་རང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། རང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དགའ་
ངལ་ཕྲད་བ་དེ་གཞན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟུང་པ་སོགས་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་
ལ་སྒྲོངས་ནས། གཞན་གྱི་དགོ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་ཡི་རང་ལྟ་ཅི་སྒོས། རང་གི་བདེ་སྦྱིད་ལའང་
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་དགའ་བ་སྒོམ་མི་ཤེས་པའི་ཁར་སྒྲོམས་སེམས་དང་རྒྱལ་དང་གཞན་
ལ་མཐོང་ཆུང་གི་རྒྱར་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། རང་གཞན་གྱི་རྒྱ་དགོ་བ་དང་
འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྣམས་ལ། རང་རང་གིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་རང་གིས་
ཁྱོད་བ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ན།

གཞན་ལ་ཕྱག་དོག་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་ཉིད་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་གོང་འཕེལ་དུ་
འགོ་བ་སོགས་པན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ཚུལ་ནི། འོ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞེ་
ན། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུས་དང་། རག་དང་། ཡིད་གིས་
སོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དགོ་བ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ནས་ལུས་གྱི་བ་སྐྱེ་
ལྷང་བ་དང་། མིག་ནས་མཆིམ་འབྱུགས་པ་དང་། ལུས་འདར་བ་དང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རང་གི་མཛའ་བཤེས་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡིད་གིན་ཏུ་དགའ་
ནས་ལག་པ་བརྟུང་བ་དང་ཡར་འགྲོང་བ་དང་མཆོང་རྒྱག་སོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་
བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་མཛའ་བ་སོགས་ལ་ཕྱག་དོག་མི་སྐྱེ་བར། རང་གིས་དངོས་སུ་བྱས་པ་ལྟ་
བུའི་དགའ་ཆོར་བསྐྱེད་ནས། གཞན་ལ་ལེགས་པར་བྱས་སོ། །བཟང་པོ་ཞིག་བྱས་སོ། །

ཞེས་སོགས་ལེགས་པའི་བསམ་འཆར་དང་དགའ་བ་སུའི་ཆོག་པ་ཅོལ་པོ་ལ་དངོས་
སུའམ་སྒོག་ཏུ་བརྗོད་པའོ། །སྦྱོང་འཇུག་ལས།

ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ།།

དགོ་བར་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ།།

བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གུར་ན།།

བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ཚུལ་ནི། གཞན་གྱིས་
དགེ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཐུག་དོག་སོགས་མེད་པར་ཡིད་རབ་རྒྱ་དང་བས་ཡང་
དག་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །དཔེར་ན་རང་ལ་བརྟེ་བ་ལྟན་པའི་ཕ་མ་དེས་བཟང་པོའི་
ལས་ཞིག་བརྩམས་པའི་ཆོ། རང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་མི་སྐྱེ་
བར་ཡིད་ཤིན་རྒྱ་དགའ་བར་གུར་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་སྐྱེ་
བྱུང་དགོས་པ་ཡིན་པས། རྒྱན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་གི་ཕ་མ་དང་མཛའ་བཤེས་ལྟ་
བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་དགོས་པ་ཤིན་རྒྱ་གཅིས་སོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་
དང་མཉམ་པ་འཕམ་དེ་ལས་ལྟག་པ་འཕྲོབ་པར་གུར་པས་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་སྒོམ་པ་འདི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཆོད་ཆེ་བའི་དགེ་བ་ཡིན་གསུངས། མདོ་སྟེད་པ་ལས།

མི་ལྷོག་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ལ་རབ་རྒྱ་ཞུགས་པ་ཡི།།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ།།

སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་ཡང་ཆོད་བཟུང་རུང་།།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེན་དེ་ལྟ་མིན།།

ཞེས་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། སྤྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་
བཞུགས་པའི་ཆོ་མཉན་ཡོད་དུ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཞག་
བདུན་དུ་གདུགས་ཆོད་ལ་གདན་དྲངས་ཤིང་མཆོད་པའི་ཆོ། མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བསྐྱོ་བ་སུའི་མཆོན་ཐོག་ནས་གནང་དགོས་གསུངས་པ་ན། རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདིར་འཁོད་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་དགེ་ཅུ་སྟོབས་ཆེ་བ་སུས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱོ་བ་
མཛད་ཅེས་ཞུས་པས།

སྐབས་དེར་མུ་སྟོ་བ་དབུལ་མོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་པོ་འདི་སྤྱོད་ཡང་བསོད་ནམས་བསགས་
པའི་མཐུས་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ནས་སྟོན་པ་བྱུང་བར་ཅན་འདི་འདྲ་བ་གདན་དྲངས་ནས་མཆོད་པ་
ལུལ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ། ད་དུང་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་བསགས་
པ་ངོ་མཆོར་ཆེས་མ་ནས་སྟོང་ཐག་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་དབུལ་མོ་དེས་བསོད་ནམས་ཆོད་མེད་པ་ཐོབ་པར་གཟིགས་ནས་བསྐྱོ་བ་དབུལ་མོའི་
མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་ཞག་དུག་གི་བར་དུ་མཛད།

རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་མ་བདེ་བར་གྱུར་པས་སྟོན་པོ་ནམས་བགོས་ཏེ། ཞག་བདུན་པའི་
ཉིན་སྟོན་པོ་ནམས་གྱིས་དབུལ་མོ་དེ་ཁ་ཟས་ས་ལ་འཕོ་བ་ལེན་དུ་འོང་བ་ན། ལེན་མ་བཅུག་
པར་བརྟུང་དེག་བྱས་པས། དེའི་ཉིན་དབུལ་མོར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་མེད་པའི་ཁར་ཁོང་ཁྱོ་སྟེས་
པ་ཡིན་པས། མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་ཐོག་ནས་དྲངས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་
མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བདེ་ཅན་སྟོན་ལམ་ལས།

གཞན་གྱིས་དག་བ་བྱེད་པ་ཐོས་པའི་ཚོ།
 དེ་ལ་ཕྱག་དོག་མི་དག་སེམས་སྤངས་ནས།
 སྤྱིང་ནས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ན།
 དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ང་རྒྱལ་དང་ངོམ་ཚོས། ཕྱག་དོག་དང་འབྲུན་སེམས་སོགས་
 འདྲེས་ནས་དག་བ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཀྱང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་
 དག་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ཞིང་དག་ཅུ་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱོ་བྱུང་ན་ཕན་ཡོན་ཆེན་ཐོབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་པར་བྱའོ།

༡༤༽ ཚཱ་ལའོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག

ལྷ་བ་ཚཱ་ལའོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྱོད་འདུག་ལས།
 ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ།
 ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།
 སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཐུན་འཕྲོམས་ལ།
 ཚཱ་ལའོར་སྐྱོན་མེ་སྐྱར་དུ་གསོལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོ་མ་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་རྣམས་ཀྱིས། དམ་པའི་ཚཱ་ལ་དགོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་བྱིར་དང་། གཞན་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སོ་སྒྲེའི་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་སྒྲུབ་དང་སྒྲོ་རལ་གྱིས་ཐུགས་བསམ་
ནས་ཚཱ་མི་གསུང་བར་ཞི་བར་གཞོལ་བའང་སྲིད་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་
སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མི་གསལ་བས་ལོང་བ་ཐང་དཀྱིལ་དུ་ལུས་པ་ལྟ་
བུའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚཱ་ཀྱི་མིག་འབྲས་བསྐུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་སྒྲིང་
ནས་འདེབས་པ་ཡིན་ལགས།

དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ཞག་ཞེ་དགའི་
བར་དུ་ཚཱ་མི་གསུང་བར་བཞུགས་པ་ལ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲུང་དཀར་གཡས་
སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ཚངས་བས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཐུལ་ཏེ་གསོལ་
བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཞི་བསེལ་ཚཱ་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོག་མ་
ཡུལ་ལྷ་ར་རྒྱ་སི་རུ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ།

དེས་ན་བདག་ཅག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྒོ་ཡུལ་དུ་
དམིགས་ཏེ་ཚཱ་སྟོན་པར་གསོལ་བ་རྩི་གཅིག་དུ་འདེབས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་དང་
ཉེ་བར་བཞུགས་ཡོད་པའི་སྤྲོ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་དག་སྦྱང་སྦྱོང་

སྟེ་དངོས་སྤྱུ་ཚིས་དང་གདམས་ངག་སོགས་སྟོན་པར་བསྐྱུལ་མ་ནན་ཏན་དུ་ལུས་ཏེ་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་མ་ཞལ་བལྟགས་པའི་དུས་སྤྱི་
ཚིས་ཏན་པའི་གོ་སྐྱབས་མ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱི་མ་འདས་ཚར་བའི་རྗེས་སྤྱི་སེམས་འགྲོད་པ་དང་
བཅས་ཏེ་ལུས་ན་ཕན་འདོགས་གང་ཡང་མེད་པས། སྤྱི་མའི་དབང་ནས་ཚིས་དང་གདམས་ངག་
རྒྱ་མཚོ་ཚུ་ཡི་མི་ངོམས་པ་བཞིན་དུ་གསན་བསམ་གནང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ།

དེ་ལྟར་ཚིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་ན་ཕན་ཡོན་ནི། རང་ལ་ཆེ་འདིར་མཐོང་
ཚིས་སྤྱུ་ཚིས་དང་གདམས་ངག་མང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཆེ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སྤྱུང་དམ་པའི་
ཚིས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རན་པ་རྒྱད་ལ་མི་སྤྱི་བ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་
པའི་ཚིས་ཀྱི་སྤྱང་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།

༡༥༽ བྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ།

དུག་པ་བྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྱིར་སངས་
རྒྱས་ཚིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བ་མེད་ཀྱང་། མཆོག་གི་སྤྱི་ལ་པའི་སྤྱི་རྣམས་བྱ་རན་
ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་འཛིན་གྱི་སྤྱོ་བསྐྱོག་པའི་ཆད་
དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་སྤྱི་བའི་བྱིར་དང་། སྤྱི་གདུང་རིང་
བསྐལ་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱུ་གནང་དགོས་པ་སོགས་མཛད་ཐོན་
ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་དགོས་པའི་བྱིར་བྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།

རྩོན་བདག་ཅག་གི་རྩོན་པས་ཉེགནས་ཀྱི་དགའ་བོ་ལ། གང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྐང་པ་
 བཞི་ལ་བསྟེན་ཏེ་བསྐྱོམ་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་ནི་འདོད་ན་བསྐྱལ་པ་ལམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་གི་
 བར་དུ་ཡང་འདུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་བསྟེན་
 ཏེ་བསྐྱོམ་མང་དུ་མཛད་པས་བཞེད་ན། བསྐྱལ་པ་ལམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་གི་བར་དུ་ཡང་
 བཞུགས་སོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་། ཀྱུན་དགའ་བོ་བདུད་གྱིས་ཐེབས་པས་ཅི་
 ཡང་མ་གསོལ་བ་དང་། ཀྱུན་དགའ་བོ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་པའི་འོག་ཏུ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་
 གྱིས་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེའི་རྗེས་སུ་མགར་
 བའི་བྱ་ཙུང་ས་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ལྷན་བ་གསུམ་དུ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཞུགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེས་ན་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་སློ་ཡུལ་དུ་དམིགས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་སྤོངས་པའི་གནས་ལས་
 ཐར་པའི་ཆེད་དུ་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བསྟེན་
 འགོ་ལ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་
 སུ་གསོལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱ་ཆེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཞབས་རིམ་ཆེ་སྐྱབ་དང་ཆེ་ཐར་བཏང་
 བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་
 རྣམས་ལ་བཀའ་ཡི་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་གཅོག་པར་ལུས་ངག་གིས་འབད་བརྩོན་གང་ཐུབ་
 གནང་དགོས། དེ་ཡང་འཆིབ་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱན་ནས་ལེ་ལོ་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་

མི་ཤོར་བར་མྱར་བར་མྱར་བར་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་ན་འཆིབ་མི་ཉག་པའི་སྒོ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་ནས་
དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱི་བཤོལ་གྱི་དབང་དུ་མི་ཤོར་བར་རིངས་པའམ་བྲེལ་བའི་སྒོ་
འབྱུང་བ་སོགས་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

༡༥༽ བསྡོམ་བའི་ཡན་ལག

བདུན་པ་དགེ་རྩ་གཞན་དོན་དུ་བསྡོམ་བའི་ཡན་ལག་ལ་བཞི། བསྡོམ་བ་གལ་ཆེ་བའི་ཚུལ།
བསྡོམ་བའི་ཡུལ། མ་བསྡོམ་བའི་སྒྲོན། བསྡོམ་བ་དུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབྲི་
གུང་སྒྲོབ་པ་རིན་པོ་ཆེས།

ཚོགས་གཉིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ལ།

སྒྲོན་ལམ་གྱིས་བྱི་དོར་མ་བྱས་ན།

དགོས་འདོད་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས།

མཇུག་བསྡོམ་བ་འདི་ལ་ནན་ཏན་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསགས་
ཀྱང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་བསྡོམ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་གནང་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
བསྡོམ་བ་བྱས་མ་བྱུང་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འགྲོ་བ་ཡིན། བསྐྱོད་བ་ཡང་དག་པ་
གནང་བྱུང་ན་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་ལན་བརྒྱུ་སྒྲིན་ཀྱང་དགོ་ཅུ་དེ་ཇི་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོའི་
ནང་དུ་སྒྲུགས་ན་རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐྱམ་གྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སློ་གྲོས་རྒྱ་
མཚོས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཆུ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་ལྷུང་བ།།

རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐྱམ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད།།

དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་བསྐྱོས་དགོ་བ་ཡང་།།

བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱོད་བའི་ཡུལ་ནི། འོ་ན་གང་དུ་བསྐྱོད་བའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། མཚན་སྟན་
གྲགས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་བསྐྱོད་བ་མ་ཡིན་
པར། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱོད་དགོས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས།

དགོ་བའི་ཅུ་བ་བསྐྱུབས་པ་དེ་ཀུན་ཀྱང་།།

གྲགས་དང་སྟན་དང་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྲས་དང་།།

རེ་བཅས་ལམོར་བའི་སེམས་པ་རྣམ་བུལ་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་བསྡོམ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཕ་མ་དང་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་
དགོ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཤམ་པོའི་དོན་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་ཆེད་དུ་བསྡོམ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཡང་དག་པར་གནང་དགོས་པ་ལས། མ་
བསྡོམ་ན་དེ་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྡོམ་ན་རི་ལྟར་བསྡོམ་པ་བཞིན་ཐོབ་
པའི་ཚུལ་མདོ་ཡི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་རེད།

དེ་ཡང་སྒྲོན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སང་ཉིན་གྱི་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་པའི་
ཚོ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུར་འོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སང་ཉིན་ཡངས་པ་ཅན་
པས་བསོད་སྟོམས་ལུལ་བའི་དགོ་རྩ་དེ་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་བསྡོམ་བར་མཛད་དུ་གསོལ་
ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་རྣམས་སུ་ཡིན། ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགོ་རྩ་དག་
ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྡོམ་གསུངས་པ་ན། དེ་དག་གིས་རེད་རྣམས་ཡངས་པ་ཅན་གྲོང་གི་
སྐྱེ་བོ་དེ་དག་གི་ཕ་མ་ཡིན། སེར་སྒྲའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཟེར།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སང་ཉིན་བསྡོམ་བ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཤོག་ཅིག་དང་བསྡོམ་བ་བྱའོ་
གསུངས་པ་ན། རེད་རྣམས་ལུས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་བྲངས་པས་ངོ་ཚ་ནས་འོང་མི་ཐོད་པར་
འདུག་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་རྣམས་ལས་ངན་བས་གས་པའི་དུས་སུ་ངོ་

མ་ཚ་བ་ལ། ད་ལྟ་ལུས་ངན་སྒངས་པའི་དུས་སུ་ངོ་ཚ་བས་ཅི་ལ་པན། མི་འོང་ན་བསྐྱོ་བའི་
ཐབས་མེད་གསུངས་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འོང་རྒྱུ་ལས་ལེན་ཏེ་སོང་ངོ།།

སངས་ཉིན་གདུགས་ཚོད་ཀྱི་བསྐྱོ་བའི་དུས་སུ་ཡི་དྲགས་རྣམས་འོང་བ་ལ། ཡངས་པ་
ཅན་གྱི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྒྲག་སྟེ་བློས་པ་ན། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱེད་རྣམས་སྒྲག་མི་དགོས།
འདི་དག་བྱེད་རང་ཚོའི་པ་མ་རྣམས་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེས་པ་ཡིན། བསྐྱོ་བའི་ཆེད་དུ་འདིར་འོང་
བ་ཡིན། དག་ཅུ་དེ་དག་ལ་བསྐྱོ་ལམ་མི་བསྐྱོ་གསུངས་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཅིས་ནས་ཀྱང་བསྐྱོ་བར་བྱས་པས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་བསྐྱོ་བ་
མཛད། ཡི་དྲགས་དེ་དག་ཆེ་འཕོས་ཏེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཡུལ་དུ་སྒྲེ་བར་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་ཞལ་ནས།

རི་ལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་དང་།

འཆོ་བ་སྐྱོར་བའི་ཡོན་བདག་གཉིས།

སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟིང་པོ་བསྐྱོ་བ་ཡིན།

ཞེས་དམ་པའི་ཚཱ་ཡང་དག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལ་འཆོ་བ་སྐྱོར་བའི་
ཡོན་བདག་གཉིས་མ་འོངས་པར་སངས་མཉམ་པོར་རྒྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་གནད་
ཀྱང་། ཚཱ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲིན་བདག་དེ་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསྐྱོ་བ་དང་
སྐྱོན་ལམ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད།

གསུམ་པ་དག་ཙ་མ་བསྒྲོ་བའི་སྒྲིན་ནི། ཅི་སྟེ་དག་ཙ་མ་བསྒྲོ་ན་སྒྲིན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་མ་
ན། དག་ཙ་འཛད་པའི་རྒྱ་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོ་ཞིག་སྒྲེ་ན་དེས་རང་རྒྱད་ཀྱི་དག་བའི་ཙ་བ་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིད་འཇུག་ལས།

བསྐྱལ་བ་སྒྲོང་དུ་བསགས་པ་ཡི།།

སྒྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས།།

ལེགས་སྒྲུད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཀྱང་།།

ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དག་བའི་ཙ་བ་མ་བསྒྲོས་པ་དང་། སྒྲིན་ཅི་ལྟག་པར་
བསྒྲོས་པ་དང་། ར་རྒྱལ་དང་ངོམ་ཆོས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་། དག་བ་བྱས་པ་ལ་
འགྲོད་པ་བསྒྲེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་དག་ཙ་འཛད་པའི་རྒྱ་བཞི་ཞེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་བསྒྲོ་བ་དུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་དག་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྲོ་བའི་
ཆོ་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་དྲི་མས་བསྐྱད་ཡོད་ན་བསྒྲོ་བ་དུག་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། མདོ་
སྒྲུད་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ།།

དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བདེན་ཞེན་ཡོད་ན་དག་ཙ་དེ་སྒྲོ་བས་ཆེན་པོར་མི་གྱུར་པས་དུག་ཅན་

ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་མ་བསྐྱོས་པ་ལས་འཁོར་གསུམ་དམིགས་བཅས་ཀྱི་བསྐྱོ་
བ་མཚོག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དམིགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོ་ན་དགེ་བ་ཆེས་
སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེས་ན་བསྐྱོ་བའི་ཡུལ། བསྐྱོ་སྐྱུའི་དགེ་རྩ། སྐྱོ་བ་པོ་བཅས་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩིས་ཟིན་བྱུང་པ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོ་
བ་དུག་མེད་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཁོར་
གསུམ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ལ་སྦྱིང་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་ངེས་ཤེས་ལྡན་པའི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱོ་
བའོ། ཡང་ན་སྐྱོན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱོས་པ་
བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ་སྟེ་ལའི་སྐྱོ་སྐྱེས་ཤིང་། དག་ནས་ཀྱང་།
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་རི་ལྟར་མཁྱེན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་
དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྟོབ་ཅིང་། །དགེ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྐྱོ། །ཞེས་
བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱོ་བའི་ཆོག་སོགས་བརྗོད་དེ་བསྐྱོ་བ་དང་
སྟོན་ལམ་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

༡༩༽ བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་སྟོ་འབྱོར་བའི་ཚུལ་བཟླ་ན་པ་ནི།

གཞན་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་ཀྱི་སྟོ་བྱམས་པའི་སྐྱོར་བཟླ་ན་པ་ལ་བདུན། དབྱེ་བ། དམིགས་
ཡུལ། རོ་བོ། སྐྱོམ་ཐབས། འབྱོརས་པའི་ཆད། སྐྱོ་གསུམ་གྱི་སྟོད་པ་དང་བསྐྱེས་ཏེ་ཉམས་

སུ་ལེན་ཚུལ། ཡན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་
 དང་། ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ལོ། །དང་པོ་
 ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་དངོས་སུ་བཞུགས་
 མཁན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཕན་
 ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་ལོ། །ཚེས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སྦྱོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ལོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། མི་སྦྱེ་བའི་ཚེས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི། ད་ལྟའི་པ་མ་གཉིན་ཉིད་མཛའ་བཤེས་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་
 པར། སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་པ་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་པ་མ་བཞིན་དུ་གིན་
 ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཤ་རྟག་ཡིན་པས་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ལ་སློ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་
 ཕན་ཐམས་ཅད་བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བྱམས་པའམ་བདེ་བ་
 དང་ཕྱད་པར་འདོད་པའི་སློ་ཞིག་ལ་བྱམས་པ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་མ་

དེས་རང་གི་བྱ་མཐོང་བའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་བྱམས་པའི་སྟོང་དང་། དེས་བྱངས་ནས་བྱ་
འདི་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའི་སྟོ་སྦྱི་བ་ལྟ་བུའོ།།

ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་ཅིང་གཡོ་
བ་དང་། སྤང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅུང་ཡིན་པར་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་
ཕྱད་པར་འདོད་པའི་སྟོ་བྱུང་བའོ།།

དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་
བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འོང་
གི་སྟོང་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་དོན་འདི་རྟོགས་ནས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་
པ་ཞིག་འབྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའི་སྟོ་སྦྱི་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་ཅུན་པ་གི་ལྷ་བ་དེ་སྤང་བ་
ལྟར་ལྷ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་ལ་གཟིགས་སོ།།

བཞི་བ་སྒྲོམ་ཐབས་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་པས་དམིགས་མི་བྱུབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་རང་གི་མ་ལ་དམིགས་
ནས་བྱམས་པའི་སྟོ་འབྱོར་ན་སྦྱི་སྟོ་བ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་བྱམས་པའི་སྟོ་ནི་རྩ་བ་དྲིན་
དྲན་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོ་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དྲིན་ཆེན་མོས་ནི་

རང་གི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མ་དེས་རང་ལ་དྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་ས་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་
ནན་ཏན་དུ་བསམ་བློབ་པ་དགོས།

འོ་ན་མ་དེ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། མ་འདིས་
བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ། འདིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ། བདག་ཅག་གི་སློག་བྱིན་པ། འཛིག་ཏེན་
ཀུན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། **དང་པོ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་དྲིན་ནི།** མའི་མངལ་གྱི་
ནང་དུ་བཅུ་ཞིང་བྱམས་པའི་ལྟ་ཚུལ་གྱིས་ཟླ་བ་དགའི་བར་དུ་བྱེད། དེའི་ཆེ་མའི་གྲག་གི་
བཅུད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད། ཟས་ཀྱི་དྲངས་མས་ནི་སྟེལ། སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡོད་བསྟོན།
ན་ཆ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་སྒྲོམ་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་
དོར་མ་འཆིབས་མངལ་ནས་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་གོ་སྐྱབས་ཐོབ་པ་དེའང་མའི་དྲིན་ལས་བྱུང་ཚུལ་
བསམ་དགོས་པ་དང་། ཕྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་ཡུད་བྱིན། འཇམ་པའི་གོས་གཡོགས། ཨ་
ཡ་ཨ་ཡ་ཨ་ཡ་ཨ་ཡ་སོགས་ཟེར་ནས་ཤིན་ཏུ་བྱམས་ཞིང་བཅུ་བས་སྟོང་ནས་ཆུང་ཡུད་བྱ་ནས་
ཆེག་ཡག་པོ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི། ཟླ་དགུ་ལུས་ལ་བྱིར་བའི་ཆེ་མ་ལ་དཀའ་བ་
ཅི་ཅམ་ཡོད་ཚུལ། ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་དོག་པོ་ཞིག་ཉིན་མཆན་མེད་པར་
བཀལ་ནས་ཉིན་ཞག་འགའ་བསྐྱེད་ན་ཉམས་སྟོང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མས་རང་ལ་སྟོགས་སུ་མ་བཅུག་པར་ཟས་སྤྱིན། སྒྲོམ་དུ་མ་བཅུག་པར་བརྟུང་བ་སྤྱད།

འབྲུག་ས་སྤུ་མ་བཅུག་པར་གོས་བཀོན་པའི་ཚོ། ཟས་གོས་དེ་དག་མ་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ནས་
 བྱ་ལ་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ་ངས་ཟ་ན་བྱ་དེ་ལ་ཅི་བྱིན་བསམ་ནས། རང་གིས་
 ཟ་མ་བྲ་བ་དང་། བཏུང་མ་བྲ་བ་དང་། གོན་མ་བྲ་བ་རྣམས་བྱ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། ཟས་གོས་
 དེ་དག་ཀྱང་བྱ་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་འབད་མེད་ལྷན་འབྲུབ་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མ་
 ཡིས་ལུས་སེམས་ཀྱི་དཀའ་བ་དུ་མ་བྱུང་དུ་བསང་ནས་འཚོ་ལ་སྒྲུབ་བྱས་པའི་དྲིན་ལས་བྱུང་
 བའི་ཚུལ་དང་། མདོར་ན་རང་གི་བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་ཕ་མ་མཛའ་བཤེས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་བཏང་སྟེ།
 སྤྱིག་སྤྱིག་སྒྲ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སློག་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི། དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རང་གི་ལུས་དེ་སྤྱིན་བྱ་འདྲ་བ་ཉ་
 རེ་ཉ་རེ་ཞིག་ལས་མེད་པ་ལ། མས་བྱ་དེ་མ་གཡུག་པར་པར་དུ་སྤངས་ནས་བཤང་གཅི་དོར་
 བ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་བྱས། རྒྱུན་དུ་རང་གི་ལུས་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་ནས་གི་
 དོགས་དང་ན་དོགས་ཀྱིས། འཛིགས་པ་དང་གཡང་ས་སོགས་སློག་གི་ཉེན་ཁ་ཐམས་ཅད་
 ལས་བསྐྱབས། འཕྲོད་པའི་ཟས་སྤྱིན། ཀྱང་དུ་མ་བཅུག་ཆ་རུ་མ་བཅུག་ལྷག་པར་ན་བའི་
 ཆེ་བྱ་ཡི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སེམས་བྲལ་འཆང་ནས་འཚོ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་
 བརྩོན་པའི་དྲིན་ལས་བྱ་ཡི་སློག་མགོ་ཐོན་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཆོངས་འབོད་
 པ་དང་། ཀྱང་ལག་གཡོབ་པ་དང་། བཤང་གཅི་འདོར་བ་ཙམ་ལས་མི་ཤེས་ཀྱང་། དྲིན་ཅན་

མ་ཡིས་ཟས་ཟ་ཚུལ་དང་། གོས་གྱོན་ཚུལ་དང་། འགོ་ཚུལ་དང་། འདུག་ཚུལ་དང་། རག་
 སྒྲ་ཚུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་བསྐབས་པའི་དྲིན་ལས་མི་གཞན་དང་ལྟན་དུ་འགྲོགས་ཤེས་པ་
 བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ཙམ་མ་ཟད་རང་གི་བྱ་འདི་ཡོན་ཏན་དང་། ཀུན་སྒྲོང་ཀུན་སྒྱུད་གང་ཅིའི་ཐད་
 བས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་སྟིང་ལ་བཅད་ནས། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་
 གྱིས་དཀའ་ཚོགས་དང་རལ་བ་དུ་མ་བྱུང་བས་དཀའ་འཚོལ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་ནོར་རྣམས་བྱ་
 ཡི་སྒྲོབ་སྒྲུབ་གི་ཆེད་དུ་འགོ་སོང་བཏང་། རང་ལ་ནོར་མེད་ན་གཞན་ལས་གཡར་བ་སོགས་
 ཐབས་ཤེས་གང་ཐུབ་གྱིས་སྒྲོབ་གྲུ་དང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བཏང་བར་མཛད་པ་
 སོགས་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་པ་མའི་དྲིན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཆེ་འདིའི་པ་མ་ལ་བྱམས་པའི་སྒོ་འབྱོར་
 བས། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའི་སྒོ་དེ་རང་གི་ནང་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་
 བྱུང་བ་ལ་དང་། འགོ་བ་གཞན་རང་གི་ཉེ་ལའོར་ན་ཡོད་པའི་བྱི་དང་ཞི་མི། བྱ་དང་བྱི་ལུ་
 འདུ་མིན་སོགས་ལའང་བྱམས་པའི་སྒོ་དེ་འབྱོར་ནས་བྱུང་བ་ལ་དང་། རིམ་གྱིས་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱེད་དེ་གཉེན་ཉེ་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་། བ་ཡུལ་གཅིག་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་།
 རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་དང་། མཐར་ནམ་མཁས་གར་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པའི་སྒོ་དེ་ཁ་ཙམ་ཚོག་ཙམ་མིན་པར་སྟིང་ཐག་པ་ནས་
 རྒྱེ་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ་སྒོ་འབྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་འབྱོངས་པའི་ཚད་ནི། བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་གཤམ་ཆེབ་མཐོང་ནས། རང་
བདེ་བ་ལྷན་འདོད་ཀྱི་ཉོག་པ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཟད་དེ། གཞན་བདེ་བའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་
པའི་སྒོ་རང་གིས་བྱང་བའི་ཚེ་བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ཚད་དུ་ལོན་ཞིང་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ།

བྱག་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྱོད་པ་དང་བཟེས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་བྱམས་
པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱམས་པའི་རག་གི་ལས་དང་། བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་སྒྱོད་པ་ནི་ལྷ་རྩེད་ཀྱང་གཞན་རྒྱད་
ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱམས་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གནང་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྱོད་འཇུག་ལས།

མིག་གིས་སེམས་ཅན་བལྟ་ནའང་།

དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས།

དང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟ་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཇུག་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་འགྱུར་
བཟང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་དང་འགྲོ་འདུག་གི་སྒྱོད་ལམ་སོགས་གནང་དགོས།
བྱམས་པ་དང་འགཤམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་གཞན་ལ་མིག་ལོག་བལྟ་བ་དང་། མི་དགའ་བའི་
རྣམ་འགྱུར་རན་པ་སྟོན་པ་དང་། རོ་རྩུམ་སྟོན་པ་དང་། ཁྲོ་གཉེར་སྤྱད་པ་དང་། སྤང་མིག་

བབྱང་ནས་ཨམ་གཅིག་ས་བསྐྱམས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟུང་རྟེན་བྱས་པ་དང་། ཞི་དལ་
མེད་པའི་བྲག་པོའི་ཀྱུན་སྒྱུད་སོགས་རྣམས་པ་ཀྱུན་ཏུ་བྱན་གཤམ་བག་ཡོད་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་
སྤང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེས་པ་དང་བྱུང་མེད་རང་ལས་ཀྱན་པ་རྣམས་མཐོང་བའི་ཆེ་ཡིད་མི་
དགའ་བ་དང་མ་བདེ་བའི་རྣམས་འགྱུར་སོགས་མེད་པ་རང་ལ་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བའི་པ་མ་མཐོང་
བ་ལྟ་བུའི་འདུ་གཤམ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱན་དང་སྤྱིང་མའི་འདུ་གཤམ་
དང་། རང་བས་གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ཀྱི་འདུ་གཤམ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་
ཡན་འདོགས་པའི་མཛེས་བཤེས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་ལྟ་བུའི་འདུ་གཤམ་སྒྲེ་བྱུང་
བ་གནང་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཛེས་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་
སོགས་འབྱུང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་རག་གི་ལས་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ལས།

རྒྱལ་མའི་ཆོག་གིས་གཞན་སེམས་འབྲུག་འགྱུར་ཅིང་།

རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཀྱི་སྒྱུད་ཚུལ་ཉམས་འགྱུར་བས།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི།

ཆོག་རྒྱལ་སྤྱིར་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རག་སྤྱི་བའི་ཆེ་ཆོག་རྒྱལ་མོ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་དུམ་བུར་གཅོད་

ཅིང་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ལ་རལ་གྱི་འོ་སོ་དང་མདུང་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ན། བྱམས་པའི་ཉམས་
ལེན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྤྱོད་ལ་བཅས་ཀྱི་ཚིག་དང་། བྱང་
གསོད་ཀྱི་ཚིག་དང་། རོར་དངོས་སུ་སྒྲིན་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུག་ནས་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བ་
དང་། ཚིག་ཟིན་དུ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱོད་འབེབས་གནང་བ་སོགས་ནི།
གཞན་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་འགལ་བའི་ལས་ཡིན་པས་ངེས་པར་སྤང་བྱུང་
པ་གནང་དགོས།

དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གཞན་སེམས་འཕྲོག་པར་
བྱེད་པའི་ཚིག་སྟོན་པོ་དོན་དང་ལུན་པ་མེ་ཏོག་དང་སྤྲང་ཅི་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྤྱོད་བཞི། རྒྱལ་སྤྱོད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་རང་ཉིད་སྤྱོད་བྱ་དམ་པའི་གལ་དུ་བཅི་རུང་
བའི་ཀྱན་སྒྲོད་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། དུས་ཏྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་པ་
མར་མ་གྱུར་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། པ་མར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ད་ལྟའི་པ་མ་བཞིན་དུ་བཀའ་འདྲིན་
ཅན་གྱི་སྟེན་ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་བདེ་ན། སྤྱིད་ན།
ཅི་མ་རུང་སྟོམ་པ་ལྟ་བུ་བདེ་སྤྱིད་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས། མི་བདེ་བ་དང་སྤྱིག་བསྐྱེད་
འདོད་པ་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། བདེ་བའི་རྒྱ་ཚོས་དགེ་བ་བཅུ་བརྒྱུ་པ་མི་ཤེས་པར་སྤྱིག་བསྐྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལོག་སྤྱིག་སྤྱོད་ཚིགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་

ཀྱང་འོང་བ་མི་འདོད་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཁོ་ན་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ་སྤྱམ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་པས་སྒོ་གསུམ་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་འབད་པར་བྱ།

དཔེར་ན་ཡ་མས་བུ་ཚ་ཆུང་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚེ། བུ་དེས་ཡ་མར་ལོག་སྐྱབ་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་
ཀྱང་དེས་བརྩོན་པ་མི་འདོད་པར། ཡ་མས་དགའ་ཚོགས་རལ་དུབ་ཐམས་ཅད་བྱད་དུ་བསང་
ནས་རང་གི་བུ་དེ་བདེ་ཐབས་དང་སྦྱིད་ཐབས་ལ་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་འབད་བརྩོན་
གནང་བ་ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཁྱན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་གི་ལུས་རག་
ཡིད་གསུམ་བྱང་སྒྲོམས་དུ་མི་བཞག་པར་སྒོ་ཀྱན་ནས་བདེ་སྦྱིད་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་
པར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་སྒོ་ནན་ཏན་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ་ཕན་ཡོན་ནི། དུམས་པ་སྒོམ་པ་ནི་མཚོད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་མཚོག་ཡིན་
པ་དང་། ཡུད་ཙམ་བསྒོམ་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། དུས་
ཏྲག་ཏུ་ཡིད་ལ་བདེ་བ་མང་བ་དང་། རང་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་འདོད་
ཡོན་ལ་ཞེན་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཟང་ཟིང་ཞོར་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱིན་ཐུབ་ན་དེ་དག་
གི་ཡིད་ཚིམ་ཞིང་དགའ་བདེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུམས་པའི་ཉིང་འཛིན་སྒོམ་
པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཚིམ་ནས་དེ་དག་ལ་དགའ་བདེ་འཕེལ་བའི་སྤྱིན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་

ཞིག་མི་ཆགས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་
 ཡོན་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་བྱིན་པ་ཡིན་པས། བྱི་བྱང་བྱིང་ལོ་ཤིང་གི་དངོས་པོ་གྲངས་མེད་པ་སྤུལ་བ་
 ལས་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡུང་ཙམ་གཅིག་སྒྲོམ་པ་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྲགས་དགེས་
 པའི་མཆོད་པ་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་མཆོད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་
 རས་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

མཆོད་པ་ཚད་མེད་རྣམ་མང་ཇི་སྟེད་པ།།

ཞིང་ནི་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིག་གཏམས་སྟེད་དུ།།

སྒྲིས་བྲུ་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དེ་བྱས་པས།།

བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཤོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །བྱི་མ་གཉིས་ལས་རང་སྤྱང་བ་ནི། རྩོན་བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་བདུད་བརྟལ་བའི་ཆེ་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའི་མཐུས་མཆོན་
 ཆ་ཡང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྒྱིན་པ་ཆེན་པོས་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་གནས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱུལ་གདུག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་གཞོད་འཆེ་མཐའ་དག་ཞི་
 བར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་སྤྱང་བ་ནི། རྩོན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་
 ཡུལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པར་མཛད་པའི་མཐུས། ཡུལ་
 ལའོར་རྣམས་ལ་གཞོད་སྒྱིན་རྣམས་ཀྱིས་འཆེ་བ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཞན་ཡང་ནང་མི་འདྲ་འཛོམ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ནང་ཕན་ཚུན་བྱམས་པའི་སེམས་
 དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཐུན་འབྲེལ་གནང་ན་བྱིས་ཚང་འདིའི་ནང་དུ་སེམས་བྲལ་དང་
 དཀའ་ངལ་སོགས་དེ་ཙམ་མེད་པར་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་བས་བདེ་སྦྱིད་ངང་ལ་འཚོ་བུལ་བ་
 དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཕན་ཚུན་བར་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་མེད་ན་ཡིད་མཐུན་མེད་པ་
 དང་ཕྱག་དོག་སོགས་འཕེལ་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྤྱི་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་མི་བུལ་བ་
 ཡིན། དེ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༡༠། སྙིང་རྩེ་ཚད་མེད་ལ་སྒོ་འབྱོར་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་སྙིང་རྩེའི་སྒོར་བསྟན་པ་ལ་བདུན། དབྱེ་
 བ། དམིགས་ཡུལ། རོ་བོ། སྒོམ་ཐབས། འབྱོར་པའི་ཚད། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་བསེས་
 ཏི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཕན་ཡོན་ནོ། །**དང་པོ་དབྱེ་བ་ནི།** གོང་དུ་བྱམས་པ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བ་ལྟར་སྙིང་རྩེ་ལའང་། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྙིང་རྩེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྩེ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱད་
 ལ་ལྟན་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བྱམས་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི། སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་གང་
 ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྩེ་སྟེ་བར་བྱ། འགའ་ཞིག་ལ་སྙིང་

ཐེའི་སྒོ་མི་སྒྲིབ་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིག་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་
སྒྲིབ་གི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུགས་དང་རིས་སུ་མ་བཅད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སྟིང་ཐེའི་སྒོ་མཉམ་པར་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་མི་བཟོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་
པ་ལས་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཞིག་ལ་སྟིང་ཐེ་ཞེས་བཞོད། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྟིང་ཐེ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་ཡིད་དུ་མི་འད-
བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་མཐོང་བའི་ཆོ་ཡིད་ལ་མི་བཟོད་པར་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་
དེ་ལས་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲིབ་པའོ། །ཚཱ་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཐེ་ནི། རང་ལས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་དོན་དང་། འདུས་བྱས་ཐ་མས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་སོགས་བསྒྲོམ་པས། སེམས་ཅན་
གཞན་རྟག་འཛིན་ཅན་དང་། ལས་འབྲས་རྒྱལ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་འབྲུལ་
ལོ་སྟམ་དུ་སྟིང་ཐེ་སྒྲིབ་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་ཐེ་ནི། རང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་ཚཱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། དེ་ལྟར་
མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་དུ་འད་སྟིང་ཐེ་སྒྲིབ་པའོ།

བཞི་པ་སྟིང་ཐེ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཐོག་མར་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་ཐོག་ཏུ་ལེན་
བའམ་རང་གི་རྩ་བའི་མ་ལ་སྤྱར་ནས་བསྒྲོམ་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རང་ཐོག་ཏུ་ལེན་རྒྱལ་ནི། དཔེར་ན་ར་ལུག་ཞིག་བཤུན་པས་བབྱང་སྟེ་བསད་པའི་

དེ་བཞིན་ཡི་དྲུག་ས་རྣམས་བ་ཀྱེས་སྒྲོམ་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། དུད་འགོ་རྣམས་
གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྒྲོད་པ་དང་། དེག་ཅིང་བསང་བ་དང་། སུ་
ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཟ་བ་སོགས་གྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ལྷ་མིན་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་སྤྱུག་

བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལ་གཡེངས་ནས་དམ་པའི་ཚིག་མི་
 བྱ་བའི་སྦྱོར་དང་། འཛིའཕོ་ལྷ་དག་སྤྱད་པསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བའི་ཚུལ་དང་། མི་རྣམས་སྦྱོ་
 ཀྱི་ན་འཛིའཕོ་སྤྱད་པསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ཚོ་འདིའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་
 བསྐྱོམ་དགོས་པ་སྟེ། སེམས་ཕན་རྣམས་རང་གི་མ་ཡིན་པར་སྐྱོམ། མ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཕན་
 དེ་རྣམས་ཀྱས་ཤིང་ཉམ་ཐག་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་དགོ་སྟོན་ག་
 སྒྲ་ར་དོར་ཚུལ་བཞིན་མི་ཤེས་ཤིང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོད་ནས་སྐྱོངས་པར་གྱུར་པ་སོགས་ལ་
 དམིགས་ནས། སྤྱད་པསྐྱེད་དེ་དག་ལས་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་དང་།

མ་ཀྱན་དེ་རྣམས་སྒྲ་ར་དོར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོད་ནས་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཅུད་ཚོས་
 སྤྱ་འགོ་བར་འདུག་པས། སྦྱོ་ཚིག་སྤྱ་འགོ་ནས་དགོ་སྟོན་སྒྲ་ར་དོར་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་སྦྱོད་ནས་
 སྤྱད་པསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་ལྷ་བུའི་སྦྱོ་སོགས་སྦྱོ་དགོས་
 ཤིང་། མཐར་སྦྱོ་དེ་ནམ་མཁས་གར་བྱལ་གྱི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པར་སྐྱོམ་སྟེ་
 མ་གྱུར་སེམས་ཕན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་སོགས་ནན་ཏན་དུ་བྱ་ནས་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོམ་པའི་ཐབས་
 ལ་འབད་པར་བྱའོ།

ལྷ་པ་འབྱོར་པའི་ཚད་ནི། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྦྱོ་འགགས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱད་པསྐྱེད་
 མཐོང་བའི་ཆེ་སྟོང་ནས་མི་བཟོད་ཅིང་། སེམས་ཕན་རྣམས་སྤྱད་པསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱོ་ཆོག་ཙམ་མིན་པར་སྦྱོས་ན་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྦྱོ་འབྱོར་པ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུད་པ་དང་བསེས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྱུད་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་གི་བྱ་སྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་མི་བདེ་
བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་ན་མི་རུང་དོ་སྒྲུམ་ནས་རྒྱུན་དུ་བག་གཞོན་གནང་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་མིན་པར་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་བརྩོན་ཀྱང་རུང་དེ་དང་དེའི་ཆེ་གཞན་ལ་
དཀའ་ངལ་སྤྲད་ཀྱང་རུང་མ་སྤྲད་ཀྱང་རུང་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། རང་དང་རང་གི་སྤྱིང་ཉེ་བ་ཆོ་
ལ་དཀའ་ངལ་མ་སྤྲད་ན་འགྲིག་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་ཀྱང་རུང་མ་བྱུང་ཀྱང་རུང་བྱུང་མེད་ཅིང་། རང་
དང་རང་གི་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་དང་འདོད་དོན་གྲུབ་ན་འགྲིག་སྒྲུམ་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སྤྱིང་ཀྱང་རུང་མ་སྤྱིང་ཀྱང་རུང་། ང་རང་ཡག་པོ་བྱུང་ན་འགྲིག་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་
ནི། གཞན་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་མི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམས་རང་ཐོག་ཏུ་ལེན་ནས་སྤྱིང་
རྩེ་ལ་སྒོ་མ་སྦྱང་བའི་སྒྱུན་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྩེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྒྱུད་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུན་དུ་རང་གི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གཅིག་སུ་ལ་གལ་ཆེན་པོར་མ་
བརྩི་བར། དེ་དང་མཉམ་དུ་རབ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་ཐོགས་པ་དངོས་སུ་གནང་བྱུབ་པ་དང་།
དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་འང་གཞན་ལ་ཐོག་སྤྲུག་མེད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་མི་སྤྲད་པའི་ཐབས་ལམ་
ལ་བརྩོན་ནས་ལས་དོན་ཆེ་སྤྲུག་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་རིགས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡ་ང་ག་ཚ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ནོར་འབྱུལ་སྤོང་བུ་རེ་བྱུང་

བ་ལ། ཡིད་ཞེ་སྤང་གིས་དགྲུགས་ནས་ཉེས་ཆད་ཆེན་པོ་བཏང་བ་དང་དྲུང་བཟེག་སོགས་བྱེད་
 བའང་སྤྱིང་རྗེ་དང་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་བཟོད་སྒྲོམ་བྱ་བའམ་
 མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་ཆོག་འཇམ་པོས་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་
 གནང་ནས་ལམ་སྟོན་བྱ་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་སྐམ་པོ་པས། སེམས་ཕན་གྱི་
 སློག་བཅད་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ནི་བྱ་ཡི་ཤ་བཅད་ནས་མ་ལ་སྟེར་བ་དང་འདྲ་སྟེ་
 དོན་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཕན་གྱི་སློག་བཅད་
 བས་དམར་ཟས་རིགས་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། རང་
 ཉིད་དམར་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིག་པའི་ལས་
 ཡིན་ནོ། །སེམས་ཕན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་ཡོད་ན། སེམས་ཕན་
 གྱི་སློག་དང་ཐུལ་བའི་ཤ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཡོད་པའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་གིས་རྒྱས་ན་དམར་ཟས་རིགས་གཏན་ནས་སྤང་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་
 འབྱུང་ནའང་དངོས་སུ་རང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་ཕན་གྱི་སློག་བཅད་པའམ་སློག་བཅད་དུ་བརྟག་པ་
 དང་། རང་གི་ཆེད་དུ་བསད་པ་མཐོང་བའམ་གཞན་གྱི་བརྒྱུད་ནས་ཐོས་པའམ། སལ་ཆེར་ང་
 རང་གི་ཆེད་དུ་བསད་པ་ཡིན་ས་རེད་སྟེ་མ་ལ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་དམར་
 ཟས་རིགས་སྤང་བ་སོགས་དམར་ཟས་གང་ཅུང་གཏོང་བ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས།

དེ་ལྟར་མིན་པར་ཟས་གྱི་རོ་ལ་ཆགས་ནས་ཡིད་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་བཞིན་དུ་དམར་ཟས་

ལ་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། ཤ་གཟུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མདུན་དུ་སྤངས་ཏེ་གཤིན་པོ་ལ་
 བསྐྱོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟེན་སྒྲུབ་དང་ཞིམ་པའི་ཕག་སྒྲུབ་དང་བཅས་ཏེ་བཟུང་
 བ་སོགས་ནི་རྒྱད་ལ་སྟིང་རྩེ་མེད་པའི་རང་རྟགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཅི་སྟེ་
 དམར་བས་སྤངས་མ་བྱུང་པར་ལོངས་སྟོད་དགོས་པ་བྱུང་ནའང་ཚོད་མེད་པར་བྱུང་བྱུང་སྤངས་
 པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཚོད་འཛིན་དང་བཅས་ཏེ་བས་ལ་རན་པ་ཙམ་ཞིག་ལོངས་སྟོད་པ་
 དང་། དེའི་ཆེ་གཤིན་པོ་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་སྟོན་ལམ་སོགས་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་བར་གནང་
 བ་སོགས་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།

ངག་གིས་སྒྲུབ་ཆ་བཤད་པའི་ཆོའང་བསད་གཏུབ་འཕྲོག་བཙམ་སོགས་བཤམ་པ་དང་
 རྒྱན་མ་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བཀའ་མོལ་གནང་བ་མ་ཡིན་པར། འཆོ་མེད་ཞི་བ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོག་འཇམ་ཞིང་སྟན་པར་སྒྲུབ་དགོས་པ་སྤངས་བྱམས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

སྟིང་རྩེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི། ཁ་ནས་སྟིང་རྩེའི་ཆོག་མང་པོ་བཏོན་པ་ཙམ་
 གིས་རྒྱད་ལ་སྟིང་རྩེ་འབྲུངས་བྱུང་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། རྒྱན་དུ་ཞལ་འདོན་གནང་བའི་
 སྐབས་སོགས་སུ་སྒྲུབ་ཆ་བཞིའམ་ལྟ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་གོང་དུ་སྟོམ་ཐ བས་སྐབས་སུ་བཤད་
 པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་པ་མར་མ་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་ནམས་སྟུག་
 བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟུག་ཡིན་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྟེག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ངང་
 གིས་འཇུག་པ་འདི་ནམས་སྟིང་རེ་རྩེ་སྟེམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟིང་རྩེའི་བློ་རྒྱད་ལ་ཡང་ཡང་གོམས་

ནས་འབྲིས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་གོམས་འབྲིས་གནང་བྱའི་ནུབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་འདྲ་སྟིང་རྩེ་རང་གིས་སྐྱེ་བྱའི་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་པན་ཡིན་ནི། སྟིང་རྩེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱུ་པ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ
བ་འབྲས་བུ་ལོ་རྟོག་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། བར་དུ་
གལ་ཆེབ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་རྒྱ་ཆུ་ལུང་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་མར་
གལ་ཆེབ་འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལོངས་སྟོང་པའི་གནད་དུ་སྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་དགོངས་ནས། སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
ལས། ཚོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་སྟོང་བ་ལའང་སྟིང་རྩེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེབ་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་སྒྲིབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་སྐྱུ་པས་ཞལ་མ་
མཇལ་བས་བྱགས་ཡིད་ཆད་དེ་བྱོན་འོང་བའི་ཚོ། ལམ་ཁ་ཞིག་ན་བྱི་མོ་རྐང་བ་གཉིས་ཞེ་བ་
ཞིག་ཁོག་སྟངས་ཐམས་ཅད་འབྲས་གང་རུང་། སྟོན་དཔོན་ལ་ཞེ་སྟངས་ཀྱིས་བྱག་ཅིང་ཁོག་སྟངས་
དུང་དེ་འོང་བ་ལ། སྟོན་དཔོན་གྱི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་སྟིང་རྩེ་བྱགས་དྲག་པོ་སྐྱེས་ཏེ། ཁོག་སྟངས་
ཀྱི་འབྲུ་རྣམས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་དེ། འབྲུ་དེ་རྣམས་བྱག་གིས་
བསལ་ན་བསད་ཀྱི་དོགས་ནས་ལྟེས་སྤངས་ཏེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་བཅུ་མ་ནས་ལྷགས་

རྒྱུ་ལས། ལྷགས་ཁྱི་མོ་ལ་མ་བྱག་པར་ས་ལ་བྱག་པ་ན། སྤྱན་ཕྱེས་ནས་བལྟས་པས་ཁྱི་མོ་
མི་སྣ་ང་བར་ཐེ་བཅུན་བྱམས་པ་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་མཇལ།

དེ་ནས་ཐེ་བཅུན་བྱམས་པས་ངས་ཁྱི་དེ་ལ་ཞལ་མ་བལྟན་པ་མིན། ཁྱི་དེ་གིས་དང་པོ་
ང་སྐྱབ་པ་ནས་བཟུང་ཁྱི་དང་བྲལ་བ་མེད་པར་ཡོད་ཀྱང་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཆེ་བས་མ་མཐོང་བ་
ཡིན། ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་པ་བྱས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་པ་ལ་ཆེར་འད་ག་སྟེ་ང་ཁྱི་མོ་ཞིག་
ལ་མཐོང་། ད་ལྟ་སྟོང་ཐེ་བྱགས་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ལྷག་མ་མེད་པར་
འདག་སྟེ་ང་མཛོན་སུམ་དུ་མཇལ་བྱབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དང་
སྟོང་ཐེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་རང་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ན་སྐྱེས་བུ་མཆོག་གི་སྟོ་བྱང་
རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་འིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་ལམ་སྟོན་ལས།

རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས།།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན།།

ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད།།

སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

༡༡༽ དགའ་བ་ཚད་མེད་ལ་སྒོ་འབྱོར་བའི་རྒྱལ་བ་སྟན་པ་ནི།

དགའ་བ་ཚད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ། སྒྲ་བཤད། སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ། འབྱོར་ས་
པའི་ཚད་བསྟན་པ་ལོ། **།དང་པོ་ནི།** སེམས་ཕན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ལ་
མི་དགའ་བའི་ཕྱག་དོག་གི་སྒོ་རན་འདོར་ནས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒོ་བའོ། །དེ་ཡང་
སེམས་ཕན་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྦྱིད་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དམ་
པའི་ཚུལ་དཀར་པོའི་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་དགའ་བ་དང་། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཆོ་རིང་བ་
གཟུགས་བཟང་བ་ནད་མེད་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་དམིགས་
ཏེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་ཞིང་སྒོ་བའོ།།

དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྦྱིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཅེད་མོ་ཅེ་བ་དང་། དོན་མེད་
ས་མཐའ་སྒྲོར་བ་དང་། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་བྲེ་མོའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བ་དང་། ཤོ་
བག་སོགས་རྒྱུ་པོ་འབྱེད་དེ་དུས་འདའ་བ་སོགས་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཡང་
གི་བྱ་བར་སེམས་ཕན་རྣམས་ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས་དེར་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལ་
དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་རང་གི་མ་དེ་དམ་པའི་
ཚུལ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པར་རྟག་ཏུ་བཟའ་བཏུང་དང་དོན་མེད་རྣམ་གཡང་གི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་
དུས་འདའ་སྟེ་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་དུ་བཏང་བ་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
དགའ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དགའ་བ་སྒྲེ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། གཞན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཡོན་ཏན་ལ་ཐུག་དོག་གིས་མི་བཟོད་
བའི་ཡིད་མི་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། རང་གི་ཕ་མ་
ལ་བདེ་སྐྱིད་བྱུང་ཆེ་ཡིད་རབ་ཏུ་སྒྲོ་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་སོགས་ལ་
དམིགས་ནས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་ནི། དང་པོ་ནས་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་སོགས་ལ་དགའ་
བའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་དགའ་བས་ན། ཐོག་མར་གང་ལ་སྒྲེ་སྒྲུ་བའི་ཡུལ་རང་གི་ཉེ་བ་དང་མཛའ་
བཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་དང་ཡོན་ཏན་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ལ་
དམིགས་ནས་དགའ་བ་བསྒྲོམ་དགོས། དེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ནས་དག་གཉེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཡུལ་བར་མ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དགའ་བ་བསྒྲོམ་
དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ལ་མི་ད་གའ་བ་དང་གཞོན་འཆོ་བྱེད་པའི་དག་པོ་རྣམས་ལ་བདེ་
སྐྱིད་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ། དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པ། ལྷན་པའི་གྲགས་པས་བྱུང་བ།
ཡོན་ཏན་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་བྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་ཆོ། དེ་ལ་ཡིད་མ་བཟོད་
ནས་མི་དགའ་བ་དང་གཤེ་གཤེ་གཏོང་འདོད་སོགས་འབྱུང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་དགའ་
བའི་ཐུག་དོག་གི་སྒོ་དེ་ངོས་བབྱུང་ནས་འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་
དགའ་བ་གང་ཐུབ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

ལྷག་པར་དུ་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ཡིན་རུང་མ་ཡིན་རུང་ནམ་རྒྱུན་རང་དང་ཉེ་བར་
འགྲོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གོ་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་སུས་

སོགས་རང་དང་མཉམ་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བའི་སྤྲག་དོག་གི་སློ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་
 ལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤྲག་དོག་གི་གནས་དེ་རྣམས་ལ་དགའ་ངལ་འབྲད་པ་དང་།
 ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་པ་དང་། གོ་གནས་ཤོར་བ་སོགས་སྐྱེད་ངན་པ་བྱུང་བ་ན། རང་ཡིད་ཚིམ་
 ཞིང་དགའ་བ་དང་། ཡང་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་སོགས་ཡག་པོ་བྱུང་བའི་ཆོ་རང་ཡིད་མ་བདེ་
 བས་ཐ་ན་གཉིད་ཀྱང་མི་ཁུག་པ་སོགས་མི་དགའ་བའི་སློ་བྱུང་བ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་སྤྲག་དོག་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ལ་བྱན་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་མི་དགའ་
 བའི་སྤྲག་དོག་གི་སློ་དེ་ངོས་ཟིན་ཏེ་དེའི་དབང་དུ་མི་ཤོར་བར་སློ་ངན་དེ་བྱུངས་ནས་སྤྱང་
 རྟེ། སྤྲག་དོག་སྐྱེ་བའི་གནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་
 ལ་དགའ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱོམ་ཞིང་མཐར་མི་དམིགས་པའི་ང་ང་ལ་བཞག་དགོས། དེ་
 ཡང་དགའ་བ་ནི་སྤྲག་དོག་མེད་པའི་སློ་ཡིན་པས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སློ་སྤྱངས་
 ཏེ་སྤྲག་དོག་གི་སློ་ངན་འདི་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་
 བོ། །དགའ་བ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

སྤྱན་སྦྲར་འགོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི།

བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས།

ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ། སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་བཀོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་སྐྱིད་བྱིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱིད་ལ་བཀོད་དགོས་པ་དེ་བདག་གི་ལས་འགན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བདག་གིས་སེམས་ཕན་ནམས་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་ཐ་བས་ལ་འབད་བརྩོན་མ་བྱེད་པར། ད་དུང་སེམས་ཕན་རང་རང་གི་སྡོན་བསགས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱིད་དང་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་རེ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་མི་བྱུང་བར་ཐུག་དོག་གིས་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་ཤིང་མི་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡི་རང་གི་དགའ་བ་སྐྱེས་མ་བྱུང་ཀྱང་མི་དགའ་བའི་སློང་ན་འདྲི་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་བསམ་ཞིང་དྲན་ནས་མི་དགའ་བའི་སློང་གཞིམ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་མི་དགའ་བའི་སློང་ཐུག་དོག་ཟེར་བ་འདྲི་བྱུང་ལ་སྐྱེས་བྱིན་ཆད་སེམས་ལ་ཞི་བདེ་མི་བྱུང་བར་མ་ཟད་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་གཞན་ལ་སྐྱོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་སོགས་བྱེད་ཤོར་ནས་སྒྲིག་པ་ཆབ་པོ་ཆེ་གསོག་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་སྡོན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་སྐྱེ་བསོད་དང་མཛད་ཤིན་རྒྱས་པའི་སྐབས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡོན་པ་དར་སྟོ་ཞེས་བྱ་བས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཐུག་དོག་གིས་མ་བཟོད་ནས་གྲོལ་དུ་བྱུང་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲལ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་ལོག་ལྟ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཤི་བས་བྱིས་གདོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་

ན་ཕྱག་དོག་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། སངས་རྒྱུ་དངོས་སུ་བྱོན་ཀྱང་འདྲན་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་རྒྱུད་ཕྱག་དོག་གིས་བསྐྱད་པས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་། ཡོན་ཏན་མ་མཐོང་
 བས་དད་པ་སྲུ་ཙམ་ཡང་མི་སྟེ། དད་པ་མ་སྟེས་པས་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་མི་
 རུང་ནས་འདྲན་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་ལྟས་བྱིན་དང་དགོ་སྟོང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་གཉིས་བཙམ་ལྟ་
 འདས་ཀྱི་གཙུང་ཡིན་ཀྱང་། ཁོང་གཉིས་བཙམ་ལྟ་འདས་ལ་དད་པ་མེད་པས་ཕྱག་དོག་
 གིས་རྒྱུད་འབྲུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོན་པའི་བྱུང་དུ་གནས་ཤིང་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཚཱ་གྱི་རྣམ་
 གྲངས་རིམ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་ཚཱ་ལུང་དེ་དག་སེམས་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་མ་གྱུར་པས་
 བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདྲན་པར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱག་དོག་དང་འགྲན་
 སེམས་སོགས་རྟག་ཏུ་སྟེ་བ་དེ་ཡིས་གཞན་ལ་གཞོད་མི་བྱུང་། རང་ལ་ཕན་འདོགས་གང་
 ཡང་མེད། ཕན་པ་མེད་པའི་ཁར་རང་གི་སེམས་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་ཐ་ན་གཉིད་མི་ཁྲུག་པ་
 སོགས་གཞོད་པ་དུ་མ་སྟེར། དེ་ཙམ་མ་ཟད་དོན་མེད་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་བསགས་ནས་ངན་སོང་
 དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ངན་པ་མི་དགའ་བའི་བློ་དེ་སྤངས་
 བས། དུས་རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལོངས་སྟོན་གཏམ་སྟན་གྲགས་སོགས་ཐུན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་རང་གིས་དངོས་སུ་མཐོང་བའམ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་
 ཚེ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་སྟོམ་ཞིང་། འདི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྱོར་པ་སོགས་

ཡོད་པ་ནི་གིན་ཏུ་བཟང་། ད་དུང་འདི་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བདེ་སྲིད་སོགས་
ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་འབྱོངས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། དག་གཉེན་བར་མས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཕན་
སུ་ཡིན་རུང་། དེ་ནམས་གྱི་བདེ་སྲིད་དང་ཡོངས་སྲོད་གཏམ་སྟན་གྲགས་སོགས་མཐོང་ཐོས་
བྱུང་བའི་ཚེ། དེ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགྲན་སེམས་སོགས་མི་དགའ་བའི་རྟོག་པ་ཟད་དེ་སྟོང་
ཐག་པ་ནས་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་པའི་དགའ་བ་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་འབྱུང་ན་དགའ་བ་ཚད་མེད་
ལ་སློ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགའ་བ་ཚད་མེད་ནི་རྩ་མོས་རེ་ལྟར་ནས་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩ་མོ་དེ་སེམས་ཕན་གཞན་དང་མི་འབྲ་བར་བུ་ལ་ལྷག་པར་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་
པས། དེའི་རེ་ལྟར་ལྟར་ན་དེ་ཅུམ་གྱི་ཟུང་བ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྟོག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ཕན་གཞན་གྱི་བདེ་སྲིད་ཡོངས་སྲོད་སོགས་ལ་དེ་མིགས་ཏེ་
དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

༡༩༽ བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ལ་སློ་འབྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་སྟོམས་པ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་གྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ། སྒྲ་
བཤད། སྟོམ་པའི་ཚུལ། འབྱོངས་པའི་ཚད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་གཉེན་བར་མས་
བསྐྱས་པའི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་བྲལ་ནས་སེམས་སྟོམས་པའོ། །དེ་

ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མ་མ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཕ་མ་བྱས་པའི་དུས་
 ཟུ་ད་ལྟའི་ཕ་མ་བཞིན་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་
 ག་དུང་གི་སྟོ་ཉེ་རིང་གིས་སྟོགས་དང་རིས་སུ་མ་བཅད་པར་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་ལྟ་བུའི་སྟོ་
 ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མ་ཤེས་པས་
 དག་ལ་སྤང་བ་དང་གཉེན་ལ་སྤྲོད་རྗེ་སོགས་སྟེ་མ་ཤེས་ནས་དག་གཉེན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་
 པ་ཙམ་གྱིས་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པར་མ་ངེས་སོ། །དེ་ནི་ཕན་གཞོད་གང་ཡང་མི་
 ཤེས་པའི་གཏི་མུག་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་ཆད་མེད་
 དང་བྱམས་པ་དང་སྤྲོད་རྗེའི་སྟོ་སོགས་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་བཏང་སྟོམས་ཆད་
 མེད་ཀྱི་སྟོ་ནི་དྲང་སྟོང་གིས་མགོན་འབྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དྲང་སྟོང་
 རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་མོ་འབྱེད་པའི་ཆེ་ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་དང་མཐོ་དམན། དྲག་ཞན་དང་བཟང་ངན།
 ཆེ་ཆུང་སོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱད་མེད་པར་སྟོམས་པར་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ། བམ་
 མཁས་གར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་མཉམ་
 ཞིང་སྟོམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བཏང་སྟོམས་ལ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་།
 ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་། ཆད་མེད་བཏང་སྟོམས་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཆད་
 མེད་བཏང་སྟོམས་འཆད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བཤད་ནི། བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་ནི། དག་དང་དག་ཡི་སྟོགས་ལ་སྤང་བ་

དང་མི་དགའ་བ་སོགས་བཏང་། གཉེན་དང་གྲོགས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་ཆགས་སོགས་བཏང་
 བས་ན་བཏང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བཏང་ནས་དགྲ་གཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་
 གློམས་པས་ན་གློམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་ཚོའི་སློལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་རང་གི་
 ལ་མ་དང་གཉེན་འདུན་ལ་སོགས་རང་ཕྱོགས་ལ་གིན་ཏུ་ཆགས། དགྲ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ལ་
 རྐང་ཞེན་བྱས་ནས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སློལ་དེ་ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་ལྷུང་བ་ཞིག་ཏུ་
 བྱུར་ནས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་རིས་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་
 ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་བས་ཚད་མེད་བཞིའི་ནང་གི་ལྷན་
 བྱེ་བའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ལ་སྤེབས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་དུ་
 ཞལ་འདོན་གནང་བའི་སྐབས་སུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་
 པར་གྱུར་ཅིག །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་མི་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་སྐྱང་གཉིས་དང་བྲལ་
 བའི་བཏང་གློམས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཏང་གློམས་
 དང་དགའ་བ་ཚད་མེད་ལ་སློལ་སྤྱངས་པའི་སློལ་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་
 བཏོང་ནས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེའི་སློལ་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱར་འགོ་ངེས་གིག་འབྱུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བཏང་གློམས་སློམ་པའི་རྩལ་ནི། སྤྱིར་ཚད་མེད་བཞིའི་གོ་རིམ་འཛོག་པའི་ཆོ་

དང་པོར་བྱམས་པ། དེ་ནས་སྟོང་རྗེ། གསུམ་པ་དགའ་བ། ཐ་མ་ལ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་སྐྱད།
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོ་སྟོང་བའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་
 ལ་སྟོ་སྟོངས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཐོག་མར་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་
 བསྟོམས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་བསལ་ཏེ་
 སྟོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་བཏང་སྟོམས་ནས་
 སྟོ་མ་སྟོངས་ན། བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་རྣམས་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དུ་ཤོར་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཞིག་མི་འོང་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བཏང་སྟོམས་ནས་སྟོ་སྟོང་དགོས་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་
 བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྟོ་སྟོམ་མི་ཐུབ་པར་རྟག་ཏུ་ཆགས་སྒྲང་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ནི། ལས་
 རྒྱ་འབྲས་དང་སྟེ་བ་སྒྲིལ་སྟེ་སྟོགས་ལ་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་མ་བསམ་པའི་སྟོན་
 ཞིག་ཡིན། ལེགས་པར་བརྟག་ན་ཆོ་རབས་སྒྲིལ་རྣམས་སུ་ད་ལྟའི་དབང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 རང་གི་གཉེན་བྱས་ནས་བཙུང་བས་འགྲོགས། མཐུན་པས་བསྒྲུངས། ཕན་བཏགས་པ་ཡང་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང། ད་ལྟ་གཉེན་དུ་བཙུང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྒྲིལ་རྣམས་སུ་རང་
 གི་དབང་རྒྱུར་ཏེ་གཞོད་པ་བྱས་པ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་མདོ་སྟེ་ལས། འཕགས་པ་
 མོང་གལ་གྱི་བྱ་ཡུལ་མ་ག་རྟེན་བསོད་སྟོམས་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས། བྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་
 བང་ན་བྱ་ཐོགས་ཏེ། ཉལ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་ཞིང་། མདུན་ན་བྱི་ནག་མོ་ཞིག་འདུག་
 པ་དེ་ལ་ཉའི་རུས་པ་འདོར་བར་གཟིགས། བྱིམ་དེའི་སྟོན་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པའི་སྟེས་

བྱ་མཁས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ། དེ་དག་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མོང་གལ་གྱི་ལུས་དེའི་ཚུལ་
 མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་སྒྲུས་པ། བྱིས་བདག་ཉ་ཤ་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཉ་
 དེ་ནི་བྱིས་བདག་དེའི་ཕ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་པ་དེས་བྱིས་གྱི་རྒྱབ་ན་རྒྱུ་ཉ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནས་
 ཉ་རྒྱུས་བཅུས་ཤིང་ཟོས་ཏེ་མཐར་ཕ་སྐན་དེ་ཆོ་འཕོས་པ་དང་རྒྱུ་ཉ་དེའི་ནང་དུ་ཉར་སྒྱེས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་རང་གི་ཕ་ཉར་སྒྱེས་པ་དེ་བཅུས་ཤིང་ཟ་བ་ཡིན། བྱི་མོ་དེ་ནི་བྱིས་བདག་
 དེའི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ཉ་དང་བྱིས་ལ་སེམས་ཆགས་བཞིན་དུ་ཆོ་འཕོས་ནས་བྱི་མོ་དེར་
 སྒྱེས་ཤིང་བྱིས་དུ་མི་གཞན་ལྷགས་སུ་དོགས་ནས་ཉིན་མཚན་ཀྱང་དུ་བྱིས་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད།
 བྱིས་བདག་དེའི་པང་ན་འདུག་པའི་བྱ་དེ་ཡང་དེའི་ཚུང་མའི་བྱི་བོ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་བདག་འདིས་
 ཚུང་མ་མི་གཞན་དང་ལྟན་དུ་ཉལ་བར་མཐོང་བའི་ཆོ་མི་དེ་བསད་དོ། །མི་དེ་ཡང་བྱིས་བདག་
 གི་ཚུང་མ་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤྲུག་པའི་རྒྱས་ཚུང་མ་དེའི་མངལ་དུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་འཁོར་བ་འདི་ལ་ལྟོས། ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཤ་ནི་ཟ། མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ས་
 ཤ་ཟ་བའི་རུས་པ་འདོར། བྱི་བོ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་ཁྱོས་པས་བསད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པང་
 དུ་སྤངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་འཕགས་པ་མོང་གལ་ལུས་
 དོན་འདི་ཉིད་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཕ་ཡི་ཤ་ཟ་ཞིང་།

མ་ལ་རུས་པ་གྲ་མ་འདོར།

རྒྱུ་མའི་བྱི་བོ་གསོ་བྱེད་པ།

གཏི་མུག་དང་ནི་ཆགས་པས་བསྐྱབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཆོ་སྤྱི་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱབས་པས་འཁོར་བར་
 འཁོར་རྒྱལ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ན། དག་གཉེན་ངེས་པ་མེད་པར་འཁོར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་
 ཆོ་འདིའི་དག་གཉེན་ཁོ་ན་ལ་བསམ་སྟེ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་ཉན་པ་ཡིན། ད་
 ལྟར་རང་གི་དག་རྒྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོ་འདི་ལ་བསམ་ན་ཡང་དག་གཉེན་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དག་ལ་དགར་བཟུང་ཡང་དེས་རང་ལ་གཞོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པར། དེས་རྒྱུར་ལ་དགར་
 མི་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དག་བོ་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུར་དགར་འཛིན་ཀྱང་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་
 མི་རུས་པ་ཡང་ཡོད། སྐབས་འགར་འཕུལ་དུ་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 ཆོ་འདིའི་སྟན་གྲགས་འཕེལ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཇལ་བ་སོགས་མཐར་ཐུག་གི་
 བན་བདེའི་རྒྱར་གྱུར་པ་འང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེས་
 སྤང་ཞེན་གྱིས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིས་སུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ང་དམ་པའི་ཆོས་དང་
 མཇལ་བ་ཡང་ཨ་ཁུ་དང་ཨ་ནེའི་བྲིན་ཡིན། བཀའ་བྲིན་གིན་ཏུ་ཆེབས་བྲིན་ལན་དུ་སྤྱི་མ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་སྟོན་ལམ་རྟག་ཏུ་འདེབས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཡང་རང་ལ་མི་དགའ་མཁན་དེ་རང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགའ་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ།

དག་པོ་འགའ་ཞིག་ནི་ཐབས་མཁས་པོས་དེའི་ཡིད་དང་བསྐྱུན་ནས་འཇམ་པོའི་ཚིག་གིས་
 མཐུན་ལམ་བྱས་ན། གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་དཀའ་ཚོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ད་ལྟ་གཉེན་དུ་བབྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གཞོད་པའི་ངེས་པ་
 མེད་དེ། བྱ་ཚཱ་པ་མ་བསྐྱུས་པ་དང་། གྲོགས་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་བཏང་ནས་རང་ཉིད་ཐུང་དུ་
 བཅུག་པ་དང་། རང་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ལྷན་རྣམས་དང་འགྲོགས་ནས། དེའི་ཕྱོགས་
 བབྱུང་སྟེ་རང་གི་ཁོར་འཕྲོག་པ་སོགས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་དེ་
 དག་ལ་བསམ་ནས་དག་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱོགས་རིས་ཆགས་སྒྲུང་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་བས་
 ལ་འབད་པར་རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོམས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྟེ་དགོས་པ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེབ་ཡིན་པས། དེ་བསྐྱོམ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་སྟེ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཕན་ཡང་མ་
 བཏགས་གཞོད་པའང་བྱས་མེད་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་བར་མ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་
 བས་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་མི་དགའ་བའི་སེམས་རྣམ་པར་
 བསལ་ཏེ་སྟོམས་པའི་སྒོ་སྟོམ་པར་བྱའོ། །ཀྱང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱབས་འགར་ཡུལ་བར་མ་དེ་
 རྣམས་ལ་འང་ཆེ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
 ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སོགས་ཆགས་སྒྲུང་གིས་རིས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་རང་གིས་སྟེ་ཡང་བ་ཡིན།
 དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བདག་གིས་དེ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་ཡང་བྱས་མེད། གཞོད་པ་ཡང་
 བྱས་མེད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་གང་ཡང་བྱས་མེད། དེ་ལྟར་

ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཆནས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
 བ། འགའ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱེ་ཡོང་བ་འདི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་བ། རིས་སུ་བཅད་
 བ། རྒྱགས་སུ་ལྷུང་བ། སྒོ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་ཞིག་ཡིན་བསམ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་
 སེམས་སྒྲོམས་པར་སྐྱེ་བྱུང་དགོས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་བར་མ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་སྒྲོམས་པ་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རང་
 གི་ཤོགས་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་སྒྲོམས་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། དེ་ཡང་
 མཛའ་བཤེས་ཡིན་པའི་ཆནས་མཚུངས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བ། འགའ་ཞིག་
 ལ་འབྲིང་པོ། འགའ་ཞིག་ལ་ཚུང་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད། མཛའ་བཤེས་འགའ་ཞིག་ནི་
 ཚུར་ལ་དགའ་བོ་དང་ཕན་ཆེན་པོ་བརྟགས་ཡོད་ཀྱང་ཕར་ལ་དགའ་བའི་སྒོ་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་
 བ་དང་། འགའ་ཞིག་ཚུར་ལ་ཕན་བརྟགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཕར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེ་ལྟར་གཉེན་གྱི་ཤོགས་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་ཤོགས་
 རིས་ཆེ་ཚུང་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་ན་རང་གི་སྒོ་ནི་དགྲ་གཉེན་བར་མས་བསྐྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་སྒོ་ལྟ་ཅི། གཉེན་གྱི་ཤོགས་ཁོ་ན་ལའང་བཏང་
 སྒྲོམས་ཀྱི་སྒོ་སྐྱེ་མ་བྱུང་ནས་ཤོགས་སུ་ལྷུང་ཞིང་ཉི་རིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་
 ཡིན། དེ་ལྟར་སེམས་མ་སྒྲོམས་པ་ནི་ཆགས་པ་ཆེ་ཚུང་གིས་རིས་སུ་བཅད་དེ་བདག་གི་བར་

ལྟ་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བ་བདག་འཛིན་རང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བའི་ཚུལ་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཕྱོགས་རིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་རྟག་
 ཏུ་བྱ་བཤེས་གནང་ནས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ལ་འབད་བཅོམ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་གྱི་
 ཕྱོགས་ལ་སེམས་སྟོམས་པར་སྟོམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དག་ཡི་ཕྱོགས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་
 བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དག་ནི་སྦྱིར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ། མི་དགའ་བ་དང་ཕྲག་དོག་
 འགའ་སེམས་སོགས་ཚུལ་མིན་གྱི་སྟོ་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། འགའ་
 ཞིག་ལ་ཕྲག་དོག་དང་འགའ་སེམས་ཆེན་པོ། འགའ་ཞིག་ལ་འབྲིང་པོ། འགའ་ཞིག་ལ་ཆུང་
 ཏུ་སོགས་ཉེ་རིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་མ་གཏོགས་དག་པོ་ཀུན་ལ་སྟོམས་པར་ལྟ་བའི་སྟོ་ཞིག་
 མེད། དེ་དག་ལ་མ་སྟོམས་པ་དེའི་ལས་འབྱུང་ཞེ་ན། འཁོན་འཛིན་དང་ཞེ་སྤང་གི་སྟོ་ཆེ་ཆུང་
 ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཕ་མ་མ་བྱས་པ་དང་གཉེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེ་
 ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། དག་པོ་
 དེ་རྣམས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ཕྲག་དོག་འགའ་སེམས་སོགས་སྐྱེ་མ་ཤོར་བར་རྟག་ཏུ་བདག་
 དང་བདག་གི་གཉེན་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་བའི་སྟོ་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཐོག་མར་བར་མའི་ཡུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཇའ་བཤེས་དང་། དེ་ནས་དགའི་
 ཕྱོགས་ལ་འང་སེམས་སྟོམས་པ་བསྐྱེམས་ནས། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བསལ་ཏེ་སྟོམས་པའི་སེམས་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་

སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ནི་འདོད། ལྷག་བསྐྱེད་ནི་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་རང་གི་གཉེན་དང་ཕ་མར་མ་གྱུར་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པས་
 ཐམས་ཅད་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་
 ཞིག་ལ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་བདེ་ལྟར་བྱ་མི་རིགས་སོ་སྟེན་ནས་
 ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྟོམ་རིམ་བར་བ་
 ལས། བར་མའི་ཚྭ་གས་ནས་བརྒྱུམས་ཏེ། མཛའ་བཞེས་དང་དགྲ་ལ་ཡང་སེམས་སྟོམས་
 པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་མོ། །དེ་ནས་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་
 བས་བྱམས་པ་བསྒྲུབ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟོམ་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་དང་པོ་རང་གི་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་དགའ་ཞིང་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཞེ་
 རྒྱང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐབས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཞེ་རྒྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་སྒོ་
 སྐྱུངས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་བར་མ་རྣམས་
 དང་སྟོམས་པར་བྱ། དེ་ནས་བར་མ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་
 གི་ཕ་མ་བྱས་པ་ལ་གྲངས་གྱིས་མི་ཆོད་པ་སོགས་ལ་བསམ་ནས། ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་འདིའི་ཕ་
 མ་དངོས་དང་འབྲུ་བར་བཅུ་གཤུག་གི་སྒོ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་སྒོ་སྐྱུང་ཞིང་བསྒྲུབ། མཐར་དགྲ་
 གཉེན་བར་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱུང་བའི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆེ་འདིའི་ཕ་མ་
 དང་བྱད་མེད་དུ་སྟོང་རྗེས་སྒོ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡུལ་བར་མ་དང་
 གཉེན་དང་དགྲ་འདི་ཚྭ་གས་ཏེ་སུ་ལའང་རུང་སེམས་མ་སྟོམས་པར་ཉེ་རིང་དུ་ལྟ་བ་ནི་སྒོ་སྐྱེན་

ཅན་དང་། བྱང་བདེན་མིན་པ། རྟོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པ་
དང་སྙིང་རྩེ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་རིས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་
བ་ལ་གོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་སྟོ་འབྱོངས་
པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་འབྱོངས་པའི་ཚད་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་དག་གཉེན་བར་མས་
བསྟུས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་ཟད་དེ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་
ཡུལ་དུ་སྟོམས་པའི་སྟོ་རང་གིས་བྱང་བའི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་སྟོ་ཚད་དུ་ལོན་ཁིང་
འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༩༽ བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བཤད་པ་ལ་དུག་ །ངོ་བོ། དབྱེ་བ། དམིགས་ཡུལ། ཟུ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྟོ་ཞིག་ལ་གོ། དེ་ཡང་སྙིང་རྩེས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ཞིག་ཡིན། གཞན་
ལ་སྙིང་རྩེ་དང་ཕན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་དུ་ཚཱ་དང་ཚཱ་མིན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
ཤེས་རབ་དང་མི་ལྡན་ན། སྙིང་རྩེ་དང་ཕན་སེམས་དེ་ཤུགས་པའམ་སྟུན་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཟིག་ལ་
 བན་པ་ཆུང་བུའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོག་གཙོད་པ་དང་། ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཕན་བུའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་སྒྱུར་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའོ། །ནམ་
 དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་སྣང་རྗེ་དང་ཕན་སེམས་སོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་འགྱུར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྣང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གཞན་ལ་ཕན་པར་
 འདོད་པའི་སྒོ་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དབྱེ་ན། འོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་དང་
 བྲལ་བའོ། །བསྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས། འོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། འོན་དམ་པའི་སྒྱུད་
 ཡུལ། གྲི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱུ་མེད་པའི་མར་མའི་རྒྱན་ལྟར་མི་གཡོ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཏོན་ཏེ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དམ་བཅས་པའི་སྒོ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
 པ་ནི་སྣང་རྗེས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་མངོན་པར་འདོན་པར་དམ་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་ལ་

ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་རྣམ་པས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་
གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱུབ་ལ་མར་
བརྒྱད་པའི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི།

བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།

བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སློན་པ་ནི་སྐྱེས་སུ་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འབྲས་ལྷེ། གཞན་ཀྱི་
དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི། སྐྱེས་སུ་
ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དངོས་དང་འབྲས་ལྷེ། འགྲོ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་དངོས་སུ་སློབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་འཕགས་
པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་མར་བརྒྱད་པའི་རྫོ་བོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་
ལ་ནི། སློན་པའི་སེམས་ནི། སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་
སེམས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྲག་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལྟ་
བས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་ད་ མིགས་པ་དང་། རྟོང་རྩིས་
གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
འཚོལ་བར་དམིགས་པའོ། །སེམས་ཕན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཕན་གཅིག་གམ་
གཉིས་སམ་འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཉམ་མཁས་གར་བྱབ་གྱི་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་མཐའ་
དག་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་
བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་གྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་། སེམས་ཕན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བ་ལས་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་འཕེལ་ནས་བྱང་

ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་མཉན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡིད་ལ་
 ཡང་ཡང་བྱམ་བྱུ་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤུགས་བྱུ་ཏུ་འཕེལ་ནས། དཀའ་ཆོག་ས་དང་ངལ་
 དུབ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ལ་སྣ་ཆོག་ས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འཛིག་ས་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་ལུག་པ་
 མེད་པར་བྱང་ཁྱབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ཡང་དག་པར་སངས་ཅིང་དེ་དག་ལ་དང་
 བ་དང་མོས་གུས་སྦྱེས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་
 འཇུག་པར་གྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།

རྒྱ་གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྣ་ཆོག་ས་ཀྱིས་མནར་བ་མཐོང་བ་
 ལས། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དེའི་རྒྱ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་
 ལས་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྲིང་རྗེའི་སྒོ་ངང་གིས་སྦྱེས་བྱུ་བ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བཞི་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་གདམས་པ་ནན་ཏན་དུ་གནང་ནས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེལ་བ་ལས་བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེམ་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་བྱང་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཞོ་
 བ་ལ་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས། རྒྱ་བྱོ་ཡར་བཞེངས་པའི་ཆོ་འདི་རིང་གི་དུས་འདིར་བྱམ་

ཤེས་བཤམ་ཡོད་གང་ཐུབ་གནང་ནས་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་མི་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་
 རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསམ་པ་དང་། ཅི་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ཁྲོད་ཁྲོ་དང་སྤྲུག་
 དོག་ །གཞན་ལ་གཞོད་སེམས་སོགས་སྐྱེ་ཤོར་བའི་ཆོ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་ངོས་
 ཟེན་ནས། དེའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་དེ་འབྱུང་འཛོམས་གནང་ཐུབ་པ་ལ་བརྩོན་དགོས། རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་
 རིགས་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་འཛོམས་གནང་མ་ཐུབ་ན། སེམས་ལ་ངན་ལོབ་ནས་ཡང་
 ཡང་སྐྱེས་ཤིང་བྱིས་སུ་སྒྲོང་དཀའ་རུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་བྱི་བཤོལ་མི་གནང་བར་འབྲལ་དང་
 འབྲལ་ལ་འབྱུང་འཛོམས་གནང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཐོད་ཀྱི་ཁ་དབེ་ལ། སྤྲུག་
 ལྷ་གཏུན་བརྟུང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེ་ནི་དབེར་ན་སྤྲུག་པ་རྣམས་ཞིང་ཁའི་ལོ་རྟོག་དང་
 འབྲས་སུ་རྣམས་བཟང་བའི་ཆེད་དུ། ཞིང་གི་ར་བའི་གསེང་ནས་སྤྲུག་པས་རང་གི་སྤྲུག་
 རིང་པོ་དེ་བཙུགས་ནས་ཐོག་མར་འཇུལ་འོང་བའི་སྐྱབས་སུ། བྱ་ར་བས་བྱིར་འགྱངས་མེད་
 པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུག་སྤྲུག་ལ་ག་ ཏུན་དང་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟེན་སྟེ་སྤྲུག་པ་བྱིར་བཏོན་
 པ་ལ་དེ་ཅུམ་དཀའ་བ་མེད་ལ། སྤྲུག་སྤྲུག་གཏུག་འོང་སྐྱབས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བལྟས་ཏེ་
 བསྐྱད། སྤྲུག་པ་ཞིང་ཁའི་ནང་དུ་འཇུལ་ཆར་ནས་བྱིར་བཏོན་དགོས་ན་ལས་སྤྲུག་པོ་མེད་པ་
 ལྟར། ར་རང་ཆོའི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་། ར་རྒྱལ་དང་སྤྲུག་དོག་ །འབྲུག་
 སེམས་དང་གཞོད་སེམས་སོགས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་རྣམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་འོང་བའི་ཆོ་བྱེད་ཤེས་
 ཀྱིས་ངོས་ཟེན་ནས། གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

སོགས་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིད་ལ་དྲན་ནས་འབྱུང་འཛོམས་གནང་བྱུང་བ་དགོས།
 རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ལས།

ཉོན་མོངས་གོམས་ན་གཉེན་པོས་བསྐྱོག་དཀའ་བས།།

དྲན་གཤམ་སྦྱིས་བྱས་གཉེན་པོའི་མཚོན་བཟུང་ནས།།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་པོ་སྦྱིས་མ་ཐག།།

འབྱུང་འཛོམས་བྱེད་བ་རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལས་དང་པོ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཟེར་
 བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཀྱན་སྦྱང་དེ་
 རྣམས་རྒྱད་ལ་ཡང་ཡང་སྦྱི་བྱུང་བ་གནང་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་
 རས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མ་ལྟ་བུར་བྱམས་སྙིང་རྩེ་དང་བསམ་པ་བཟང་པོ་
 གནང་མ་བྱུང་ནའང་། རང་གི་ཉི་འཁོར་ན་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་མཆེད་གྲོགས་ངོ་ཤེས་སོགས་
 ལ་བསམ་བཟང་དང་རོགས་རམ་ལྟ་བུ་གནང་ནས་རིམ་གྱིས་རང་གི་སློ་དེ་བྱམས་སྙིང་རྩེའི་
 བདག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་མ་དང་བྱ་ལྟ་བུའི་
 བརྩེ་སེམས་སྦྱི་བྱུང་བ་གནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་མི་འབྲལ་བ་གནང་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་རྒྱུན་དུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་གནང་བྱུང་ན་ལས་དང་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དོན་དང་ལྡན་པ་བཟང་པོ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ངན་

ན་ལས་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ། །སྡོན་བཙུག་ལྷན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྦྱོན་བདག་ཞིག་གི་བྱིས་དུ་བསོད་
 གློམས་ལ་གདན་དྲངས་པའི་ཆེ། སྤྱོད་མོ་བ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་ཞིག་དང་། བྲམ་ཟེའི་བྱིས་
 ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྲམ་ཟེའི་བྱིས་དེས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བསོད་
 གློམས་མ་བཞེས་སྡོན་དུ་བཅས་བསྐྱངས་པས་ཅི་ཡང་མ་ཐོབ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་དེས་
 བཞེས་ཟིན་ནས་བསྐྱངས་པས་ཁ་བཅས་བཟང་པོ་མང་པོ་ཐོབ་པ་རེད། སྤྱོད་པོ་དེ་གཉིས་ལམ་
 བར་ཞིག་ཏུ་གཏམ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་སྐྱབས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ང་ལ་ནོར་
 དང་འོངས་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད་ན་ངས་བཙུག་ལྷན་འདས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཇི་སྤྱོད་འཆོའི་
 བར་དུ་ན་བཟའ་དང་བསོད་གློམས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱའོ་ཟེར། བྲམ་ཟེའི་བྱིས་
 ན་རེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ན་དག་སྤྱོད་དེ་དག་གི་མགོ་དྲུངས་ནས་བཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་
 སོ་སོར་གྱིས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་དེ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སྦྱོན་ནས་ཤིང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
 གྲིབ་བསིལ་འོག་ཏུ་ཉལ་ནས་བསྐྱང། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་གི་ནས་སྐྱས་མེད་པས་མི་བསོད་
 བམས་དང་དབང་ཐང་གང་ཆེ་བ་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོ་འོ་ཟེར་ནས་སྤོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅའ་
 བས། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིས་དེ་མཐོང་བ་ན་ཤིང་གཞན་གྱི་གྲིབ་མ་ཡོལ་ནས་སོང་ཡང་། བྱིས་
 ཉལ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་གྲིབ་མ་དེ་མ་ཡོལ་བར་མཐོང་བས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་དེ་གཉིད་ལས་
 བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་བསྐྱོས། བྱིས་ཁོ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་
 བསྐྱེན་བཀྱར་ཐུན་ཐུམ་ཆོགས་པ་ཞུས་པ་རེད།

བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཉལ་བསྐྱད་སྒྲུབ་ས། ཤིང་རྩ་འབྱམས་པའི་འཁོར་ལོས་
 མགིན་པ་ལ་བསྐྱར་ཏེ་མགོ་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར། བསམ་པ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཆེ་འདི་ལ་མཐོང་ཚོས་སུ་སྒྲིན་འོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོའི་བྱ་བ་
 ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས། གཞན་ཡང་རྟག་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོ་གནང་བྱུང་ན་རང་བདེ་སྦྱིད་
 ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་གི་ལུས་དེའང་བསམ་པ་བཟང་པོའི་རང་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས།
 གཞན་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་མཛེས་བཅའི་སེམས་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ཏེ་ཞེ་སྤང་དང་སྤྲག་དོག་སོགས་མི་དག་
 བའི་རྟོག་པ་མི་སྦྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞན་རྒྱུད་གྱི་ཁོང་ཁྱོད་དང་སྤྲག་དོག་སོགས་མི་དག་
 བའི་རྟོག་པ་རང་སར་ཞི་བའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་པ་སོགས་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་སྒྲུལ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས་གང་ཟག་སུ་ཡིས་མཐོང་ཡང་དེ་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིགས་སྤང་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་
 གཞན་ལ་མི་བདེ་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ནི་ཐུགས་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས། གང་ཟག་སུ་ཡིས་མཛེས་ཡང་བུམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཡིད་ལ་བྱན་བུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དག་བའི་རྟོག་པ་མི་སྦྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་
 ཟད། སེམས་མི་བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལྷམས་འཕགས་པའི་སྦྱུང་དང་ཞལ་བྱན་པས་རང་
 སར་ཞི་བུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། བུམས་སྦྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་མ་བརྟེན་པར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསམ་པ་ངན་པ་དེ་སྤང་དགོས་པ་དང་། བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་
 གླེལ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེད་དུ་བསམ་པ་བཟང་ངན་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྟག་དཔྱད་
 གནང་དགོས། རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་པ་ངན་པའི་རྒྱུ་ནི་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ཡིན་ལ། བསམ་པ་བཟང་པོའི་རྒྱུ་ནི་བདག་ལས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན། དང་
 བོ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མ་བསམ་པར་ང་རང་རྩ་ཆེན་པོ་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 བསམ་པའི་སྒོ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་བཞིན་དུ་
 སྤྱུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས། གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་
 སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བ། བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་བདག་བཞིན་དུ་
 གལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ང་རང་ཆོ་ལ་བདག་གཅེས་འཛིན་
 གི་སྒོ་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་བསམ་པ་ངན་པའི་རིགས་དེ་མང་པོ་བྱུང་གི་ཡོད་རེད། སྤྱིར་
 བཏང་རང་ལ་བདེ་སྦྱིད་དང་ཡག་པོ་དགོས་སྐྱེས་པ་དེ་ནམ་རྟོག་ངན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྒོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འཕེལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་བདག་གི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་ལ་བསམ་ནས། གཞན་
 གི་བདེ་སྦྱིད་ལ་བསམ་སྒོ་མི་བཏང་བ་དང་། བདག་གི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཤོར་བ་
 དང་། དེའི་རྒྱུ་གིས་འཐབ་རྩེད་དམག་འབྲུག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། བདག་གཅེས་
 འཛིན་གི་སྒོ་འདི་ཤུགས་ཆུང་དུ་བཏང་ནས་སྤང་བྱུང་ན་བསམ་པ་བཟང་པོ་སོགས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒོང་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་བསམ་པ་བཟང་པོ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཡོད་ན་རང་གིས་

བྱས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དང་ལྡན་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་དག་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་གཅིག་གིས་མི་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན། དེའི་དོན་ནི། སྟོན་མི་ཞིག་ལམ་ཁ་ནས་འགོ་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་བས། སྤྲུལ་འདི་འདི་ལྟར་བཞག་ན་ཆར་པས་མུར་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས། ཆར་པ་ལས་སྟོབ་པའི་ཆེད་དུ་དྲུང་དེར་ལྟམ་ཀྱང་ཞིག་ཡོད་པ་བཀའ་སྟེ་བཞག་ཡང་མི་གཞན་ཞིག་ཡོད་ནས་ལྟམ་ཀྱང་མི་གཅང་བ་དེ་སྤྲུལ་ལ་བཀའ་ན་མ་ལེགས་སོ་སྟུམ་ནས་ལྟམ་ཀྱང་དེ་དོར་བར་མཛད་པས། ལྟམ་འགོ་བས་པ་པོ་དང་འདོར་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེས་ན་ཐོག་མར་སྤྲུལ་འདེབས་པ་པོ་དང་ཕྱིས་སུ་ལྟམ་འགོ་བས་པ་པོ་དང་འདོར་བ་པོ་བཅས་གསུམ་ཀ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པ་ནི་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉག་ཏུ་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

དུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་འགྱུར་

བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ།།

དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་བྱད་པར་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར། གང་གི་རྒྱད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མ་སྐྱེ་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་མི་རྒྱད་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ནི་གཞི་རྩ་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ཡིན། ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྩིས་ཟེན་མ་
བྱུང་ན་མིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་འཆེ་ཞིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་བསྐྱེད། ད་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་རྣམ་དག་ཞིག་
ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་གོང་
འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཀུན་སྒྲོང་རང་གཅེས་འཛིན་དེ་འགྱུར་བཅོས་བཏང་ནས་
གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྒྱད་ཐོག་ཏུ་སྐྱེ་བྱུང་དགོས་པ་
གལ་ཆེབ་ཡིན་འོ།།

བསམ་པ་རྒྱ་ཆེབ་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བྱུང་ན།
མིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན་རུང་མ་ལེན་རུང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་
ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་དོན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲལ་དུ་རྒྱད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་

ཡོན་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉེས་སྒྲིད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགོ་བ་ཚོས་
སྒྲིད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས། དེ་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་གཞི་རྩའི་ཀྱན་སྒྲོང་སྒྲོན་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟེན་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་དུ་འགོ་བ་ལ་
འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་སྤང་། མཐུན་རྒྱུ་ནམས་ཚང་བར་བྱས་ནས་འགོ་བར་བྱ་བ་ལ།
ཐོག་མར་འགོ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་ཡིན། འགོ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མེད་ན་
དེར་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་འགལ་རྒྱུ་སྒྲོང་བ་དང་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་བརྩོན་གང་ཡང་
མི་བྱེད་པ་ལྟར། ཐོག་མར་གཞི་རྟེན་ལྟ་བུ་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་ཞིག་རྒྱུད་ལ་
སྒྲེ་མེད་ན། དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་
བར་མ་ཆད་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

རྒྱ་གར་དོ་རྩེ་གདན་ལ་ངེས་པར་དུ་འགོ་དགོས་འདུག་སྟམ་པའི་སྒྲོན་པ་དེ་ཡོད་ན། མི་
དེ་ཡིས་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་རྒྱུ་སྒྲོང་བ་དང་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ལ་
བརྩོན་པ་མི་འདོར་བར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་འབད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་

འདོད་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དེ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
 པ་འགལ་ཆུན་སྒྲོང་བ་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། མཐུན་ཆུན་སྐྱབ་པ་དགོ་བ་ཆོས་
 སྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་ལ་བརྩོན་ཞིང་གནས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་རྩད་ནས་གཙོད་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྒྱུད་འཕྲུག་ལས།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས་༥

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངས་པར་སླེག་པར་བྱེད་༥

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིག་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་དགོ་བའི་ནང་ནས་གཉེན་པོ་ཆོས་
 སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སྒྲིག་སྐྱབ་རྣམས་
 སླེག་པར་བྱེད་པ་ལ་དུས་མཐའི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན། མེ་ཇི་ཙམ་སྒྲོབས་ཤུགས་ཆེན་དེ་ཙམ་གྱིས་
 ཅི་ཤིང་ནགས་ཆེལ་སོགས་མང་དུ་བསླེག་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་སྒོ་
 སྐྱངས་ནས་ཇི་ཙམ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྒྲིག་སྐྱབ་རྣམས་སླེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནན་གྱིས་སྒོ་སྒྲོང་ནས་ཆོས་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་བཅོས་
 མ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིང་ནས་སྐྱེ་བྱུང་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཡོད་ན་དེ་ཡི་མཐུས་སེམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་རང་སར་ཞི་
ནས་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་འཕེལ་བ་ནི། **སྦྱོད་འབྲུག་ལས།**

སྦྱོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་།།

སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་།།

བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཏང་མི་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་སྤྲུག་པ་འཛོམས་པའི་རྣམ་པ།
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སེལ་བའི་རྣམ་པ། བདེ་བ་དང་དགའ་བ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་
སོགས་ཡན་ཡོན་དེ་རྣམས་མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་
སྒྲུལ་པའི་སློ་སྦྱེ་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཞིང་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
རྩ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་མ་བྱུང་ན། སྤྲུག་སྦྱོང་དགོ་སྦྱབ་ཀྱི་ལས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཆུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་བརྩོན་པར་མཛད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་རྫོགས་བྱང་
ཐོབ་པའི་རྒྱུར་མི་འགོ་བ་ཡིན། དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་རང་རྒྱུད་
ལ་བརྟན་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་ན། དེས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚཱ་སུམ་ཅུ་

ཅུ་བདུན་གྱི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་། མཐར་ཐོག་པ་འི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་སྒྲིན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་བྱིན་རྒྱས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷོན་ཤིང་
གི་ཅུ་བ་ལེགས་པར་ཚུགས་པ་ལས་སྒོང་བུ་དང་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་
ཤིང་མཐར་འབྲས་བུ་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཅུ་བ་འདི་ཅི་
ནས་ཀྱང་ཚུགས་བྱུང་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། **།བྱང་ས་ལས།** སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་ཐོག་པ་འི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཅུ་བ་ཡིན་ནོ། **།ཞེས་གསུངས་སོ།།**

ལྷ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས།

དགོ་བ་གཞན་ཀྱང་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།

འབྲས་བུ་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་།

འབྲས་བུ་བྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྩིས་མ་ཟིན་པའི་དགོ་བ་ནི་འབྲས་བུ་
ལན་གཅིག་སྒྲིན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྒོང་ལོས་འབྲས་བུ་ལན་གཅིག་
བྱིན་པ་བཞིན་ནོ། **།བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྩིས་ཟིན་པའི་དགོ་བ་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ལྷོན་**
ཤིང་ལྟར་འབྲས་བུ་རི་ཙམ་ལོངས་སྦྱོང་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པ་སྒྲིན་ཡོང་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་རང་གིས་དགོ་བའི་ཅུ་བ་བསྐྱབས་པ་དེ་རི་སྦྱོང་ཐོག་པ་འི་བྱང་ཆུབ་

མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་མི་ཟ་བར་དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་ནས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་
བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན།།

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ།།

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་
དབང་དུ་གཏང་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འད་ཤོང་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕན་ཡོན་གཞལ་དུ་
མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ངང་གིས་སྒྲེ་མ་བྱུང་ནའང་སྐབས་འགར་དེན་ནས་ཡུད་
ཙམ་སྒྲེ་བ་ལའང་འབད་བརྩོན་བྱ་བར་རིགས་སོ།།

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་ལས།

གརྒྱའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གི།།

སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས།།

རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀའ་སྟེ།།

འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཤུལ་བ་བས།།

གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་གྱིས་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བརྟན་ན།

མཚོན་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས།

དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཉེས་
 བའི་མཚོན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟེན་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འདི་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་དང་མཐུན་པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དབེར་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་བྱང་བྱིང་ལོ་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་གི་སེམས་མཁྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། རོར་ལོངས་སྦྱོང་བས་དང་གོས་སོགས་སྦྱོན་ནས་ཡིད་ཚིམ་པར་བྱེད་དགོས་
 བ་ཡིན། དེ་ལས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱམས་སྤྱིང་ཇེ་སྒྲོམ་པ་སོགས་
 གྱིས་དེ་དག་གི་ཡིད་མཁྱེད་ཞིང་ཚིམ་པར་བྱེད་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ནི་གསེར་དང་བོང་བ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་བྱང་བྱིང་ལོ་
 ཞེན་པ་ཚོན་བྱིན་པ་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ལ་རོར་ལོངས་སྦྱོང་གི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། རོར་
 ལོངས་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུགས་མཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། སྦྱོན་ཇེ་སྒྲོམ་པོ་པས་ཇེ་
 བརྩམ་མི་ལ་ཐོག་མར་མཇུག་པའི་སྐབས་སུ་གསེར་ཞོ་བཞི་དང་ཇེ་ཞོ་ག ང་ཐུག་རྟེན་དུ་
 ཐུལ་བ་ན། ཇེ་མི་ལས།

གསེར་དང་མི་ཀླན་སྒོ་མི་མཐུན།།

ཇ་ལ་བསྐྱོལ་བའི་ཐབ་སྤྱད་མེད།།

ཁྱོད་རང་ཚཱ་སྤྱབ་པའི་རྒྱགས་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་ནས་གསེར་དང་ཇ་ཐམས་ཅད་ཚུར་གནང་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་གང་
ཟག་རྣམས་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱགས་མཉེས་པར་འགྱུར་ཞེན། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་གྱུར་ཅིང་།།

ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ།།

སེམས་ཅན་མགྱ་བྱ་མ་གཏོགས་པ།།

གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བ་སྤང་ཞིང་ཕན་བདེ་བསྐྱུན་པར་མཛད་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱགས་དགྱིས་
པར་འགྱུར་བ་གཏོན་མི་བཟའ་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་
མཇུག་པར་འདོད་པ་དང་བྱགས་མཉེས་པའི་མཚོན་པ་འབྲུལ་བར་འདོད་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་གལ་ཆེའོ།།

བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

བསྐྱལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི།།

ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཟིགས།།

འདིས་ནི་ཚད་མེད་སྒྲེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།།

བདེ་མཚོག་བདེ་སྤྲལ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་འགོ་
 བ་ཀྱན་ལ་ཕན་བདེ་སྟེར་བའི་ཐབས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་འདག་
 ཐུབ་པ། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྤྲིག་པའི་རྒྱན་ཡང་གཙོད་ཐུབ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཐུབ་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྲ་མོ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་ཐུབ་པ།
 མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
 བ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་ཐུར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱད་ལ་མ་སྒྲེ་བར་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་

ལས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་བཅད་ནས་ཐར་པ་ཙམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་མོད།
གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་རྩ་རྒྱ་ཆེར་བརྩོན་པ་ལས་ཉམས་ནས་ཞི་བ་མུང་འདས་
ཀྱི་མཐའ་ལས་འདའ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན་སྲིད་རྩ་བདག་
འཛིན་གཙོད་པར་མི་རྒྱས་པས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་སྒྲོན་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་
མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བར་ལྷུང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་གཡས་གཡོན་ཀྱི་གཤོག་པ་གཉིས་ཀ་རྩ་ལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་ལྡན་པས་ངང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར་ནས་མཁའ་དབྱིངས་སུ་ཐོགས་པ་མེད་
པར་འཕུར་ནས་འགོ་བར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་སླེབས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ས་ལས།
སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། ལྷུང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་
བར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྟུན། སྤྲ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ།
རང་དོན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྤྲ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
སྟོད་འཇུག་ལས།

སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་གྱུར་པ།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ།

བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷགས།

རྒྱན་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག།

ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་
ནས་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བར་
བྱས་ན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་གང་ཟག་དེ་འགྲོ་བའམ་འདུག་པའམ་ཉལ་བའམ་གཉིད་
ལོག་པའམ་རྩེད་མོ་སོགས་བག་མེད་པར་གྱུར་བའམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རྒྱན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། དུས་དང་དུས་སུ་སྦྱིན་
སོགས་ཡར་ཕྱིན་དུག་ལ་བྱང་ཟད་ཙམ་དུ་འང་མི་སྦྱོར་ན་དགེ་བ་མི་འཕེལ་བར་མ་ཟད་དགེ་
བ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་རྩ་ལྟར་གི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་
བཞིན་དུས་དང་དུས་སུ་སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བརྩོན་པ་གལ་ཆེའོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་

བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་དམ་བཅས་ནས་སྤྱིན་སོགས་གཞན་ཕན་གྱི་ལས་བྱང་རྩལ་གྱི་སྤྱོད་
 པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐ་ག་པ་
 རྣམས་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་ལས་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་དང་། བདེ་བས་འཕོངས་པ་རྣམས་
 ལ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་
 གཏི་མུག་མ་རིག་པས་སྤོངས་པ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བདུད་རྩི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་མ་
 རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་མཛད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ནི། གཞན་
 སེམས་ཕན་རྣམས་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ལྷ་བ། མུན་པ་སེལ་བའི་ཉིམ།
 བདུད་རྩི་བྱིན་པའི་བུམ་བཟང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
 སྤྱོད་པོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉིང་ལུ། རང་གཞན་ཀྱན་ལ་
 ཕན་བདེ་བྱིན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །**སྤྱོད་འཇུག་ལས།**

གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་།

སྤྱི་བསྐྱེད་མང་ལྡན་དེད་ག་ལ།

བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཚིམ་པ་དང་།

སྤྱི་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཙོད་བྱེད་ཅིང་།

གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ།

དེ་དང་དགེ་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་
 བ་དང་། འཕགས་པོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་པའི་རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས་པའི་བསྟན་བཙུག་དང་གསུང་མགྱུར་སོགས་ལ་ཁུངས་གཙུག་པོར་གཏུགས་ཏེ། བདེ་
 བ་སངས་རྒྱུ་པའི་དམ་པའི་ཚཱ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱམས་
 སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་སོགས་པ་ལ་སྐྱད་དང་མཐུན་པ་གོ་བདེ་བའི་ཚིག་གིས་ཚཱ་
 ཚན་ཉིང་གསུམ་བྲིས་པ་དེ་ཡང་། ཉོང་ཀོང་ཁྲ་འགྲུ་ཚཱ་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་སྤྱི་མ་ཚུ་བ་
 བས། བདེ་བ་གསར་པ་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་ཚཱ་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་དང་འགྲེལ་བཤད་སོགས་གོ་བདེ་
 བ་དང་སྟབས་བདེ་བ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཞེས་བསྟུལ་མ་ནན་ཏན་བྱས་པར། ལེ་ལོ་དང་བྱ་བ་
 གཞན་ཀྱིས་གཡེང་ནས་རིམ་འགྲུངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡིད་མ་བདེ་བས། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལྷ་
 བ་༡༢ པའི་ནང་འབད་བཙོན་གང་ཐུབ་ཁྱུས་ཏེ། ད་ལམ་ཚཱ་ཚན་ཉིང་གསུམ་གྲུབ་པར་
 བབྲིས་པ་ཡིན། སྤྱད་ནས་ཉིང་མཁོ་དང་དུས་ཁོམ་འབྱུང་ཆེ་སྤྱར་ཡང་ཚཱ་ཚན་འགའ་ཞིག་
 གསར་བསྟོན་བྱ་རྒྱུ་ལེ་འདུན་བཅས། ལྷ་ར་ཏུ་སི་བཟླ་བྱེད་ཀུན་ལག་སྟོབ་གཉིང་ཁང་
 དུ། ཐུན་ཤེས་རབ་ཐུན་ཚོགས་ནས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །